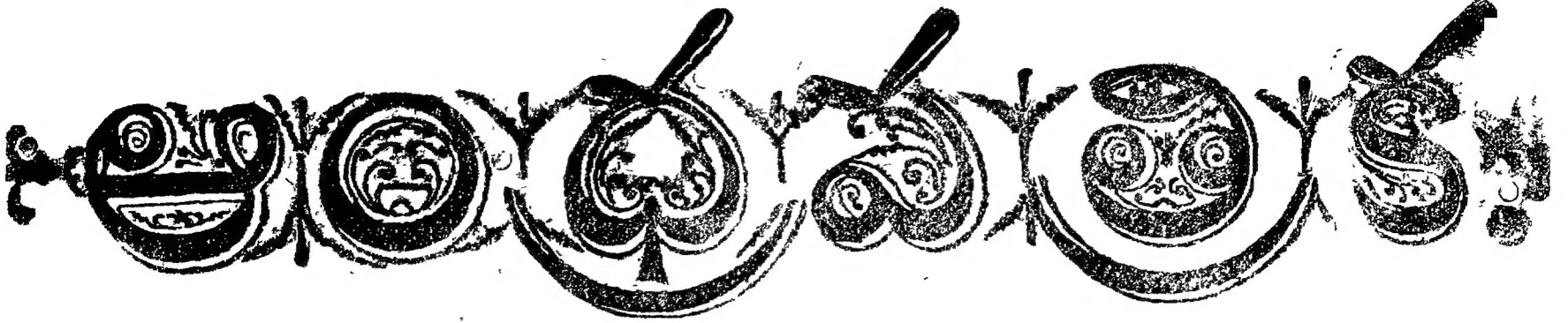

Register No. M. III.3.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

31/2/11

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 12-వ తేది శనివారము
శ్రీ కృష్ణనామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస బహుళ దశమి ౧౦

No. 138
సంచిక ౧౩౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
ఫార్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెఱుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

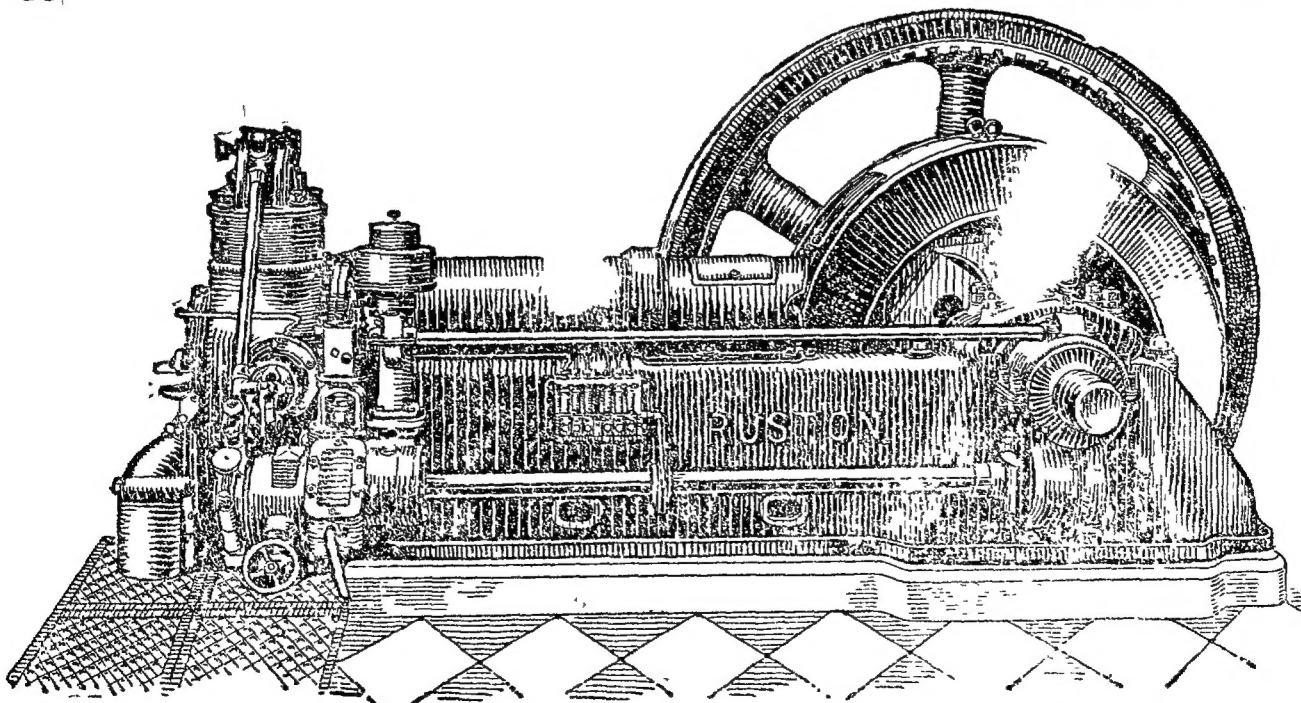
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుళెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ది రస్త్వన్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఏంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న
ఆయిల్ ఏంజిను లన్ని టికంటెను
మిక్కిలి పోడిమిగలది.
తక్షణమే కదులును.
హాట్ బల్బు, స్టవ్, మాగ్నెటో,
మున్నగునవి లేవు

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన
నూనె చాలును.
కొద్దినూనెతో పనిచేయును.
చతురతవిమియు ఉండ
నవసరము లేదు.

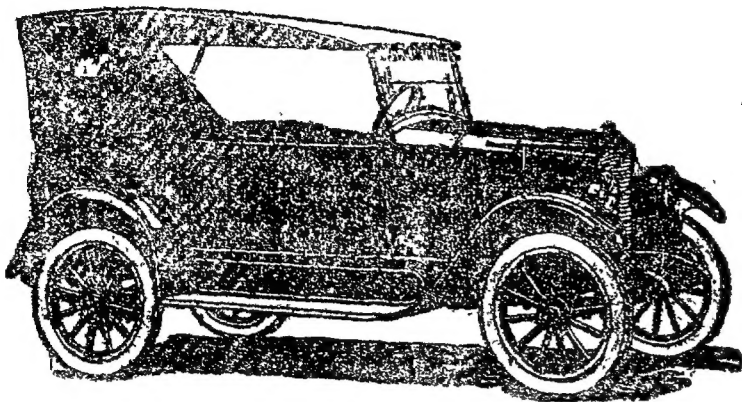
నెం ౪512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు
మద్రాసులో ఫోల్ వీజంట్లు, మాస్సి అండుకో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

(388)

క్రైస్తవ మార్గము

రంగు

టూరింగ్ కారు

పెద్ద ఎంజినుతోను,
మాగ్నెటో ఇగ్నిషన్ తోను
అమర్చబడినది.

ధర రూ 3250

(ఎఫ్. ఓ. ఆర్. మద్రాసు)

విజయము:-

స్పెన్సర్ ఆండు కో లిమిటెడ్, మద్రాసు.

సరస్వతీ పబ్లికేషన్స్ రాజమండ్రి

నూతనయంత్రములు!

మేలురకము అచ్చపనులకు సమకమగు తావు

నూతన పరికరములు!!

తెలుగు-నాగరి-అరవము-ఇంగ్లీషు-లో గ్రంథములు మొదలగునవి ముద్రింపబడును.

లెటరు పాడులు
కవర్లు
క్యాపింగులు

రసిదు బుక్కులు
శుభలేఖలు
ఆఫ్ టోను బుక్కులు

పలురంగుల వాల్ పేపర్లు
చక్కగా సరసమగుధరలకు
సకాలమున ముద్రింపబడును.

1204

గ్రంథములలోని కుసయక్తము లగు భాషలు అనగా ఎంగ్లీషును చక్కగా తెలుసుచేయజడును.

13

నీకు కావలసినదియు, నీవుచూడవలసినదియు
దీర్ఘ కాలమునుండి వెదకిన శాస్త్రమిదియే
శరీర మర్మ శాస్త్రము

ఆధ్యాత్మికమయినదియై పూర్వమైన రహస్య శాస్త్రము
ఇంతవరకు ఎవరికియు బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. ఇం
దులలో స్త్రీ, పురుష, లక్షణము, వాటియొక్క సరియైన యుప
యోగములను, మొగ, ఆడ, శిశుత్వ, వివరమును, స్త్రీ పురు
షులకు కలగువ్యాధులను, వాటిని పొగొట్టు చికిత్సలను, మహా
ర్షులు సర్వులుగా పూర్వము వ్రాసిన సంసార సుఖసౌఖ్యము
లను బహుచక్కగా వ్రాయబడియున్నది. ఇది వివాహమైనవా
రికిని ఇవాహన వివాహము చేసుకొను స్త్రీ, పురుషులకు శ్రే
ష్ఠమైన శాస్త్రము. తప్పక ప్రతిగ్రహస్తుడును చదివి తీరవలెను.

బి. వి. ఖర్చు 5 అణాలు.

64 చిత్రపటములతో ధర రూ. 1-0-0

ఎం. ఎస్. సరస్వతి అండు కంపెనీ.

సెం. 9 అనుముగంపిడి, సాహుకారుపేట, పోస్టు మదరాసు.

కమలామణి లేఖలు

వెల 6 అణాలు- డజను కి రూపాయలు

గ్రంథకర్త:- బి. ఎ. బి. ఎల్. హెన్రీ షక్తి

రెంటాల, వెంటు సుహృద్భావ సుతులు గారు

ఉద్యోగకారణమున విదేశమునకు వెళ్లిన భర్తకు

కమలామణి వ్రాసిన యీ లేఖలు వట్టివలపు జాబులు

గాక ప్రేమాభ్యుతము తోడి నిండి లోకాచార వ్యవ

హారముల విచిత్ర వర్ణనము కలిగియుండుటచే స్త్రీపు

రుషులకెల్ల పఠనీయములు. ఆన 1902 సం॥ జూన్

మాసములోనివి యాంగ్లేయ భాషలో ప్రచురింపబడు

(Kamala's Letters to Her Husband) ప్రపంచ

మెల్లెడల వ్యాపించియున్నవి. చక్రవర్తి మొదలుగ

లక్షలకొలది జనులు జదివి శ్లాఘించియున్నారు. త

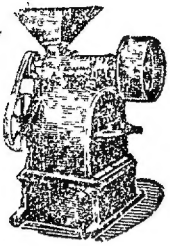
ఖియాపకమయ్యెను చదువ కట్టకధగాగన్నట్టి తుట్టు

దకు కమలామణికి సంప్రదించుచు దుర్గతి అత్యంతవ్య

సన కరముగా నుండును. విశేషప్రతులు లేవు.

విక్రయియూ డిపో, మైలాపూరు, మదరాసు

మీరు నిరాశచెంద నవసరము లేదు

మీరు ఉపయోగించుచున్న రైస్ హల్లులు మీరు కోరినంతవని చేయకపోయినప్పుడు మీరు నిరాశచెంద నవసరములేదు. అయితే యిప్పుడే మా వద్దకు మా లండన్ కార్యాలయమునుండి వచ్చిన సిలండరులు ఉపయోగింపుడు. మీరు కోరునంత వని తప్పక యిది చేయును. మరియు నెం. 1, 2, 7 రులు రైస్ హల్లులు, పాలిషరులుకూడ మాయొద్ద నున్నది.

B. D. BERY & Co.,

Engineers, & Machinery Merchants, 8, Sembudoss St, G. T., Madras.

బ్రహ్మ సూత్రార్థ చంద్రిక

తెలుగువచనము

రంగసంపుటములు (ప్రతి 1-కి రూ. 12.
ప్రతి 2-కి రూ. 8.
ప్రతి 3-కి రూ. 8.
అప్పకవీయము, నూతనము, ద్వితము రావుసాహెబు గిడుగు
వేంకటరామమూర్తి పంతులుగారిచే పరిష్కృతము
పరిష్కృతలపేరికతో నున్నది. (ప్రతి 1 కి రూ. 8.)

వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రులు

అందు సన్యు,

292, ఎస్టేట్, మద్రాసు.

పురాణం సూరిశాస్త్రి గారి

ప్రసిద్ధ గ్రంథములు

నాట్యరబుజము 1-8-0 నాట్యోత్పలము 1-8-0
విమర్శక పారిజాతము 1-0-0 ఆంధ్రనాటక సంస్కరణము 1-0-0
నాట్యశోకము 1-8-0
(అప్పలో నున్నది) వి. పి. హట్టేజీ ప్రకటకము.

మానేజరు, విద్యానిలయము,

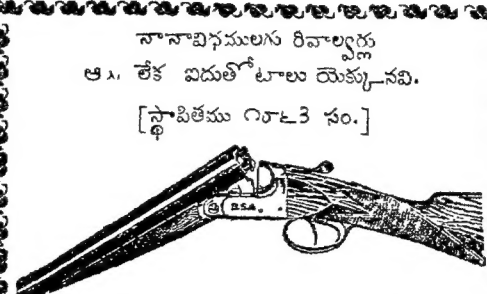
2264

బందరు.

ఒంటినాశముతోటా తుపాకి సుప్రసిద్ధముగా కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

ధరలు
సరసము.
క్యాటలాగు
ఉచితము.

నానావిధములగు రివోల్వర్లు
ఆ. ల. లేక విదులీటాలు యెక్కువవి.
[స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.]

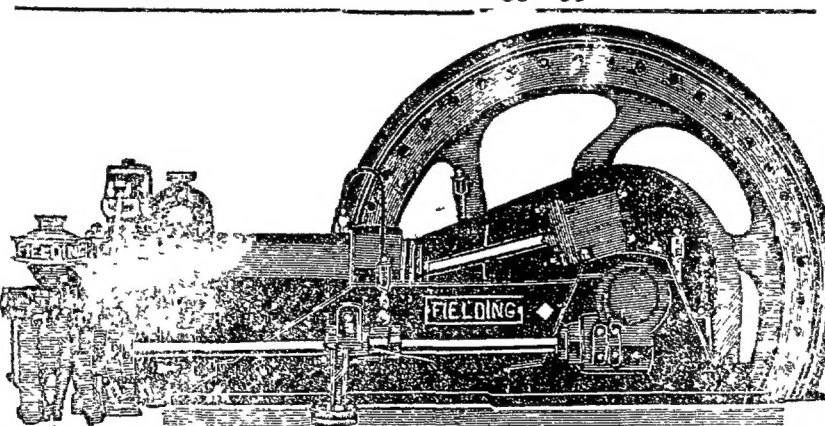
న ము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరకును. చిన్నవి జేబులో పెట్టుకో గలిగినవికూడ దొరకును. (3068)
యం. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వేరుశనగకాయ, రైసు, ఆయిలు వగైరా మిల్లులు కట్టుకొనదలచుకున్న వారికి మంచి తరుణము.
ఈ ఆగస్టునెల 1-వ తేది నుంచి ధరలు తిరిగి తగ్గించబడినవి.

“ఫీల్డింగు”

ప్రసిద్ధి కెక్కిన క్విక్కు స్టార్లింగు శెమిడి శల్ క్రాడు ఆయిలు యింజనులు
రెండే నిమిషములలో స్టార్టు కాగలవు.

ఈ యింజను స్టార్టు
చేయుటకు వేపరైజరు
కాల్చవలసిన అవసర
ము లేదు.

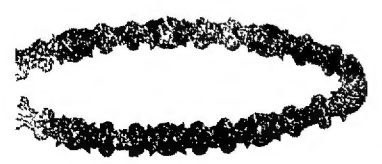
వేపరైజరు తరుచుగా
క్లిన్ చేయవలసిన
అవసరము లేదు.

ఈ యింజనులున్న వీటి సామానులున్న చాలాబాగాము గలవియై వుండుటవల్లనున్న, యంత్రసామగ్రి యెక్కువగాను, చిక్కుగాను లేకుండ సులభముగాను తక్కువగాను యుండుటవల్లనున్న, యేవిధమైన తొందరలులేక బహుసులభముగాను, చక్కగాను సనిచేయుటలో చాల ప్రసిద్ధిచెంది వున్నవి. క్రూడు ఆయిలుఖర్చు బహుతక్కువ. యెటువంటి మడ్డి క్రూడు ఆయిలు అయినను ఏమి యోగించవచ్చును.

సోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో., యింజనీర్స్, 12, తంజుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.
బ్రాంచి ఆఫీసు:— కొత్త ఆగ్రహారం, విజయనగరం.

ఇవిగాక మావద్ద పైని వ్రాసిన మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులున్న, యెంపైరు రైసు హల్లులన్న, బెల్టింగు, పులీలు, పాప్టింగు, సంపులు వగైరా సామానులున్న యెప్పుడున్న స్టాక్లో నుంచబడును.

“ఫీల్డింగు” గ్యాసు యింజనులు, “లాంజీ” స్టీము యింజనులు సరసమైన వెలలకు సర్లయి చేయబడును.

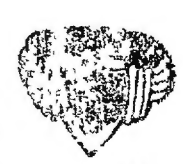

నచ్చ నోవి వాపసు తిసుకొనబడును

మానవ పలుకకములగాజులు, గొలుసులు, వంటిలు. వాగవత్తులు వైసు అడ్డిగలు ఉంగరములు, వెండి కంచములు, చంబులు, పట్టెగొలుసులు, టంబుల్లు, జేలాగిన్నెలు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. కాసు బంగారు కర్రల వెండికి, రత్నములకు కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి శనగపాటి కోటయ్య, ప్రొపైర్లు.

ఆంధ్ర జ్యూయలరీ మాన్యుఫ్యాక్చరింగు కంపెనీ

హెడ్డాపేసు బెజవాడ, బ్రాంచి 51, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

1597

అజీర్ణ వ్యాధి ప్రబలి

భోజనముచేయ వీలుకానపుడు

ప్రతిదినము, ప్రతియజ్ఞ, భోజనమైన తరువాత నిరంతర దుఃఖరమై భోజనవ్యాధిచేయేల బాధపడెదరు. మీ ఆరోగిని మీపనిని, మీవ్యాపారములను అజీర్ణవ్యాధిచేయేల చెడగొట్టుకొనవద్దు. బైసురేటెడ్ మెగ్నీషియా Bisurated-Magnesia ఎప్పుడూ జయముగా బాగుచేయు ఈవిశిష్టమగు మిక్చర్ కఠినస్థితిలోనున్న వాటినిగూడ తక్షణమే కుదుర్చును. వ్యాధికి మాలకాగమైనట్టి పులుపునకు విరుగుడును కలిగించి, పులుపును ఆటంకము గలిగించి వ్యాధిని తక్షణమే కుదిర్చి, జీర్ణకక్షిల అనయాయులకు తోడ్పడి, వారిపనులను స్వాభావికముగ ఏలాటి ఆటంకములేక చేసుకొనునట్లు తోడ్పడును. ఇది వైడ్యులచే విపర్యయముచేయబడినది. అనేక గొప్ప వైద్యులచే ఇది ఉపయోగించబడుచున్నది. దేగ్మహమును బైసురేటెడ్ మెగ్నీషియా (Bisurated Magnesia) లేక ఉపయోగించు.

'BISURATED' MAGNESIA

చూర్ణముగాను, బిళ్ళలుగాను వ్రాయును.

ప్రతి బౌద్ధధర్మకామునందును, హిందూధర్మకామునందును.

వి. గ్రా. BISMAG గురజు.

2142

మీరు మోసపోకుండుటకై ఈ గురుతున్న గమనించు.

నూతన ప్రచురము ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల నూతన ప్రచురము

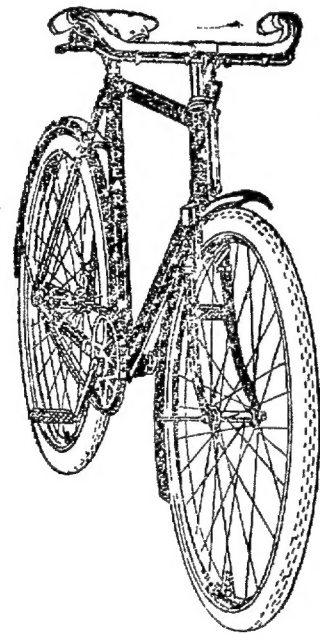
శ్రీమదాంతు మహా భాగవతము

పోతానా మాత్యక్షణితము. ఇదివఱకు ముద్రితములైన ప్రతులకన్న బాగుగముద్రించుచున్నారము 12 సంపుటములుగల సంపుటము గ్లాజాకాగితములు క్యాలికోరైండు గిల్టుపేరు వెల రూ 6-0-0 సంపూర్ణప్రతి 2 సంపుటములుగా క్యాలికోరైండు గిల్టుపేరు రూ 8-0-0 2080 సంపూర్ణప్రతి 3 సంపుటములుగా క్యాలికోరైండు గిల్టుపేరు రూ 9-0-0

ఎ. కణ్ణన్ సెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాస్.

వెరల్ నెషల్ బైసిక్లెటికిని మంచి ముత్యము వంటిది.

ప్రతిభాగమును మంచిస్థితిలో నున్నది.

పూర్తిగా బ్రిటిష్ వారిచే తయారుచేయబడినది.

5 సంవత్సరములవరకు పూచి యివ్వబడును. డన్ లోప్ టైరులతో సహా ధర రూ 85 లు మాత్రమే.

దక్షిణదేశమందు అంతటను ప్రతి సైకిల్ షాపునందు దొరకును.

Sole Agents:-English Cycle Motor Importing Co., Branch:- 3, Mount Road. 9, Broadway, MADRAS.

MAN REPAIRING TABLET "నెల్" "వన్ దన్"

ఈ దివ్యవ్యాధము శ్రీ పురుషులకు గలగు శరీర బల హీనత, శుక్లవర్ణము, నపుంసకత్వము, స్వప్నస్ఫులనము, అతీత శ్రమింహమువలన గలగు వ్యాధులకు లేనినవివారికి. ఇందులో ట్రైటమ్ (ఫాస్ఫోకోపియ)లో గల పుష్టి నిచ్చుటానికే చేర్చబడి యున్నది. ఈ అద్భుతమైన "వన్ దన్" అను సిద్ధావ్యాధము నరములకు బల మిచ్చుటయందు శ్రేష్టమైనది. పైకి "వాహా" వాడవలెను. వన్ దన్ 30 మాత్రలు గలపెట్టె 1-కి ధర రూ 2-0-0, 60 మాత్రలు 1-కి ధర రూ 2-0-0. వ్యాక్సింగు టపాల ఇచ్చులు వేరు.

మదరాసు రాజధాని సోల్ యేజెంట్లు

Sold Everywhere

2154 దాదా అండ్ కో., కెమిస్ట్స్, ఎస్టేబ్లిష్మెంట్, మదరాసు.

ఆంధ్రదేశ గ్రామోద్యోగ సోదరుల కొక మనవి

గ్రామోద్యోగ సోదరులారా! ఈనెలలో జరిగిన చెన్నపురి కాసన నిర్వాహకభారా గ్రామోద్యోగీయుల పునరుద్ధరణపు వీలు నోకదానిని రివిన్యూ మెంబరు గా|| మార్పు బాంక్కుగాను ప్రవేశపెట్టిరి. అందులో యిదివరలో 1924 సం||రం బాంకుచేసియునుంచి గ్రామింగు చేసిన కొన్ని గ్రామములను తిరిగి విడదీయుటను గురించిన్ని గ్రామకరణముల జీతములు మామూలుకంటె హెచ్చుచేయ నవ సరములేదనిన్ని గ్రామమునసబలు జీతములు రు 10-0-0 పది రూపాయలవరమా. తగ్గించవచ్చుననిన్ని జమిందారీ గ్రామకరణ ముల జీతములలో నుంచి రు 1-0-0 వక రూపాయవరకున తగ్గించి మనసబలు జీతములలో సరిపెట్టవలెననిన్ని మొదలైన సంగతులతో నోక బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. శుద్ధిరుబిల్లును గురించి చర్చ జరిగినతరువాత 28 కాసన సభ్యులు గల నోక సెలక్టుమిటీని బిల్లును గురించి విచారించి రిపోర్టు చేయుటకు ఏర్పాటు గావించిరి. కాబట్టి సోదర గ్రామోద్యోగీయు లందరూ నాయకు లగువారును తగు శ్రద్ధవహించిన గాని మనవంక పారంపర్యపు హక్కులకున్నా మనము పడేశ్రమలకున్నా మనకుగల బాధ్యతలకున్నా తగిన ఫలము లభింపదు. ఇదివరలో మన మెన్నియో తీర్మానములు చేసినప్పటి కిన్ని అవన్నియు నిరర్థకములే నవి. సమయము వచ్చినది. సెలెబరు సెల గతించుచున్నది. అక్టోబరుమాసము సమీపించుచున్నది. కాసనసభ తిరిగి అక్టోబరునెలలో సమావేశమగుసరికి మన తీర్మానములన్నియు శ్రీ ప్రభుత్వమువారికిన్ని సెలక్టు కమిటీ వారికిన్ని చేరవలసియుండును. చేరినగాని లాభములేదు గాన వెంటనే మనగ్రామోద్యోగీయసోదరులున్నా గ్రామోద్యోగ సంఘనాయకులున్నా గ్రామోద్యోగీయ శ్రేయోభిలాషులున్నా శ్రీయుత ఆయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు, బిక్కిన వెంకటరత్నంగారు ఎమ్. ఎల్. సి. వక్తరాలు వెంటనే తగుశ్రద్ధ వహించి తిరిగి చతుర్థ గ్రామోద్యోగీయ మహాజనసభను జరిపించి తీర్మానముల చేయించి మనకు తోడ్పడి మన హక్కులను మనకు ప్రసాదించి మన వాంఛలను సఫలీకృతము గావించుజేసెదరని నమ్ముచున్నాడను. తూర్పు గోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం తాలూకా } ఇట్లు నల్ల జిల్లా పేర్రాజు, కరణం వరేంద్రపట్నం కర్ణం. 8-9-1925.

తెక్కలి భూ కంపము

ఈప్రాంతమున భూకంపము పగలు పదిగంటలమీద గలిగెను. భూమిలోపల పెద్దమోటారు పోయినట్లు చప్పుడు నలువైపులనుండి వినబడి నేల కదలెను. ప్రమాదము లేదటను సభ వింపలేదు. పెంకులు రాలుగోడలు పడుట కొన్నిచోట్ల కలిగినది.

బాలసరస్వతి నాటకసంఘము

ఇది శుభశ్రీ సంఘములో నోకకాఖ. వెంకుబాయి, సంజీవరావులు దీనికధికారులు. వీరు నాటకములు మొత్తముమీద జనరంజకముగా, నాటకాచిత్రముగ బ్రదర్శించుచున్నారు. ఇందు వల్లూరి వేంకట సుబ్బయ్యగారు నాయకాపాత్రలు ధరించి శ్లాఘాపాత్రముగ శాస్త్రీయముగ బ్రదర్శించుచుందురు. రావుగారు హావభావచేష్టల రమణీయముగ గనపఱుతురు. వెంకుబాయి నాయకాపాత్రనుధరించి యనుకూలముగ బ్రదర్శించును. ఈసమాజ మిప్పుడు శ్రీకాకుళము వెళ్ళియున్నది. ఎచటనున్నను ఈసంఘము జనుల యాదరణమునకు బాత్రమగును. ఆంధ్రమహోదయ లిటి నాటకదళములకు లేనిప్రోత్సాహము చేయుదురుగాత. 7-9-25 డి. ఎల్. శర్మ.

గుడివాడ తాలూకాబోర్డు

కాంగ్రెస్ పక్ష అభ్యర్థుల సమావేశము గుడివాడ తాలూకాబోర్డు కాంగ్రెస్ పక్షమున నిలువదలచిన అభ్యర్థుల సమావేశము సెప్టెంబరు 18 వ తేదీ బుధవారము సాయంత్రము 3-30 గంటలకు గుడివాడ భజనసమాజమందిరములో జరుగుమీగాన అభ్యర్థులందరూ తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థింతులు. ఆనాడే తూ||కృ|| కా|| సంఘసమావేశము కూడా జరుగును. బై|| వె|| సుబ్బారావు.

నిజామురాష్ట్రము-చేతిపనులు

(శ్రీమాదీరమణకవులు)

ఇదివఱకు మొదటమండలమునందలి భిక్షువుల పరిశ్రమగూర్చి వ్రాయుచున్నాము. ఇప్పుడు మరొక పరిశ్రమగూర్చి వ్రాయుచున్నాము. మొదటమండలమునందలి సుప్రసిద్ధ పరిశ్రమలలో కాకితములపరిశ్రమ యొకటి. మేము కాకితములు తయారు చేయుచోటికి వెళ్లి కార్మికులకష్టములు గిట్టుబాటులు తెలిసికొని యత్నించితిమి. మాప్రాంతములలో కాసనాదులు ప్రాచీన గ్రంథాలు లేకపోవుట చేతను బ్రహ్మచర్యము సౌకర్యము లేకపోవుటవలనను సాగినదికాదు. అయినను గాకితములపరిశ్రమయందనుభవముగలవారిని స్వదేశికాకితములు విక్రయించువారిని ఉపయోగించువారిని చూచి విచరములు గ్రహించగలిగితిమి. మొదటమండలములో నిప్పటికి ఇరువది ముప్పది సంవత్సరములక్రిందటికాలములో గాకితములయేవారు పెక్కండ్రుగలరు. రాజకీయవ్యవహారము ఇతరవర్తకపుణులు మనీసీరాఫ్లో దేశీయల కాకితములపైనే స్థానికులు వ్రాయుచుండువారు. ఇప్పటికి ఎనుబది సంవత్సరములక్రిందట ఆప్రాంతములలో జేయబడిన కాకితములపై వ్రాసిన బ్రహ్మకైవర్తము, శ్రీకృష్ణకర్ణామృతము నుహిదామనోహరపరిచయము లోనగు గ్రంథములు మాకు మొదటమండలములో లభించినవి. కాకితములదశ సరితనము గట్టికను మెరుగు తృప్తి కరముగనుండెను. కాకితములపైజాలినంతముపుకలముగాని స్వచ్ఛము తెలుపునను మాత్రము కొంతకేరబడియన్నది. మొదటమండలమున మాతృభాష తెలుగునను గాజకీయవ్యవహారములన్నియు ముప్పది నలువది సంవత్సరములక్రిందటివరకు మహారాష్ట్రభాషలో జరుగుచు వచ్చుటచేత మహారాష్ట్రీలు మహారాష్ట్రభాషాపరిచితులగు నాంధ్రులగుడ దేశీయములగు కాకితముల నాదరించిన చెప్పవచ్చును.

విదేశీయ కాకితములలో గట్టితనము నార తక్కువయనియు సాధారణములగు సిరాలో వ్రాసిన కాకితములు చివికిపోవుననియు వ్యాపారముల గ్రంథలేఖకులు మొదటమండలమునందు పెక్కులు కావ్యాదులు ముద్రకవి యగు దేశీయ కాకితములపై ధాన్యపునుసితో చేసిన సిరానుపయోగించి తెల్లకలముల వ్రాయుచుండుదురు. తోగిపేట, పాపన్న పేట, అల్లూరుగిరి, రంగంపేట, సదాశివునిపేట ప్రాంతములలో వర్తకులు వందకొలది రూపాయల స్వదేశీయ కాకితములకొని నిలువచేసి స్థానికులకు విక్రయించుచున్నారు. కాకితముల పరిశ్రమనిజామురాష్ట్రమున జరిపింపబడుటకు బ్రధానకారణము దొరతనమువారిపరిశ్రమ నాదరించుటయనినాడె జెప్పవచ్చును. నిజాముదొరతనమువారు రాజకీయవ్యవహారములకు ప్రతిసంవత్సరము ఇరువదివేల రూపాయల కాకితములకొనియొపయోగించుచున్నారని తెలిసికొన్నపుడు స్వదేశీయభువులనురాష్ట్రమునందలిపరిశ్రమలను గాపాడుచుండిరి మనమానందింపవచ్చును. మొదటమండలములో ఫుల్ స్కేపు వైజులను డెమ్మి వైజులను గాకితములు తయారు

జేయబడుచున్నవి. డెమ్మి వైజులలోని కాకితములు మంసముగఁ గొంచెము మనకరంగుగానున్నను మంచిమెరుగు గలిగి వ్రాయుటకు తృప్తికరముగనుండును. ఫుల్ స్కేపు కాకితములు విదేశీకాకితములవలె తళతళలాడుచు మెరుగులగుకట్టును మునుమానముగ నునోహరముగనున్నవి. వెలగూడ విదేశీకాకితములకంటె జాల తక్కువ. చాలవఱకీ పరిశ్రమ నశించినను ఇప్పటికిని బ్రోత్సహించి కొనుపారుచున్నచో సంవత్సరమునకు ఇరువదివేల రూపాయల కాకితము ఒక మొదటమండలము మనకు స్వయం యేగలదు. బాదామి కాకితముగూడ న చట ధ్రువును చున్నది. ప్రకృతము కావలె నన్నచో మొదటమండలమునందలి యన్ని వ్యాపారములు చేయు పట్టాములందును పరిసరంత కాకితము సిద్ధముగనున్నది. మేము నాలుగైదు రకములకాకితములు వానివెలు చెప్పియున్నాము. మొదటి కాకితములు విమర్శముకొరకు ఆంధ్రప్రతికా కార్యస్థానమునకు ఈ వ్యాసముతోగూడ బంపుకొనియున్నాము. ప్రతికాసంపాదకు లీదేశీయపరిశ్రమను విమర్శించి తమయభిప్రాయము తెలుపుటకర్తవ్యము. బ్రిటిషు పాలనమునందున్న కొండవల్లి కొండవీడు ప్రాంతములందు బూర్వముపరిశ్రమ మిగలఁ జేయకగని చేటికి దాదాపు నశించినది. కొండవీటిలో నొకభాగమును కాకితాలపేట పూర్తిగా నీవర్తిశ్రమను ముఖవిభాగమునది. అసహాహృద్య మారంభమున ఆంధ్రనాయకు లీ యుద్యమమును లేనెత్తించుట తొందరిగాని అడుగుంటిన పరిశ్రమ లేవనెత్తుటవలన నగు పరగా సలు అటులండ గిట్టుబాటుగూడ పెక్కునగుచు వెంటనేమానిజేసిరి. నిజామురాష్ట్రీలగు నాంధ్రు లీ పరిశ్రమ నింకను ముఖవిభాగము. ఇందు మంచిన్న పూర్వమును సంపాదించి యున్నాగు. నిజాము రాష్ట్రీయులు లేఖాపత్రములుగఁ గవరులుగఁ జేయుచు గాకితముల నుపయోగించుచున్నారు. లేఖాపత్రములుగ వాడబడు కాకితములు సంజకావివంటి యోరంగలో మజ్జునంటి నీలిరంగులో బ్రత్యేకించి తయారుచున్నవి. స్వదేశీయ సముదాయముతో దేశీయనాగరకతో దయారగు నీకాకితముల పరిశ్రమ యాంధ్రులందు సాదరముగ నభిమానింతురేని పూర్వజాతీయతను గాపాడికొనినటులగును. కొంచెము శ్రమచేసి కాకితముల పరిశ్రమ జరుగు మొదటమండలభాగముల కేసి కార్మికులకు సలహా లొసంగినచో కార్డుబోర్డులు, కవరుకాకితములు, తెలుగు పేపరులు కావలసినన్ని తయారుగును. దొరతనమువారు సానుభూతి చూపకున్నను ప్రజాసమాహమేని ఖడ్గతోఁబాటు దీని నాదరించినయెడల నింక నీవర్తిశ్రమ యభివృద్ధిచోనికొనచ్చి తీయును. కలములు నిజాము రాష్ట్రీయున తెల్లపుల్లలఁజెక్కి యుపయోగించురు. ఇది యురుగువ్రాయుటకు బాగుగానుండును. ఆక్షరము పెడల్పుగఁ బడుటచేఁ బెలుగువ్రాయుటకు పిలువదందుగాని మంచిపండు తెల్లపుల్లలఁజెక్కి వ్రాసినచో నెంతసన్న నగనేని వ్రాయుటకు పిలుగును. ప్రత్యేకించి పాశీలతో మృదువహనముండదు. కలములనుపయోగించు తెల్లపుల్లలు నిజామురాష్ట్రీయున మిగలఁ జొకధరలోఁగావలసినన్ని లభించును. ఆంధ్రరాష్ట్రీభిక్షువుల పరిశ్రమ శాఖాధికారు లీదేశీయ పరిశ్రమలను దగుపాక్షగతము గావించుకొనినచో నెంతయో మెరుగు గను.

మురాష్ట్రీయున ఒరుగల్లు నల్లకొండ మోదరాబాదు ప్రాంతములలోఁగూడఁ గాకితముల పరిశ్రమ కలముగాని మొదటమండల పరిశ్రమ కది తీసిపోవునని మాపరిచయమునుబట్టి తెలుపుచున్నాము. కత్తులు బల్లెములు కట్టకత్తులు కొమ్ముపనులు చెడపుకలులు అద్దకములు గూర్చి గూడఁ బ్రత్యేకించి వ్యాసములు ముందు ముందు వ్రాసెదము. ఒరంగల్లులో గ్యాసులైటులు ప్లవులు గూడ నచటివారు చేయుచున్నారు. నూలునూలుయేబది రూపాయలగువఱకు తివాచీలు ఒరంగల్లులో తయారుచున్నవి. బ్రిటిషు ఆంధ్రు లెట్టియేయాల నొసంగకపోయినను తమకాళ్ళపైఁదాము నిలువఁబడి నిజామురాష్ట్రీయులు పూర్వపరిశ్రమలను నేటివఱకుఁ గాపాడుకొనఁగలిగిరి. విదేశీయపుట దిగుబడి నిజామురాష్ట్రీయులలోనికి బూర్తిగా వ్యాపింపనున్నది. ఇప్పుడె స్వదేశీయస్త్ర సమాహముపై నాదరభావముగల యాంధ్రులు నిజామురాష్ట్రీయునందలి వస్తుసమాహమును నాదరించికొనుచున్నచో పూర్వపరిశ్రమ కాపాడినటులగును. నిజామురాష్ట్రీపు స్వదేశీకాకితములు సరిగ గెత్తిరించి కట్టకు నూలుచొప్పన లేటరు పేపరులుగ నేర్పాటుచేసి విక్రయించుటకు కవరులు చేయుటకుఁ గొండవీటి ప్రాంతమునందలి యెవరలో వారి నీవని నెజవేర్చువరలఁ బ్రోత్సహింపనున్నాము. ఈవని నెజవేరినచో స్వదేశీవస్త్ర అధిమానులకుఁ దొలఁత దేశీయములగు గాకితములతోఁ బరిచయము కలుగఁగలదు.

కన్యవిద్యాగ్రామ పత్రికామాము-బందరు
ఁబూరుకల్లా తుమ్మపూడి గ్రామ వాస్తవ్యులును, ఎం. ఎ. పట్టభద్రులును, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయములో న్యాయశాస్త్రపుస్తకము పూర్తిచేసినవారును నగు శ్రీయుత నాగేశ్వర వెంకయ్యచౌదరిగారు పాశ్చాత్య విశ్వవిద్యాలయములలో ప్రసిద్ధి జెందిన ఆక్స్ ఫర్డు, లేక కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయములలో ఉన్నత న్యాయశాస్త్రపు విద్య నభ్యసించుటకు వెళ్ళి సంవత్సరమున బందరు కన్యవిద్యాగ్రామ పత్రికామాము సభ్యులు 25-26 తారీఖు ఉదయము వారి గౌరవార్థము విందొసర్పిరి. వసతిగృహ రక్షకులును, విద్యార్థి బృందమునకు కల్పితరువును సాంఘిక నాయకులును నగు శ్రీయుత నాగేశ్వర వెంకయ్యచౌదరిగారు తమవిద్యను పూర్తిచేసుకొని త్వరలో మాతృభూమి కేరేంచి సంఘసేవ చేసేన చేయుటకు ఆయురారోగ్యైశ్వర్యములను గ్రహించుగాక యని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

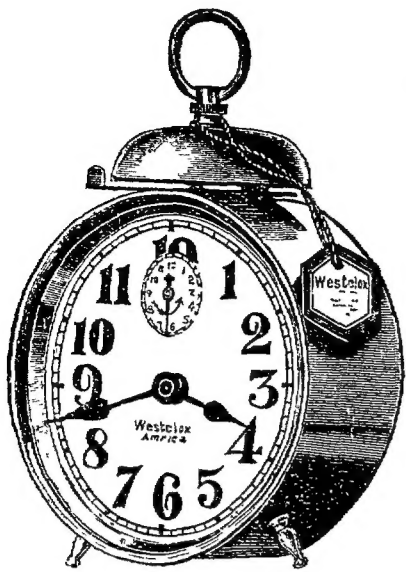
పిన్న మనేని లింగయ్య

కృష్ణా నంబా నబ్బు
దీనిని వాడుటచే యేలాటిబాధ మంటలు లేకనే దేహమునం దేభాగమునందైనను యుండు వెండ్రుకలను తీక్షణమే తీసివేయును. 3 కిలోలుగలపెట్టె 1కి రూ 1-4-0 యేజంట్లు కావలెను.
నుందరం అండ్ కో
5, భద్రయ్యగార్డనువీధి, పార్కుటవున్ మద్రాసు

జార్జి డ్రాల్లు
లైను సబ్బు
ప్రక్షేపమందు అంతటను ప్రసిద్ధిచెందిన
టాయిలెట్ - డి - లూక్సు
అను అత్తరు
చర్మమునకు దానియొక్క అమోఘమైన సువాసనను
కలిగించి, ఉపయోగించి చాలనేవైన పిమ్మట
గాలిలో దాని సువాసన అద్భుతముగా వ్యాపించును.
ప్రతిచోటను వెలకుదొరకును లేక ఈదిగువ వివాసమునకు వ్రాయును.
సోల్ ఏజంట్లు:—
ఏ. వి. ఆర్. ఏ. అడికప్ప చెట్టి, 52, బందరువీధి, మద్రాసు.

అలశ్యముగా లేవకుండుటకు ఇది తగిన నివారిణి
గుడ్ మార్నింగ్ అలారం ప్రెమీషిస్

యెన్నె
టైమ్ స్టేట్స్
ఆఫ్ అమెరికా
కాలానున్న
వెస్టెక్స్
విగ్ బెన్ క
ర్యాగారు
నందు యిది
తియ్య ధ చే
యబడినది.
చూడుటకు
చాల అంద
ముగానుండు
ను. మిక్సిల్
గట్టిగా త
యారు చేయ
బడినది.

తెల్లని డయలు, ఆరేడియా సంఖ్యలు, 6 1/2" అం. ఎత్తుగలది.
అలారము అవసరము లేకపోయిన త్రిప్పి వేయవచ్చును;
ఒక సంవత్సరం పూచీ పత్రముతో సహా సరఫరా చేయబడును.
ధర 1 కి రూ 6-12-0 లు మాత్రమే.
కాదరు అండ్ యూసఫ్ బ్రదర్స్,
(1888 సంల నుండి) గడియారముల వ్యాపారము చేయువారు.
గవర్న మెంటు, కైల్స్ సర్వైయర్లు, రటన్ బజారు, మదరాసు.
Khader & Yousuf Bros.
Govt & Rly Suppliers, MADRAS.

ఆంధ్ర నైషము సారము సెల రు 0-12-0

శ్రీ నాథుని నైషము ననుసరించి వచనరూపమున వ్రాయబడినది

సుగుణమణి

హనోహరము చక్కని నవల సెల రు 0-8-0

పాండరిక మాహాత్యము

పాండురంగమాహాత్యాయంత్రము సెల ,, 0-8-0

చిత్రరంజన దాసు జీవితము

సవిచర్యకముగ వ్రాయబడినది సెల ,, 0-8-0

చెఱసాల అనుభవము

మాహాత్య గాంధీ ప్రణీతమున కనువాదము సెల ,, 0-12-0

స్వప్న వాసవదత్త

శ్రీ చిలక మర్రి లక్ష్మీనరసింహముగారిది సెల ,, 0-8-0

వైవచిత్రము 0-8-0 | ప్రహరమాహాత్యము ,, 0-5-0

శిల్ప: గ్రంథముల 3-8-0 | పాస్తువాల్జలు ప్రత్యేకము.

అత్తలూరి సూర్యనారాయణ, ఈమని. (గుంటూరుజిల్లా)

చేంబర్లెన్ గారి శూలనాస్తి

అప్రసార నివారిణి

ఇది చాల అవసరమైనది

133

(2)

అహారము జీర్ణము కాక
పోవుటవలనను, అపరిశుద్ధ
మొన నీర్లను త్రాగుటచేతను,
లేక అకస్మాత్తుగా గాలి లేక
శీతోష్ణపరిస్థితులు మారుట
చేతను అప్రసారము కలుగు
చున్నది. చేంబర్లెన్ గారి శూల
నాస్తి అప్రసారనివారిణి ప్రతి
ఇంటియందును, ప్రతి ప్రయా
ణికుని సంచియందును, శైల
పులకు బయటిప్రాంతికి పోవు
వారి పెట్టెయందును అవశ్య
ముగా నుండవలెను. ఇంటి
యందున్నను, లేక ప్రయా
ణములోనున్నను ఈ ఆహా
ఘమైన ఔషధము చాల
ముఖ్యము. అన్ని చోట్లలోను
విక్రయమునకు దొరకును.

రాజమండ్రి తాలుకాబోర్డు
ఎన్నికల గడవిడలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

తాలుకాబోర్డు వ్యవహారములు నానాటికి వింతరూప
మును త్రొక్కుచున్నవి. 7-9-25 తారీఖున జరిగిన సభను గురించి
యిదివరలోనే వ్రాసియుంటిని శ్రీయుత దువ్వూరి వెంకటేశ్వర్లుగారు
ఆనాడు సభ జరుగకూడదని ఆక్షేపించిరి. 11-గంట
లకు జరుగవలసిన సభ 1 గంటకు కాని కూడలేదు. అప్పటికప్పుడే
కొంతమంది సభ్యులు జైల్లోపోయిరి. గుసగుసలకు ఆలస్యమునకు
కారణము లేకపోలేదు. వెంకటేశ్వర్లుగారి ఆక్షేపణ సంగీతించి
ఆనాటిసభను అధ్యక్షులు ఆపిరి. తిరిగి 8-9-25 తారీఖున 1 గం
టుకు సభ జరుగునని తెలియజేసిరి. అంత అవ్వవచ్చిగా సభ జరుగ
వచ్చునా కూడదా అని సంతకము పలువుర పిడిపజ్జాచెప్పెను.
సంగతు లిట్లుండ నిన్న ఉదయము 11 గంటలకు ప్రిన్సి
పాల్ జిల్లా మునసబ్బుగారి కోర్టులో మల్లారాల్ల అత్తారాం
బి. యే. బి. యల్. గారు మల్లారాల్ల దువ్వూరి వెంకటేశ్వర్లు
గారి పక్షమున ఒక తెంపరరి ఇంకెన్న ను పిటిషనునుపడవేసిరి.
సదరు పిటిషనులో ఆనాటి తాలుకాబోర్డుసభను ఆపువనియు,
నోటీసు కొంతమందికి లేదనియు, నిన్నటిసభ ఎడ్జరండ్ సభ
అనుటకు పిలు లేదనియు, వై ను చైరుమెను, జిల్లాబోర్డు మొదలగు
ముఖ్య ఎన్నికల జరుగుననియు, అప్పుడు జరిగినచో అన్యాయ
ము జరుగుననియు వ్రాయబడియుండెను అత్తారాముగారు
కోర్టువారికి సంగతులు తెలియజేయుచు, జస్టిసు పక్షమువారు
దురుద్దేశముతో అక్రమపద్ధతిని సభజరుప నిశ్చయించినారనియు
కనుక తప్పక తమపిటిషనుదారు కోరికను చెల్లించవలసియుకోరిరి.
మునసబ్బుగారు తీరుచెప్పుచు ఇట్లు చెప్పిరి:- పిటిషనుదారు వ్రాసిన
పిటిషనులోని సంగతులు నిజమునచో సభజరుగట అక్రమమని
యు, అవతలపోర్టీ వారిని వినకుండ ఇంకెన్న ను యిచ్చుట న్యాయము
కాదనియు చెప్పిరి. ఇంతకాక పిటిషనుదారుకు సభజరు
గుటవలన వచ్చేడి నష్టమేమియో తమకు అర్థము కాలేదనియు
కూడ మునసబ్బుగారు చెప్పిరి. అక్రమపద్ధతుల తొలగించుటకు
బోర్డుమీటింగు అయిన పిమ్మట వ్యాజ్యము చేయవలసి సలహా
నిచ్చుచు పిటిషనును కొట్టివేసిరి.
తాలుకాబోర్డు సభ 1.25 నిమిషములకు తాలుకాబోర్డు
ఆఫీసులో మ. రా. శ్రీ. పి. గోవిందరావునాయుడుగారి అధ్యక్ష
త్వతీక్రింద సమకూడెను. సభాప్రారంభము కాగానే శ్రీయుత
దువ్వూరి వెంకటేశ్వర్లుగారు లేచి స్వప్నముగాను, దైర్యముగా
ను కొన్ని సంగతులను తెలియజేసిరి. ఆక్షుతులబట్టి నిన్న సభ జరుగ
కూడదని వారివాదన. తాము జిల్లా మునసబ్బుగారి కోర్టులో
ఇంజంక్షన్ పిటిషన్ పెట్టితిమనియు, అది కొట్టివేయబడెనని
యు, వ్యాజ్యము చేయవలసి మునసబ్బుగారు సలహానిచ్చిననియు
తెలియజేసిరి. ఆక్షేపణల వినక సభను జరిగించినచో బోర్డును
కోర్టుకెక్కింపవలసిన దుస్థితివారికి పట్టననియు, అట్టిపరిస్థితుల
కలుగకుండునట్లు చేయవలసియు విన్నవించిరి. నలుగుర సభ్యులకు
నోటీసు అందలేదనియు, అసంగతిని అధ్యక్షులు మరువరాదని
యు వారు చెప్పిరి. 3/4 నెలలనుండి ఆపుచేయబడిన వై ను చైరు
మును, జిల్లాబోర్డు ఎన్నికలు నేడే కొంపమునిగిపోవు వ్యవహార
ములుగా పిల పరికింపవలసిన అగత్యము కలిగినో వారి కర్థము
కాలేదని నుడివిరి. పిమ్మట మ. రా. శ్రీ. అల్లూరి సూర్యనా
రాయణరాజుగారు లేచి సభను ఆపరాదనియు, వ్యాజ్యములన్న
వారికి భయములేదనియు, అవజయభీతాంగమే కాంగ్రెసు
వారి నిట్లు కంగారు పెట్టుచున్నదనియు చెప్పిరి. నామినేటెడు
సభ్యులగు మోహన్ గారు పిమ్మట మాట్లాడుచు వెంకటేశ్వర్లు
గారు చెప్పినదానిలో సబబులేకపోలేదనియు, సభను ఆపుచే
యుట ధర్మమనియు చెప్పిరి.
పిమ్మట కాంగ్రెసుపక్షము వారు అవజయపిటిషనును
అధ్యక్షులకు అందజేసిరి. పిమ్మట తక్కినసభ్యులు యింకొకపిటి
షనును అందజేసిరి. ఈకాంటరు పిటిషనులో సుమారు 12 గరు
సభ్యులు సంతకముచేసిరి. కాంటరు పిటిషనులో నిట్లు వ్రాయబ
డెను:- సభకురాని నలుగురసభ్యులు పట్టణములోనే యు
న్నారనియు, సభకు రాకపోవుటకు కారణములు వారికే తెలి
యుననియు, నోటీసు కాగితమునువారికి చూపించినప్పుడు వారు
పుచ్చుకొనలేదనియు, కోర్టువారు పిటిషనును కొట్టివేసిన తరు
వాతకూడ సభ నాపుట అన్యాయమనియు, పెక్కుమంది సభ్యు
లకు బాధకలుగుననియు వ్రాయబడి యుండెను.
పిమ్మట మల్లారాల్ల ప్రావలి లక్ష్మీనారాయణ బి. యే.
బి. యల్. గారు మాట్లాడిరి. కాంటరు పిటిషనులో వ్రాసిన సంగతులు విజమని ఒప్పుకొన్నను, అసభ్యులు తిరిగి నిన్నటిసభకు
వచ్చి నోటీసుకాలము సరిపాదనియు, అందుచే సభాకార్యక్ర
మము అశాస్త్రీయమనియు వాదించవచ్చుననియు చెప్పిరి
పిమ్మట అధ్యక్షులు మిమ్మల్ను ప్రకమును తీసి 7-9-25
తారీఖున జరిగిన సభావివరముల చదివిరి. అప్పుడు వెంకటేశ్వర్లు
గారు లేచి, మొన్న అధ్యక్షులు వారుచెప్పినట్లు, మొన్నటిసభ
ను అధ్యక్షులు స్వంతభారముపైనే సభను నిన్న నిలుపుచేసి
తిరిగి చెప్పెను. పిమ్మట అధ్యక్షులకు గోవిందరావు నాయుడు
గారు అందరికి అనుకూలముగనుండు 8 వ తారీఖునకు సభమార్చి
తిననియు, ఎవరవ్వనీసభలకు కాలవ్యవధి తమిట అంతగా బాధిం
పదనియు చెప్పిరి. ఎవరవ్వనీ విషయములు కలవని చెప్పటకు
అధ్యక్షులు రెండు సంగతులను విరివి
గాచెప్పిరి. సభ ఆపుచేయబడినచో బోర్డునుకు అవసరముగా
నష్టము వచ్చుననియు, సభలో నున్న సభ్యులకు అవసరముగా
తొందర కలుగజేసినవార మగుదుమనియు గోవిందరావునాయు
డుగారు చెప్పిరి. ఎడ్జరండ్ సభలకు నోటీసు అక్కరలేదని
గోవిందరావునాయుడుగారు అభిప్రాయపడిరి. ఎడ్జరండ్
సభలకు కావలసినది వెనుకటిసభలో కొన్ని సంగతులైనను చర్చింప
బడియుండవలెననియు, వెనుకటి ఎజెండా యే యుండవలెననియు,
క్రొత్తవిషయము లేవియు నుండకూడదనియు అధ్యక్షులు
చెప్పిరి. ఏడవతారీఖున అరగంట అయినప్పటికి సభ కూడి
కొన్ని సంగతుల చర్చించెననియు అందుచేత ఎడ్జరండ్ మిటింగు
అనియు వాదించిరి. శ్రీయుత దువ్వూరి వెంకటేశ్వర్లుగారు లేచి
సభలను మరుపటిదినమునకు నిలుపుచేయుటకు సభవారికేమిక్కు
కలదనియు, అధ్యక్షుల కెంతమాత్రములేదనియు వాదించిరి.
తమకు అధికారము కలదని అధ్యక్షులు నుడివిరి. మ. రా. రా.
జిల్లాకృష్ణరావుగారు తరువాత మాట్లాడిరి. విషయములగుర్చి
చర్చించుటకుపూర్వము సభ శాస్త్రపద్ధతులమీద కూడినదా లేదా
యను సంగతి ఆలోచింపవలెననియు, 7 వ తారీఖు సభకు కొంత
మంది సభ్యులు హాజరయిననియు నియమితసభ్యులు రా లేద
నియు, అంతలో అరగంట అయ్యెననియు, ఆక్షుప్తకారము
అరగంటకాలము దాటగానే సభ దాని అంతట అదే ఆగిపోవు
ననియు, అందుచే సభ జరిగననుటకు పిలు లేదనియు చెప్పిరి.
నోటుయిచ్చుటకు హక్కుగల నలుగుర సభ్యులు నోటీసు లేకపో
వుటచే రా లేదనియు, అసంగతిని గుర్తింపమనియు అధ్యక్షులకు
చెప్పిరి. సభకు రావలసియున్నవారిలో ఒక్కరికి నోటీసు అం
దకపోయినను సభజరుపుటకు పిలు లేదనియు, అక్రమమనియు,
అశాస్త్రీయమనియు చెప్పిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు యిట్లుచెప్పిరి.
తిరిగి క్రొత్తనోటీసు అవసరము లేదని చెప్పిరి. ఆఫీసు రికార్డులబట్టి
చూచిన సభకురాని సభ్యులకు రాజ
మహేంద్రవర పట్టణ రోడ్డుపై నోటీసు చూపబడినట్లును
వారు ఆనోటీసుల పుచ్చుకొనుటకు తీరస్కరించినట్లును కన్పిం
చు చున్నదని తెలియిచ్చిరి. తిరిగి 8 వ తారీఖు ఉదయమునకూడ
వారి పట్టణమందు తరుమ బసచేయు యిండ్ల కన్పింటి దగ్గ
రకు కూడ నోటీసు పంపబడెనని చెప్పిరి. ఇంతియేకాక 7 వ
తారీఖు సాయంకాలమున వారుయిచ్చియున్న యీ పట్టణ చిరు
నామాలకు తంతులనుకూడ పంపితిమని అధ్యక్షులు చెప్పిరి
నోటీసు అందజేయుటకు సర్వవిధముల సదుద్దేశముతో పనిచేసితి.
ననియు గోవిందరావునాయుడుగారు చెప్పిరి. పిమ్మట జిల్లా
కృష్ణరావుగారు లేచి ఆక్షుప్త కారము తంతి మూలకముగా
నోటీసుల పంపవచ్చునా యనియు ప్రశ్నించిరి. ఆక్షులో
ఏమున్నది తమకు తెలియదనియు తంతి మూలకముగ నోటీసు
నిచ్చుట అక్రమముకాదనియు అధ్యక్షులు చెప్పిరి. తరువాత
సభ జరుగవచ్చునా కూడదా యను విషయమును గుర్చి సభ
వారి యభిప్రాయమునకు వదిలివేసినని అధ్యక్షులు నుడివిరి. అంత
జిల్లాకృష్ణరావుగారు తిరిగి సభాపిలిచినచో 200, 300 వం
దల రూపాయలు ఖర్చు అగునను నెపమున సభ జరుపకూడ
దనియు పరిస్థితులబట్టి అట్టి ఖర్చు అవసరమనియు చెప్పిరి. ఇం
తియేకాక 'నిన్నటిసభ' డబ్బుఖర్చును బట్టి ఎవరవ్వనీసభ రెట్లు
గునో తమకు గోచరము కాలేదనియు యిటువంటి ముఖ్య విష
యమును సభవారి అభిప్రాయమునకు విధువకూడ దనియు
అధ్యక్షులే రూపొందించుటకు ధర్మమనియు చెప్పిరి. ఇదంతలోను
విన్న తరువాతకూడ అధ్యక్షులు వోటుకు పెట్టుదునని చెప్పగా
కృష్ణరావుగారు లేచి స్వప్నముగా తామును, తమమిత్రులును
అశాస్త్ర సభంధమున సభలో పాల్గొనుట క్షిప్రములేదనియు,
అందుచే సభనుండి వెడలిపోవు చున్నామనియు చెప్పి వెడలిపో
యిరి. వీరితోబాటు మల్లారాల్ల దువ్వూరి వెంకటేశ్వర్లుగా
రును, జిక్కిన పీఠాస్థామిగారును, నడింపల్లి నుబ్బరాజుగా
రును వెడలిపోయిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులు సభ్యులు చెల్లిపోవుటకు
గల కారణములను తెలియజెప్పి, యితర సభ్యులవనన్ను నొచ్చు

కుండచేయుట మంచిదనియు, సభను ఆపి సభ్యులందరు మండగా ఎన్నికలు జరుపుట మంచిదనియు చెప్పిరి. కాని వీరి సూచనను సభవారు అంగీకరించలేదు. 14 గురు సభను నిలుపు జేయుటకు వప్పుకొనలేదు. ఒకరు మాత్రము చావలి లక్ష్మీనారాయణగారు మాత్రము సభను ఆపుమనిరి. పిమ్మట ఎన్నికలను జరుపవచ్చునని అగ్ర్యక్షులు తెలియజేయగా మెల్లగా లేచి చావలి లక్ష్మీనారాయణగారు సభనుండి వెడలిపోయిరి. అంత అగ్ర్యక్షులు మల్లారా అల్లూరి నూర్యనారాయణగారిని పిలిచి వారివారితో సభ ప్రదిండుటకై మైన కాలము కావలెనో, లేదో యని అడుగ రాజుగారు కావలెననిరి. అప్పటికి 8 గంటల 15 నిమిషము లయ్యెను. అంతట రాజుగారును, వారి మిత్రులును పక్క గదిలోనికిపోయిరి. పావుగంట పోయిన తరువాత అగ్ర్యక్షులకుడ ఆగదిలోనికి వెళ్లిరి. తిరిగి నాలుగంటలకు సభ ప్రారంభమయ్యెను. మధ్య సభ ఆసినట్లు నాకు జ్ఞాపకమున్నంత వరకు ప్రస్తావనలలో వ్రాయవలెదు. సభ ప్రారంభము కాగానే సభ రహస్యముగ జరుగువనియు, అందు చేపట్రికా విశేషి వుండుటకు పిలువదనియు తెలివిచ్చిరి. ఈసంగతి చెప్పటకు ముందే సభవారిని చూచి ఎన్నికలు ఏక భావముతో, ఏకభావముతో జరుగుట మంచిదని హెచ్చరించిరి. పిమ్మట నేను బయటకు వచ్చిరి తెలుపులు మూయబడెను. మ. రా. శ్రీ ఉల్లి సత్యంగారు ఉపాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొన బడిరి. ఈక్రిందివారిని జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనిరి.

- (1) నేనా సత్తిరాజుగారు.
- (2) డిడ్ల పుల్లయ్యగారు.
- (3) మోహన్ గారు.
- (4) ఈలి తిరుపతి రాయడుగారు.
- (5) కర్దిండి బంగారాజుగారు.
- (6) దాసరి ధర్మరాజుగారు.
- (7) అల్లూరి నూర్యనారాయణరాజుగారు.
- (8) శీలా వీరభద్రుడుగారు.

కాంగ్రెసు సభ్యులు లేచిపోవలసి వచ్చుటచే వారి ప్రతి కక్షల కెంతయో లాభము కలిగెను. శ్రీయుతులగు కళా వెంకట్రావుగారు మొదలగువారు వలదు వలదనుచుండ జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు రావుసాహెబు మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నము నాయుడుగారితో బోర్డులోనున్న కాంగ్రెసుసభ్యులు రాజీపడిరి. పి. గోవిందరావునాయుడుగారిని అధ్యక్షునిగా జేసిరి. గోవింద రావునాయుడు వెంకటరత్నం నాయుడుగారి అల్లుడు. జస్టిసు పక్షమునకు చెందినవారు వీరిద్దరు. ఉపాధ్యక్షుని యొన్నిక సందర్భములో, జిల్లాబోర్డు మొదలగు ఎన్నిక విషయములో జస్టిసు పక్షమువారు కాంగ్రెసువారిని మరచిరి. వీరి మాటలను తలపెట్టి వారికిష్టము లేకపోయెను. 15 దినములనుండి యిట్లు జరుగునని మిత్రులు చెప్పుచున్నను కాంగ్రెసు సభ్యులు నమ్ము లేదు. వీరి నమ్మకము వీరినింతవరకు తీసికొని వచ్చినది. కాంగ్రెసుపక్షమువారి లోటు జస్టిసు పక్షమువారిని నమ్ముటయే. లేపటి ఎల్లండి యీ ఎన్నికల రద్దుపరచును కాంగ్రెసు పక్షమువారు వ్యాజ్యము చేయుదురని వినుచున్నాను. సంగతు లిట్లున్నవి. ఈ విచిత్ర గాధనంతను వినిపించుటకు సేదాక బహిరంగసభ జరుగనున్నది.

రాజమహేంద్రవరము

మొన్న సాయంకాలము నాలుగుగంటలకు, చింతామణి నాటకశాలలో డాక్టరు పేరి లక్ష్మీనారాయణ గారికి అల్ప చోర విందు నోసంగబడెను. లక్ష్మీనారాయణగారిని గుంటూరు బహుళి చేసిరి. ఈ సందర్భమున సివిలు సర్జనుగారును, డాక్టరు శివరాజు వెంకటరామారావు, పాలకోడెటి గురుమూర్తిగారును, భమిపాటి సత్యనారాయణ, నాళం పట్టాభిరామారావుగారును మాట్లాడిరి. మ-రా-రా-శ్రీ కోలా అప్పల నరసింహాచేపుగారు కొన్ని పద్యముల చదివిరి. వేణుగోపాల విలాస సభవారు ప్రహ్లాదలో ఒక అంకమును ప్రవర్తించిరి.

ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయపు బిల్లు

నిన్న సాయంకాలము 5-45 గంటలకు ఏ. ఇ. యచ్. డిప్యూటీ వారి రీడింగ్ రూములో ఆంధ్రవిశ్వ విద్యాలయపు బిల్లును గూర్చి మ-రా-రా-శ్రీ రెవెన్యూ ప్రగడ సుబ్బారావు గారు ఉపన్యసించిరి. రాజమహేంద్రవరమే విశ్వవిద్యాలయ ముఖ్య స్థానముగా నుండవలెనని వారెంతయోసేపు చెప్పిరి. అధ్యక్షులగు మ-రా-రా-శ్రీ విస్వా అప్పారావుగారు విశ్వ విద్యాలయ మునకు కావలసిన ధనసహాయము చేయవలసి యున్నదనియు బెజవాడనుకూడ ఒక కేంద్రస్థానముగ చేయుట ఆవసరమనియు చెప్పిరి. పైదేశములకుపోయి తగిన విద్యార్థులను సేర్చుకొని రావలసినదని విద్యార్థుల హెచ్చరించిరి.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు వ్యవహారములు చిత్ర గాఢ

నిన్న సాయంకాలము 5-30 గంటలకు చింతామణి నాటకశాలలో ఒక బహిరంగసభ జరిగెను. డాక్టరు పాలకోడెటి గురుమూర్తిగారు అగ్ర్యక్షులవహించిరి. సభలో రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డుకు సంబంధించిన చిత్రగాఢ యంతయు వినిపించబడెను. శ్రీయుతులగు గురుమూర్తిగారు ఉపన్యాసప్రారంభమున తాలూకాబోర్డులో గల కాంగ్రెసుపక్షమువారికి, జస్టిసుపక్షము వారిలో ఒక కాఖతును సఖ్యత ఎట్లు ఏర్పడెనో ముచ్చటించిరి అట్టిసఖ్యత ఆవచ్చుననియు, అక్రమమునియు ఖండించిరి. పిమ్మట కాంగ్రెసుపక్షములో మాడ రహస్యపన్నాగములు, తం త్రాంగములుండుట శుభమాచకముగా నగుపడుట లేనని నుడి విరి. పిమ్మట భమిపాటి సత్యనారాయణగారు రుపన్యసించుచు శ్రీయుతులగు బులుసు సాంబమూర్తిగారును, మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నం నాయుడుగారును కోడూరు పాడులో ఒప్పుకొనిన ఒడంబడికనుగూర్చియు, ధనశేఖరం సత్రంలో శ్రీయుతులగు పాలకోడెటి గురుమూర్తిగారును, గజలి రామచంద్రారావుగారును, కందుల వీర రాఘవస్వామిగారును ఆ ఒడంబడికను రద్దు చేసికొనమని ప్రార్థించినవినమును, ఏవిధమైనోడవ లేకయే జస్టిసుపక్ష అభ్యర్థియగు శ్రీయుత పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారు రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడగుటయు, మొన్నటి ఎన్నికలలో జరిగిన సంగతులను విన్నవించిరి. పిమ్మట మద్రాళి వెంకటచలం బి.ఏ.బి.యల్ గారు స్థానికసంఘ ఎన్నికలలోనికి పార్టీ పద్ధతుల ప్రవేశపెట్టరాదని చాలాదూరము మాట్లాడిరి. మ-రా-రా-శ్రీ మల్లెంపూడి అప్పారావునాయుడు బి. ఏ. బి.యల్ గారు మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నం నాయుడుగారి వింత చర్యల నన్నిటిని విరివిగా చెప్పి, తీవ్రముగా ఖండించిరి. మధ్య మధ్య కాంగ్రెసును ఎత్తిపాడించిరి. నాయుడుగారు “స్వరాజ్య లో” గుమ్మడిపల సుబ్బారావుగారు వ్రాసిన ఉత్తరమును, “కాంగ్రెసు”లో మ-రా-రా మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి సందర్భమున వ్రాసినవ్యాసమునుకూడ సభికులకు తెలియబఱచిరి. సభకు మ-రా- అల్లూరి నూర్యనారాయణరాజుగారును, నడింపల్లి బంగారాజుగారును డిడ్ల పుల్లయ్యగారును మాడ విచ్చేసియుండిరి. సభ ఏ గవరగోళము లేకుండగనే సరిగా జరిగెను. ఉపన్యాసములందరు మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నం నాయుడు గారియొక్కయు పోకల గోవిందరావు నాయుడు గారియొక్కయు చర్యలను తీవ్రముగా ఖండించి కాంగ్రెసువారు పడిన పాఠ పాటునకు విచారించిరి.

(న్యకీయవిశేషి)

డాక్టరు మూంజీగారి చట్టము

గవర్నరు జనరలు నిరాకరించెను.

హైమాల్మూలో చదువుచున్న విద్యార్థులకు పదాతి నైపుణ్యమును (ఇన్ఫెంటరీడిమి) శతశేషి అభ్యాసమును (మస్ట్రీటరీ) నిర్ధారముగా నేర్పవలెను. అను చట్టమును రాష్ట్రీయ సభలో మహాపాదించెదనని మూంజీగారు తెలుపగా యిది భారత ప్రభుత్వ సంబంధముగ విషయముగాన ముందుగా అనుమతిని బడసి గాని రాష్ట్రీయ శాసనసభవారు చర్చింప నూడని యిండియా ప్రభుత్వ చట్టము 80 (ఎ) సెక్షను ప్రకారము గవర్నరు జనరలు నిరాకరించెను. ఇట్లు నిరాకరించుట కాధార సేమియును లేదు. ఇందు భారత ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన జేడియును లేదు. అని మూంజీగారు వాదించిరి. (శ్రీ ప్రెసు)

నోటీసు

ఇందువలన నకలమైనవారికి తెలియచేయడ మేమనగా:-

బెజవాడలోయుండు తంగిరాల-లక్ష్మీనరసింహంగారికి 10-2-1922 తారీఖున జనరల్ పవర్ ఆఫ్ అటర్నీ యిచ్చినదానిని ఆయన విషయములో నాకు నమ్మకములేనందున రద్దుచేయు చున్నాను. గనుక, యికమీదట యెవరున్న నాపేర ఆతనితో గాని, యితరులతో గాని నాతరపున యేలాటిలావాడేలు చేయ కూడదు. బెజవాడలో నాపేరజరిగించిన న్యాయ పాఠమును 31-8-25 తారీఖున చాలించితిని. యిందుకు అతిక్రమించి యెవ రైననుచేసిన, వారే జవాబుదార్లుగాని, నేనుగాని, నావార్యులు గాని యెంతమాత్రమున్ను జవాబుదార్లుకారని యిందువలన అం దరికి తెలియచేయడమైనది.

మకా:-మద్రాస్ } అనుమాల శెట్టి తిరుపతిస్వామి
10-9-25. } బెజవాడ.

శ్రేష్ఠమైన రోల్స్ రోజ్ బంగారు చేతిగడియారములు 10 సంవత్సరములు ఉత్తరవాదము

నెం. 20 స్త్రీలును, పురుషులును ధరించుటకు, సుందరమైన, గుండ్ర ఆకారముగల స్విస్యం క్రము కాలనునకు సరియైన ఘంటను చూపును. రూ 7-2-0.
నెం. 28 పలువిధ విచిత్ర ఆకార మునుకలిగి, ప్రకాశించు నటువంటి రూపుగల, డయల్, తప్పని విషయములు కలిగినది. రూ 8-4-0.
నెం. 24 పీటిపై కనపరచిన వాటిలో అతి శ్రేష్ఠమైన నెలవటి తరము. రూ 8-8-0.
నెం. 29 చిత్రముచెక్కిన, జేబి అసలేగిల్లు వెండిగడియారము, లీన్, యంత్రము. రూ 4-15-0.
గమనింపు. పై కనపరచినటువంటి చేతిగడియారముల యొక్క 10 సంవత్సర ఉత్తరవాదము. వెనుక భాగమునందలి ముద్రించుమున్న నెంబరులు 20, 23, లేక, 24 లో, మాడు గడియారములు తీయువారికి, అతి సుందరమైన, గోడలో తగిలించు గడియారము జహూమానముగా యివ్వబడును.
డి. ఆటోమన్ కంపెనీ,
తపాలు పెట్ట నెం 174 (ఎ) మదరాసు.

గ్రహణిమాత్రలు 20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

రక్తవిరేచనములు, బంక విరేచనములు, జిగిబిరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు, నీటివిరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను చూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. వీటిని పిల్లలకు కూడ వాడవచ్చును. వెంటనే సుఖమిచ్చును.

సుందరి తైలము డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-8-0

ఒక డబ్బీతైలము విభువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటి మలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా అద్దము వలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నాజాకు లేరును. ఈతైలము మంచి సువాసన దలిగి మిగడవలె నుండును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బాంబాయి.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము
కొద్దికోజాలవరకు వెల 8-0-0. 2046
శ్రీపాద. కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

వైద్య రత్న
సంకీర్త. డి. గోపాలాచార్యులుగారి
ఆయుర్వేదాశ్రమం
వేగు * కలరా
బోషధములకు ప్రసిద్ధిగాంచెను
నేను, హైమాదీపానకము (రిజిస్టరు)
నేను జ్వరములను, అన్నివిధములైన జ్వరములకు రామభాషామ సీసా 1 కి రు 1-4-0
శతశేషిస్థులము. అన్నివిధములైన బొబ్బలకు సీసా 1 కి రు 0-14-0
కలరా, కర్మూరార్యరీప్టము విభూచీసంజీవిని } శెట్టు కలసి రు 1-2-0
అన్ని విధములైన బలహీనములకు జీవామృతము (రిజిస్టరు)
విద్యార్థులకు మోనాష్యులకును కలరైనను శ్రీలిపాటి కల్పనమును వృద్ధులకు సంజీవిని మరియు మెదడు బలపరచి జాపకశక్తిని నృధిపరచి శరీరమునకు బలమొనగుటకు డిసికి మించిన బోషధరాజము వేరొకటిలేదు. సీసా 1 రు 3-4-0
పాక్కింగు పొట్టుఖర్చు వేరు, క్యాటలూరు వుచితము. మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమం, పొట్టురాళ్ళు నెంబరు 287, మదరాసు. 151, గోవిందప్పనాయుని డిడి, మదరాసు. బ్రాంచి:-183 బ్రాక్స్, మదరాసు. అన్ని చోట్లను ఏజంట్లు కావలెను.

“శ్రీయుత ఎస్. సత్యమూర్తి గారితో నా సంభాషణ”

“భారతమాత” సేవార్థము శ్రీయుత ఎస్. సత్యమూర్తి గారు, ఇంగ్లాండుకు జనియండి తిరిగి బొంబాయినుండి గుర్రాసునకు బోవ నున్నట్లు తెలిసి రాత్రి శైలుమార్గమున బయలుదేరిరి. నే వారిని సంవర్షంపం మాయువురికిని ఈక్రింది సంభాషణ జరిగెను:—

నేను:—అర్యా! తాము ఇంగ్లాండుకు వెడేనది మొగలు ఇదివరకును తేమమా? తమ ప్రయాణము కులా సాగా నుండెను కాబోలు. నిన్ను నే తమకై నిరీక్షించితిని.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు:—(ఇదివరలో నోకసారి కలసి యుండిన నరసికాబోలు యిట్లకిరి) అర్యా! తామెవరు? ఇచ్చటి కాంగ్రెస్ కమిటీ నెక్రటరీయా? నాప్రయాణ మంతయు తేమముగనె యుండినది.

నే:—సంతోషము. ఇచ్చట స్థానిక కాంగ్రెస్ కమిటీ వున్నదిగాని పథ్యలు ఫిరమనుస్సులుగాక మునుపటి శ్రద్ధా భక్తుల వదలుకొన్నారనియు నాప్రాత్యసూచిత నైనను నూలు చందా నివ్వకున్నారనియు ప్రతికాముఖునను ఇతర విధములను కలుగు కాంగ్రెస్ తత్వబోధనలపట్ల కొందరు పెడ చెవిచెట్టులు కారంభించినారనియు ఖరరు బొడుగుటయు సం దేహమే నేమోయని భయమగుచున్నదనియు చెప్పుటకు చింతిల్లుదు. ఇది పల్లయుగాదు? పట్టామునుగాదు. ఇందధిక సంఖ్యాకులు దేశతేమమునకై మన తత్వమును గ్రహించి అనలం బిందు ధీరవతులును లేరు. ఎటు పూనుకొన్నను మేముక అయి

దారుగద యువకులు మాత్రము పరిచేయవలసి యున్నది. పెద్దవా రాదరించుట కర్తవ్యమైనను అడ్డుబడుటయు కద్దు. అందువలనను కొంతవరకు నీ మిత్రులకు నిరుత్సాహము పోచ్చి నది. జనులకు జడత్యమును పెరిగినది. ప్రజాసేవాకాండౌ పీడి తులగు మాయందు స్వలాభాపేక్షితు లగు ఒకరిద్దరు దుర్మార్గులు పిరికిపండులు దోపారోపణలుచేసి చెప్పమందుటయు కద్దు.

అయినను నామిత్రు లిదివరకువలె మనఃపూర్వక శ్రద్ధ వహించి నచో కార్యక్రమములు సాగించుటయుందు నాకింకను అశకలగు. వా రెట్లు చేయకున్నను శ్రీ భగవదుగ్రహమువలన నాకర్తవ్య మును నే విడనాడకుందును. జనుల నిగ్రహముగ్రహములను మిత్రుల దూషణ భూషణ ము లు ను స ర కు నే య ను.

సత్య:—అవును. మనమానసములు చెదరరాదు! ఇచ్చట జనులు తేమముగ నున్నారా? అంతపురం జిల్లాగదా? వర్ష ములు పైద్ర వీధుముగనున్నవి? ఇచ్చట మునిసిపాలిటీకున్నదా? దారప్రతిబిల్లులు గలవా?

నే:—జనులు డౌమబాసలనుండి యిప్పుడిప్పుడు కొంతము జాగృతమగున్నారు. వర్షములు సుమారు; పంటలును అంతే. చెరువులు, బుగ్గలు మున్నగు నీటియాధారములు లేవు. కాని, వ్రత్తి జిన్నలు, ప్రెస్సులు, నూనెచిత్తులు కొను కంపె నీలు మాత్రమున్నవి. ఇది యొక వ్యాపారముగ్గిష్ఠము. ఇచ్చట యూనియన్ గలదు.

సత్య:—యూనియన్ కాంగ్రెస్ వారి స్వాధీనములో నున్నదా? మీరు ప్రయత్నించితిరా.

నే:—యూనియన్ సభ్యులు 15 గురు సరియగు కాంగ్రెస్ సభ్యు లంతమందిలేరు. నామిత్రులవలన పరిశీతులు కుదిరిన నికముందు స్వాధీనపరచుకొన దలచినాము; ఇప్పటియూని యన్ సభ్యులనేకులు మనవిధాంతప్రకారము. దేశాభ్యుదయ ముపట్లపట్టుత్యము లేనివారు. అడుగడుగునకును వారికి సర్కారు భీతి మెండు.

స:—మీజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘ మెచ్చటగలదు? పని చేయువారెవరు?

నే:—ఇప్పుడు అనంతపురమునగలదు. అచ్చట “పినా కిని” కుత్రికాధిపతులు శ్రీయుతులు, పర్వారు రామాచార్యులు ను, ఆళ్ళరామప్ప గారును, జిల్లాలో మరియితరులును పని చేయుచున్నారు.

స:—జిల్లాల తరపున, “స్వరాజ్యవాదుల”నే కాసన సభకు బంధ నెందులకు బ్రయత్నింపలేదు? జిల్లాబోర్డు ప్రెసి డెంటుగ నుండువారి కనుకూలములు ఎక్కువ కలవు కాబోలు.

నే:—అవును. జనులు ఈ ప్రాంతముల, మనతత్వ మంతగ దెలిసి యాచరింపకుండుటంబట్టి, మోహమి, భ్రమల చే మోహమారు. ఇంతకును, అప్పుడు, స్వార్థత్యాగదీరయుత స్వరాజ్యవాదు లగవడలేదు. ఇకముందు ప్రయత్నములు చేయ వలెను. తాము, డా “అనితెనెంబు గారిని చూడగలిగితి

రా? భారత స్వరాజ్య విషయములో నచ్చట ఆంగ్లేయులు యేమిధముగనున్నారు? బ్రిటిష్ పార్లమెంటులో “కామెంట్స్ బిల్లు” ఆమోదింపబడు నని లోచుచున్నదా?

స:—నేను లండన్ నగరముననున్న పు డాపె రాలేదు. నేనామెను చూడలేదు. ఆదేశమున ఆంగ్లేయులు, బాహ్యప్రపంచ విషయము దలపక, అందరి పరిశీతుల లెక్కచెట్టుక యు న్నారు. ఆర్థికపరిశీతుల తావతమ్యమో, లేక ఒక యాధ్యమో, లేక గొప్ప తిరుగుబాటో వారిని చలంపగలుగు గాని, మరి వేరు సాధనము గానరాదు. మన ప్రకృత ర్రవ్యము, కాసనసభలపెల్ల చొట్టును బ్రవేశించి, బెంగాలు, మధ్యపరగణాలలోవలె పనులు సల్పి, బ్రిటిష్ వారిని కడలింపి, “స్వ రా జ్యో దయము” ను అనతికాలము లో నే ను సా ధ్యముజేసికొనుటయే. ఇట్లు మనము నవీనమార్గములను దెదకున్న, మన నానావిధ శత్రుగ్రాములచే బ్రతిహతులగుదు ము, వారు విశేషములు గొప్పింతురు; పిమ్మట కాంగ్రెసునందు ఇదివరకున్న గౌరవము, వ్యవహారములుగాని ప్రజలకు దప్ప చు వచ్చును. పిమ్మట మనము చేయునదేమి?

నే:—మనము కాన్సిల్లోనే సర్వశక్తులును వినియోగిం చుచున్న, సమయములేక, బాహ్యప్రదేశమున, “నిర్భాగకార్య క్రమము”నకు బహిర్ముఖులమైనయెడ, దేశమునకు గొప్పనవ మగునగదా?

స:—చట్టిబయటి ఖాబ్దానాలోనే స్వరాజ్యము సంపా దింతుమను నమృతము నాకులేదు. బయటిపని లోపలినుండికూ డ హరింతులముగ కొనసాగింపవచ్చును. చెందును ముఖ్యములే. మరియు, “జస్తి నుపక్షము”వా రెట్లు ప్రబలిరి? దేశాభ్యుదయ మును గోరి పాటుబడిరా? న్యాయవధము ననుసరించి త్యాగము నర్హిరా? జనులకు మరవరాని తేమమును గూర్చిరా? మఱియే ఘనకార్యము చేసిరి? స్వలాభ, స్వాభిమానకావశ్రేతులయ్యు ను, దేశారాధకులకేమను పోచ్చింపగలిగియు, కాసనసభా స్వాధీనమాత్రము చేతనే చెరు ప్రతిష్ఠలు, బడయలేదా? కాన, మనము వానిని స్వాధీనపరచుకొని దేశసేవజేసినపందర్బ మెట్లుం డునో యూహింపవలెను.

నే:—అయిన, “ఖద్దరు” లంకామైర్ కార్యకర్తలు కడలిక కలిగింపలేదా? ఇతరనిర్భాగ కార్యక్రమములు, ఆంగ్లేయు లకన్నులు దెరిపింపజాలవా?

స:—మనము 40, 50 సంవత్సరములు నులవరకును లంకామై రుపై జయమును గాంచవచ్చునుగాని, పిమ్మట అసాధ్యము. అంతటితోనే సంపూర్ణ చలనము గలుగదు. “ఖద్దరు” మనకు తేమ మును గూర్చినను, అది యొకటేఫలమును నుసాధ్యము చేయలే కున్నందున, యితర కార్యక్రమములతో పాటు, “సత రస్వరా జ్యాగమనము”నకు మిక్కిలి సహాయపడగలను. వెండియు, నాయ కులలో కొందరు, స్వవత, స్వజన, స్వాభిమానకాములై సందర్బ ముల చెరచుచున్నారు. వారందరును కలిసి, మనసార నిష్కళంకముగ దేశమున, కలహముల నంతముజేసి పాటుపడువరకు, కార్యసిద్ధి యెట్లుగనో చెప్పాలను. బొంబాయినగరమున “శ్రీ గాంధీమహాత్ము”ల సంవర్షించి, నాసంగతులన్నియు విన్నవించితి ని. అతడు “స్వరాజ్యపక్షము”నకు అధికార మొసగియుండు ట మంచిదియే. కాన్పూరుకాంగ్రెస్ అయినపిదప సందర్బముల స్పీయు చక్కగ దెలియగలవు. — మీరును కాన్పూరు వచ్చె దరా?

నే:—నేనిదివరలో కాకినాడ, బెల్లాముకాంగ్రెసులకు వచ్చియుంటిని. కాని యిప్పుడు, కారణాంతరములచే, కాన్పూరు కాంగ్రెసునుకు రాదలచుకొనలేదు.

మరికొన్నిసంగతులు మాట్లాడి, నెలవుకొని రైలు దిగితిని.

సంతకల్లు 9-9-25

టి. కృష్ణరావు.

ఆంధ్రఖద్దరు బ్యాంకు కార్యనిర్వాహకసభ

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సభతోపా ట్లు ఆంధ్రఖద్దరు బ్యాంకు కార్యనిర్వాహకసభహాడ ౧౮ తే ది బంధపురంలో జరుగును.

విషయములు

(౧) శ్రీయుత డలాల్ గారి నివేదికమీద ఉపసంఘము వారిపోస్టు (౨) నష్టముల విషయమై అ. భా. ఖా బోద్దవారి లేఖ (౩) కడప ఋణము నమూనానుగూర్చి (౪) ఆడిటు రిపోర్టు (౫) ఇతరవిషయములు.

కవుతా వేంకటచలపతి రావు. కార్యదర్శిగాను

కౌన్ థియేటరులో

12-9-25 శనివారం నుండి, 18-9-25 శుక్రవారము వరకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, రాత్రి 9 గం-30 ని. శని, ఆదివారములందు ప్రత్యేకమాటిని కి గ. 15 ని. గలదు. మదన్ థియేటర్సు లిమిటెడ్ ప్రపంచమునందు ప్రేమ రాజ్యముచేయునంతవరకు అనుబాటకను

“నర్తకి తారా” లేక “తారా ది డాన్సర్”

6 బ్రహ్మాండమైన రీల్సుగలవు. యిదిగాక యితర ఆశ్చర్య కరమైన ఫీల్ములు, కామిక హాడ గలదు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

12-9-25 శనివారము నుండి, 14-9-25 సోమవారము వరకు ప్రపంచమునందు జరిగినవిషయములన్నిటి కంటెను గొప్పది మరియు గొప్పయోధుడు. ఎప్పుడు ఓడిపోనట్టి వీరుడు జాల్ డేమ్ ప్లీ

యొద్దమున, దు యెప్పుడును ఓడక, జయముపొందునట్టి వీరుడు. రిడ్డల్ రైడరు కూడ చూడబడును. విల్లియం డెస్సాండు, ఎలెన్ పెడ్డావిక్ సాహసకార్యములు చూడదగినవి.

ప్రీల్స్ నెల్ వెటి 2263

ఇది 1862 సం॥ రము నందు కనిపెట్టబడి, యొకను దీని గురము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని మించుటకు నీలులేదు. యిప్పుడే గవర్న మెంటు కలట్రాక్టరు గారైన రావన్ మిసన్ గారి వద్దనుండి ఒక యోగ్యతాపత్రిక వచ్చినది. “నా గడ్డమునందు గజ్జియుండి, తినివేయుచుండెను. తక్షణమే మీ డౌమధమును వాడితిని. గజ్జి ఖాళియిన్నది. మొండి గాయుండిన ఫలమునందు మరల వెంట్రుకలు మొలచుచున్నవి.”

బుడ్డి 1-కి ధర రు 1-0-0. టోకు ధరలకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. Colingwood & Co., Mount Road, Madras

కస్తూరి మాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు.0-10-0 ఇవి స్వచ్ఛమున సేపాళదేశపు కస్తూరి, వంచి గోరోజ నము, ఆదిపచ్చికాన, పావుదారు, మంచినంకుమపువ్వు మొదలగు వాటితో తయారుచేయబడినవి. ఇవి శైత్యము, శైత్యభారము, శైత్యజ్వరము గుణిజ్వరము, పన్ని పాలము, ఆశ్మము, మాంద్యము మొదలగువాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల, అశీర్ణము వగై రాలను వెంటనే మాన్పును. ప్రతివారును సామాన్యముగ వాడ తగినవి. ప్రతిగృహమున నుండవలెనవి. ముఖ్యముగ పిల్లలగల గృహమునం దుండదగినవి.

అమృతాంజనం డిప్, మదరాసు - బొంబాయి

మీ డైరీయందు జరూరు, ముఖ్యము అని వ్రాసియుంచు కొనుడు

11 జ్యూయల్సు, బ్రిడ్జి మూవ్ మెంటు రోల్సుగోల్డ్ ముంజేటి గడియారము. ఇది క్రొవమాదిరి ముంజేటి గడియారము. శ్రేష్ఠమైన మెకానిజము, అద్దమునందు ఆరేబిక్ లేక రోవన్ సంఖ్యలుగలవు. దీనినిమీరు బాగుగా పరిశీంపును. పూర్తి తృప్తివిచ్చును. చూచుటకు సహజబంగారమువలె నుండును. మరియు అందముగానుండును. కాలమును సరిగా చూపును.

5 సం॥ రమలరకు పూచీయ్యబడు గడియారము 1 కి ధర రు 12-8-0, లీవర్ మూవ్ మెంటు 10 జ్యూయల్సుగడ్డ, 1 సం॥ రము పూచీనివ్వబడు గడియారము బంగారుగిల్లు 1 కి ధర రు 13-4-0, 18 క్యారెట్లు రోల్డ్ గోల్డ్ ముంజేటి గడి యారము 1 కి ధర రు 9-0-0, జర్మనీ అలారం టైంపీసు 1 కి రు 5-0-0, జర్మనీ డబుల్ డెత్ అలారం టైంపీసు 1 కి రు 5 బి. టైంపీసు 1 కి రు 2-4-0.

ప్రెంచి పడకగది రంగుల ప్రేమసంబంధమైన ఫోటోలు 12 కి ధర రు 2-4-0. ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

EMERALD WATCH Co., PARK TOWN MADRAS.

కలకత్తా, నవంబరు 11 - జుమ్మిన్ మహమ్మద్ టిఫ్ట్
కమలా నేడు ఆస్తియ్యార్థియ్యియ్యి మేజిస్ట్రేట్ యిద్దరు
యరులను ఫిర్యాదినీ వెంట బెట్టుకొని నేరము
కొనిగొనిపోతిరికి పోయెను క్రింద జుమ్మిన్ టిఫ్ట్
కలకత్తాలోని యిద్దరు
వారి మురుగునీటిగా నుండిగొట్టినమాట అబద్ధమనియు ఓమర్
కలకత్తాలోని యిద్దరు
యరులు మురుగునీటిని మురుగు ప్రారంభించినందున నాస్తి
యిద్దరు క్రిందబికి పోవనియు బంగుర వెనుక పోవ
వారిను నాస్తి యిద్దరు మురుగునీటి మేజిస్ట్రేట్ రెండుప
రము తుదికిరెండు యిద్దరు యిద్దరు

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల ఉపద్రవము

మరియోక దీనాలాపనము

పెద్దలమామూలు యుక్తి

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 10:— నేటి ప్రింటుకొంపిలు పభువును అనధికారులయొక్క దొరతనముయొక్కయు కార్యక్రమము చర్చింపబడెను. దక్షిణాఫ్రికాయందు భారతీయులపై చూడబడుటకు అచటి దొరతనము గావించుచున్న చట్టములను గురించిన అనధికారకార్యక్రమము చర్చింపబడెను. ఇందుపై దెక్కు సవరణలు లేబడెను. ప్రింటుకొంపిలపభువు సభ్యుల నెన్నుకొనుటకును, అభ్యర్థులుగ నిలచుటకును స్త్రీల అనర్హతలను దొరిగించుటకు గౌరవనీయ సభ్యుడగు వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు తీర్మానమును బ్రతిపాదించిరి. వైవాహికలకు పునస్సంధానవిషయమున పండ్రిండు నుండి 13 వరకును యితరుల విషయమై 13 నుండి 14 సంవత్సరములవరకును నయస్సును హెచ్చించుటకును పీనలొకడును సవరణ గావించుటకు నొకచట్టము విషయానుక్రమణికయందుండును.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

సర్ డి. పి. సర్వాధికారి

దక్షిణాఫ్రికాయందు గల భారతీయులను చిక్కులందు బెట్టుటకు అచ్చటిదొరతనము గావించుచున్న చట్టములనుండి రక్షించుటకు వెంటనే ఉచితముగ ప్రయత్నములను భారతప్రభుత్వము గావించవలయుననియు, 1924 భారతదేశపు వలస శాసనముక్రింద ఆర్డును చర్యను తక్షణమే దొరతనము దీసికొనవలయుననియు నొక తీర్మానమును సర్ దేవుప్రసాదసర్వాధికారి ప్రతిపాదించుటకు విషయానుక్రమణికయందుండును. భారతీయుల డేముములకు భంగముగ గావించబడిన చట్టముల సంవర్ధమునను, దక్షిణాఫ్రికా పార్లమెంటు యెదుట విచారణవిషయము పెట్టబడిన యిటీవలి చట్టమును గురించి భారతీయుల డేముములను కాపాడుటకు తక్షణమే దొరతనము యేర్పాటు చేయవలయునని నల్లేశ్వ గారి ప్రతిపాదనను సర్ సర్వాధికారి సభయందు ప్రతిపాదించెను.

విదేశములందలి భారతీయుల డేముములను సంతోషించుటకు సర్ డి. ఎస్. శర్మ, సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారు దీసికొనిన క్రద్దను గురించి ముందుగా సభ్యుడు క్లాఫించి సర్ ఫిజ్జెహుస్సేను ఉచితరీతిని నీ బరువు వహించినందులకు పరదేవ ప్రసాదుగారు సంతోషించిరి. ఆ విషయమై కాంపిలు తొందరపడగూడదనియు, ఆర్మినిగ్రహమును జూపవలసియున్నదనియు సభ్యుడు అంగీకరించెను. ఆర్మినిగ్రహమును జూపవలయునని యిదివరకు చేయబడిన విజ్ఞాపనలు తృణీకరింపబడలేదు. కాని దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయులపై చాల భయావహముగ నున్నందున, భారత ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడి, వలసరాజ్యకార్యాలయమునకు గట్టిగయ్యబడులను బెట్టుటకు భారతప్రభుత్వమును బురికొల్పి భారతీయుల కుపద్రవములను గలుగజేయు కాసనములను దక్షిణాఫ్రికా దొరతనము నిర్మింపకండ మానునట్లు చేయవలయునని సర్ సర్వాధికారి చెప్పెను. ఇప్పుడు దక్షిణాఫ్రికాయందు ఒకలక్ష అరువదివేల భారతీయులు గలరు. వారచటికి కంట్లాక్తుపద్ధతిని కూలీలుగబోయిరి. కంట్లాక్తు అనంతరముందు వారచట నివాసముల సేర్పరచుకొని ఆస్థులను సంపాదించుకొనిరి. తన తీర్మానమును ప్రతిపాదించలేదనియు, నల్లేశ్వ గారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించినదియు, యీ తీర్మానము ప్రతిపాదించుటచే యింకను రాయబారములు జరుపుట కవకాశముగలదనియు సర్ దేవుప్రసాదుగారు నడివిరి. కాబట్టి యీ విషయముపై భారతదేశ మండు గల తీర్మాని ప్రాధికారమును గుర్తించవలయుననియు, మంచిపరిస్థితి కేర్పడుటకు తన ప్రయత్నములు గావించవలయుననియు సర్ సర్వాధికారి గోచెను.

గౌ. జి. ఎ. నల్లేశ్వ గారు

సర్వవిధముల చట్టముకంటె కఠినముగ నున్నదనియు, వివిధ భేదముల చట్టముపై గత మార్చి నెల యందు కాన్పిలు తీర్మానమును గావించినదియు జి. పి. నల్లేశ్వ గారు తీవ్రముగ ఉపన్యాసమును గావించిరి. దక్షిణాఫ్రికా యందలి ప్రజాపంపుము లాయభిప్రాయమునే వ్యక్తము గావించెను. భారతీయుల హక్కులను నూడదీయుటకుగాను యీ చట్టము గావించుట

కుచున్నదని నేటాలు భారతీయు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు చెప్పెను. కాన్పి స్వల్ప సంవత్సరానంతరమున దక్షిణాఫ్రికాయందు భారతీయు లుండుటకు యీ చట్టము వలన అవకాశము లేదనియు అచ్చట పుట్టిపెరిగిన భారతీయులయొడ గాని అచ్చట నివాసముల సేర్పరచుకొనిన భారతీయుల యెడగాని చట్ట మెంతమాత్రమును విభేదమును జూపుట లేదనియు మహాత్మా గాంధీగారు చెల్చుచున్నారు. భారతీయుల డేముములను గాపాడుటకు గావించబడిన నిబంధనలు, నిరర్థకముగ గావించవచ్చును. వాస్తవముగా భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి తరిమివేయుటకు యీ చట్టము గావించబడుచున్నది. ప్యట్సుగాంధీ గారలు గావించుకొనిన ఒడంబడిక నియమములకు విరుద్ధముగా యీ చట్టము నిర్మింపబడినది. ఆ ఒడంబడిక ప్రకారముగ భారతీయుల డేముములకు భంగము గల్గింపకుండుటకు వాగ్దానము చేయబడినది. ఈ క్లిష్ట సమస్యను బరిష్కారము గావించుటకు భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి బంపివేయుటయే సరియగు విధానముని గొందరు భారతీయులు దలంచుచున్నారు. అట్టి విధానము ప్రాప్త్యధ్యష్టి గలవారు మాత్రమే అనలంబించుచున్నారని తాను చెల్చుచున్నాడనియు, తాను దేశాభిప్రాయమును సభయందు నివేదించుచుంటిననియు నమృతమిసినదని నల్లేశ్వ గారు చెప్పిరి. ఈ ప్రాప్త్యధ్యష్టిగలవారి విధానము అత్యవినాశకమైనది. భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి బంపివేయుటకు అనుమతించినచో భారతదేశము దక్షిణాఫ్రికా పన్నిన వలలో చిక్కుకొనుటయే కాక, యిండియా దొరతనము భారతీయుల తరపున గావించు ప్రయత్నములను గంగ పాలు చేసినవార మగుదుము. మరికొందరు భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికా దొరతనముపై ప్రతీకారమును జూపవలయునని నూచించుచున్నారు. కాని అట్టి చర్య అవలంబించుటకు పూర్వము దాని ఫలితమును ముందుగ ఆలోచించవలసినదని నల్లేశ్వ గారు హితముపంగిరి. ఇతర మార్గములన్నియు బండు అయిన పిదప ప్రతీకారాస్త్రమే శరణ్యము. భారతీయుల డిప్యూటీషను దక్షిణాఫ్రికా నుండి యిచటకు వచ్చుచున్నది. ఈ విషయమై డిప్యూటీషనుయొక్క అభిప్రాయములను యిండియా ప్రభుత్వము చెలసికొనవలయునని సభ్యుడు గోచెను. దక్షిణాఫ్రికా యందున్న భారతీయుల అభిప్రాయములను చెలిసికొనుటకు యిండియా దొరతన మెల్ల సక్రమ మార్గమును ఉపయోగించవలయును.

నిరాశ కవశాశములేదు

అచ్చటి పరిస్థితు లింకను నిరాశ గల్గించుటలేదు. గూడెముల చట్టమును దక్షిణాఫ్రికా అసంబ్లియందు బ్రవేశపెట్టిన పంత్రియగు డాక్టరు మేలమగారు నూచించబడిన రౌండు టేబిలు సమావేశమును గావించుటకు యిండియా దొరతనములో రాయబారములను గావించు వనెను. డర్బను కాంటి కాంపిలు యీ అభిప్రాయము నామోదించెను. భారతీయులయు యిండియా దొరతనముయొక్కయు ప్రయత్నములు నివ్వలమైనచో, యిది వరకువలె పార్వభాముని ప్రభుత్వము, చట్టమున కనుమతి యీయకుండవలయును అని జి. ఎ. నల్లేశ్వ గారు చెప్పిరి. (హర్షధ్యావములు.)

తీర్మానముపై సవరణ

తీర్మానముయొక్క ముఖ్యోద్దేశమును అంగీకరించి, గూడెముల చట్టము, వలసచట్టము, రిజిస్ట్రేషను చట్టములయొక్క నిబంధనలను దొరతనము బరిక్షించి, భారతీయుల హక్కులకును, స్వాతంత్ర్యమునకును ప్రతిబంధకములుగ నున్నయెడ దక్షిణాఫ్రికా యూనియను దొరతనమునకు భారతీయుల అసంతృప్తిని ఎరిగించవలయునని కరిండికారుగారు ఒక సవరణను బ్రతిపాదించిరి. భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికా దేశమునకు వలసపోవుటను గురించిన చరిత్రను వివరించి, కంట్లాక్తు అనంతరముందు భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాలో నివసించవచ్చునని వారలకు అభయము లీయబడినది కరిండికారుగారు చెలిపిరి. 1860-వ సంవత్సరములో దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చిన డిప్యూటీషను కొరిక ప్రకారముగ యిండియా దొరతనము ప్లాడింగు అర్జులను సన్నెండు గావించి, భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికా వెడలుటకు అనుజ్ఞ యిచ్చి, వారచట పాఠశాలత్వముల కొందవచ్చునని చెప్పెను. కాబట్టి హైందవ కార్యములు బ్రిటిషు పౌరులవలె దక్షిణాఫ్రికాకు వెడలిరి. కాని విక్టోరియా నూతనముగ తయారుచేయబడిన చట్టముయొక్క నిబంధనలు కడుదారులముగ నున్నవి. అచట మును బరిక్షించవలయును. భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికా తొలగిదొరల కారీనుండి యిండియా ప్రభుత్వము గాపాడుట దాని ప్రధానకర్తవ్యము. కాన్పి బోయియెడ, భారతదేశము పోయి నల్లెయని చెమక నొకసారి కాన్పిగారు నడివిరి. భారతదేశము బోయినచో సామ్రాజ్యమే బోయినదని దాను చెల్చుచుంటినని

కరిండికారుగారు నడివిరి. భారతీయులెవ్వరును వలసపోయినను వారలను రక్షించుట భారతదేశముయొక్క ధర్మము. వారి హక్కులను అప్పులను గాపాడుట యిండియా దొరతనముయొక్క విధి.

దొరతనముయొక్క కర్తవ్యము

సవరణ గావడిన తీర్మానమును బలపరచుచు, సామ్రాజ్యములందలి భిన్న భాగములను నివృత్తపాతముగ జూచుట పార్వభాముని కర్తవ్యముని సర్ ఉచితమని నా య తు భాను గారు నడివిరి. బ్రిటిషు దొరతనము ఈ సమస్యను బరిష్కారము చేయజాలనియెడ అవసరమైనచో యుద్ధముతోనైనను తగవు బరిష్కారము చేసికొనుటకు యీ విషయము భారతీ ప్రభుత్వమునకు వదలివేయవలయును. భారత ప్రైవేటుయొక్క దక్షిణాఫ్రికాయొక్క కట్టు తెరచి బుద్ధివచ్చునట్లుగా సర్ విలియంబర్డు పుడ్డు చేయ సమర్థుడు (సప్లై) చేతులు జోడించుకొని భైతకులవలె యాచించుటవలన లాభములేదు. దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయులను రక్షింపజాలుటకు యిండియా ప్రభుత్వమున కసాధ్యముగ నున్నచో భారత ప్రభుత్వము దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయుల కటుల తన నిస్సహాయతను చెలిపి వారలను భారతదేశమునకు తిరిగి రావలయునని గోరవచ్చును. భారతదేశముందు నంబలొడి యకరముల భూములు బిడులై యున్నవి. వాడువచ్చి యీ భూములను సేద్యము చేయవచ్చును.

గౌ. రామదాసుపంతులుగారి సవరణ

దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయుల పరిస్థితులను అభిప్రాయములను దొరతనము చెలిసికొనవలయునని గోరుచు సవరణ తీర్మానముపై మరియొక సవరణను గౌ. వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు ప్రతిపాదించిరి. ఇండియా దొరతనముయొక్క సానుభూతిని జూపుచున్నట్టి వైఖరివలన తాను యీ సవరణను బ్రతిపాదించితినిని రామదాసు పంతులుగారు నడివిరి. ఇటీవల ముమూరు ఆరుచట్టములను దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులపై దాడిచెడలుటకు యీ నీ య ను దొరతనము గావించి గాంధీ ప్యట్సు ఒడంబడికను నిస్సంబేహముగ నతిక్రమించెనని రామదాసు పంతులుగారు నడివిరి. ఈ చట్టములు భారతీయులకెట్టి యిబ్బందులను గలుగజేయునదియు రామదాసు పంతులుగారు వివరముగ చెప్పిరి. భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి తరచుచూచుట కుపయోగించు అధికారము స్వపరిపాలనమున చేపూడిన స్వాతంత్ర్యమును దుర్వినియోగముచేయుట యని యెంచవలయును. భారతదేశము నిరాధారయగు పరాధీనరాజ్యము గావచ్చును. కాని దక్షిణాఫ్రికా అసంబ్లియందు ఆమోదించబడిన కాసనమును ఆమోదించకుండ బ్రిటిషు ప్రభుత్వము కనీసప్రయత్నము చేయవలయును.

రౌండు టేబిలు సమావేశము

రామదాసు పంతులుగారి సవరణను బలపరచి, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయసమస్యను తీర్చుటకు రౌండు టేబిలు సమావేశము గావించవలయునని కె. పి. రాయగారు చెప్పిరి. అట్టి సమావేశావశ్యకతను కార్యకమలరాజ్యముల మంత్రియగు భామగు గారు నూచించిరి. దక్షిణాఫ్రికాను సంవర్ధించినపిదప భామగు గారిట్టి నూచనను గావించిరి. సామ్రాజ్యవాద్యులను యీ విషయమై గుర్తించవలసినదని భామగుగారు పిటరు మారిట్సుబర్గనుండు గావించిన ప్రసంగమునంబు చెప్పిరి. భారతీయుల దురదృష్టమువలన భామగుగారు పదార్థభూతిరి. వారిస్థానే కర్నలు ఆమెరిగారు వలస రాజ్య కార్యదర్శి అయ్యెను. పుట్టుకచే ఆమెరిగారు యిండియనుగ నున్నారు. దక్షిణాఫ్రికాసమస్య వీరికి కొట్టినవీడియే. రౌండు టేబిలు సమావేశ మనావశ్యకమని కలి ఆమెరిగారు నడువలేదు. కాబట్టి సార్వభౌముని ప్రభుత్వము రౌండు టేబిలు సమావేశమును అంగీకరించుమండిని రాయగారు దలంచుచున్నారు. తనసంతరము భారతమంత్రి గలడు. మన కష్టములం దానంతయైనను హైందవమంత్రికి సానుభూతి యున్నట్లు నూచనలు గానరావు. రిడింగు ప్రభువుయొక్క ప్రయత్నములను మనము గుర్తించవలయును. ఈ వల్లరు బ్రిటీషురాజ కార్య ధరంధరులును దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల సమస్య పరిష్కారమునకు భాధ్యులై యున్నారు. ఈ సభపై గాని లేక యిండియా దొరతనముపైగాని యీ సమస్య కాధ్యంతరగా లేదు. బాధ్యతంతయు సార్వభౌముని దొరతనముపై యున్నది. ఈ విషయముపై బ్రిటిషు ప్రభుత్వము కలగజేసికొని దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయుల బాధలను దొరిగించవలసియున్నది. అట్లు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వపు వ్యాపారమునందు సామ్రాజ్య దొరతనము కలగజేసికొనిన అడకు వచ్చుచున్నది. ఈ సభవారు గాని లేక భారత దేశముగాని రౌండు టేబిలు సమావేశము గావలయునని గోరుచుండుటచే రాయగారు అడి గానల యెనని గోరుటలేదనియు, భామగుగారిట్టి నూచనను గావించి

ర ని యు రాయ గా గు దె ల్పి రి దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరల నము యొక్క కష్టములను భారతీయులు గమనించుచున్నారు. కాని భారతీయుల కష్టములను గూడ దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరలను గుర్తించవలయున్నది. ఇంగ్లీషు లాభముకొరకుగాని లేక దక్షిణ ఆఫ్రికా లాభముకొరకుగాని గాక బ్రిటీషు సామ్రాజ్యతేమము కొరకుగాను యాతగువు బరిష్కారమును గావించుటకు రాండుకేబిలు సమావేశము ముఖ్యపరమని రాయగారు స్పష్టముగ చెప్పిరి.

సర్ ఫజ్జీ హుస్సేనుగారి తుష్కవచనములు

తీర్మానమును, తీర్మానముపై ప్రతిపాదించబడిన సవరణను అంగీకరించుచు సానుభూతి వ్యక్తముచేయు ప్రసంగమును సర్ ఫజ్జీ హుస్సేనుగారు గావించిరి. ఈవిషయ మతిక్లిప్తమైనదనియు, ప్రాముఖ్యమైనదనియు, మిక్కిలి మార్గవమైనదనియు సర్ హుస్సేను అంగీకరించెను. జనవరి 20-వ తేదీన బ్రహంగించుచు భారతప్రభుత్వము వలదని నివేదించినను నేటాలు జూలై ఆర్డినెసు అంగీకరింపబడినది రీడింగుప్రభువు దెల్పినదియు, స్వపరిపాలన ననుభవించుచున్న రాజ్యముయొక్క ఆంతరంగిక వ్యాపారముల బరిష్కారము గావించుట సులభసాధ్యముగాదని సర్ మియానుఫజ్జీ గారు వాక్రచ్చెను. చట్టమువిన చట్టము భారతీయులపై దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రయోగించుచుండ భారత ప్రభుత్వముయొక్క నివేదనలన్నియు బుట్టదాఖలా ఆయనవనియు, సమస్య పరిష్కారము దుస్సాధ్యమనియు భారతీయులను, దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులను దలంచుటయందు ఆక్షేపణ కానరాదు. అయినప్పటికిని యాక్టివ్ సమస్య తీర్మానము గావించుటకు మెండుగ ఓర్చిబూచవలయును. రాండుకేబిలు సమావేశముకొరకు భారత ప్రభుత్వము రాయబారములను సలుపుచుండ గూడెముల చట్టము అను బాంబు దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరలను మువయోగించెను. ఈచట్టము భారతీయులకే గాక హిందూదేశముందలి యూరోపియనులకును అగ్రహమును గలుగజేయుచున్నది. తన్ను సందర్శించుటకు ధీర్ఘచ్ఛిన్ దిప్యూటేవనునకు సమాధానముగా రాజప్రతినిధి దెల్పినట్లును, దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి భారతీయుల సమస్య మూలమున సామ్రాజ్యరాజకీయ సంబంధములందు ప్రతిఘోషములను గలుగజేయును. ఎడతెగకుండ భారతప్రభుత్వము యీసమస్యను గురించి దొరల నమునకు నివేదనల నంపుచున్నది. ఫలనిపించేసినచో దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు గల భారతీయులకు లాభము గలుగునని హెచ్చెత్తులుగోరునది ప్రభుత్వముజేయుటకు అధికారము గలదియున్నచో యిండియా దొరలను చేయ సిద్ధమగుచున్నది. అంతకుండు యే దొరలనును జేయకాలదు. దొరలనుయొక్క భావిప్రయత్నములు జయప్రదముగ ఫలించునో లేక నిష్ఫలమగునో వారుదెల్పజాలని సర్ ఫజ్జీ గారునుడివిరి. సత్త్వమునుబట్టి యీప్రశ్నకు ఈ తీర్పును నీయవలయును. తాను నిరుత్సాహి గాకపోయినను అధికముగ ఆకాపడడను గానని హుస్సేనుగారు నుడివిరి.

భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనాధికారము లేదు

“మేము పంపిన నివేదనలనుబట్టి ప్రస్తుత లాభకరముగ నున్న విధానము నవలంబించుటవలన ఈ తీర్పు తీరముగ తనజేయుటకు భంగముగలుగుననియు, దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి భారతీయుల జేమమువలన లోట్యుటువలన శంకృ పీవలన తనరాజ్యమునకు అధికముగ లాభమనియు, భావియందు దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరలనును దెలిసికొనునని నేను దలంచుచున్నాను. దక్షిణ ఆఫ్రికాకువలె మనకు స్వపరిపాలనాధికారము లేదు. కాబట్టి సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమును స్వపరిపాలన గల రాజ్యముయొక్క ఆంతరంగిక వ్యాపారములందు ఖోక్యము గలుగజేసికొనవలయునని మిగుల ఆశతో దెల్పజాలము. నేను నూతన పద్ధిపడవగుచే స్థాయిసంఘమును, సర్ దేవప్రసాద సర్వధికారి, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, జిన్నాగార్లతో సంప్రదించితిని. మేము సమస్యయావత్తు పైనను నిష్పక్షపాతముగ పునర్విచారణ గావించితిమి. స్వపరిపాలన ననుభవించుచున్న రాజ్యముయొక్క ఆంతరంగిక వ్యాపారములందు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము ఖోక్యము గలుగజేసికొనవలయునని వారెంతమాత్రమును గోరదలచుటలేదనిరి. కాని దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి భారతీయులపై దెలిసికొనుటకు యిండియాదొరలను తన మంచి నుపయోగించి ఉభయదేశములను సఖ్యముగ నుండుటకు యర్హించవలయుననియు వారు గోరిరి. స్థాయివలన సంఘము గావించిన సహాయమునకు కృతజ్ఞతను జూపుచున్నాను. ఆచర్యఫలితమువలన విషయానుక్రమణికయందు గల కొన్ని ప్రతిపాదనలను ప్రతిపాదించుటకు గారణము, తీర్మానము విశాలముగనున్నదనియు, భారతీయుల జేమమునను గాపాడుటకు యిండియాదొరలను యిష్టమునచ్చిన చర్య నవలంబించుటకు అవకాశమిచ్చుచున్నదనియు దెల్పుటకు నేను సంకల్పించుచున్నాను. భారతప్రభుత్వము యిదివరకే చట్టమును మిక్కిలి జాగ్రత్తగ పరిశీలించి, దక్షిణ ఆఫ్రికాదొరలను మునకు కొన్ని సంగతులను వివరించుచు నివేదనను పంపెను. ఆ చట్టమునందలి కొన్ని నిబంధనలపై దొరలనుయొక్క సంపూర్ణముగ అసమ్మతి నిడివరకే తెలిపితిమి. వివరములను దెలుపుచు నికత్వరితముగ దొరలను చట్టముపై ఆక్షేపణల సంపనల యందు” (హర్ష ధ్వనములు)

దక్షిణ ఆఫ్రికా దిప్యూటే

ఇండియా కనలికాలములో రాబోవుచున్న దక్షిణ ఆఫ్రికా దిప్యూటేవను సభ్యులవలన దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి భారతీయుల స్థితిగతులను గురించి కనుగొనబడునని సర్ ఫజ్జీ హుస్సేనుగారు తెప్పిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా దిప్యూటేవనుతో సంప్రదించుటకు యిండియా దొరలను మెదరు చూచుచున్నది. దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి భారతీయుల పరిస్థితులను దెలిసికొనుటకు భారత ప్రభుత్వము యితర మార్గములనుగూడ దీసికొనుటకు దలంచుచున్నది. చేయవలసినదేమియును చేయకుండ ఊరుకొనను. ఈ విషయమై యిండియా దొరలను చేయగలిగినదంతయు జేయునని కాంసిలు విశ్వసించవలయును. ఏవియో కొన్ని హక్కులనుగాని, దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి భారతీయులకు లైసెన్సులుగాని యిండియా దొరలనును గోరుటలేదు. న్యాయమును, సబబును జూపవలసినదని యిండియా దొరలను కోరుచున్నది. ఇండియా దొరలను భారతీయులకు న్యాయమును యిప్పించుటకు శక్తి వందన లేక ప్రయత్నించును. దీర్ఘ మార్గధ్వనములు.)

సవరణ గావించబడిన తీర్మానమోమాదింపబడెను

కొకరండికారు, వేమవరపు రామదాసు పంతులుగార్లచే సవరణ గావించబడిన సర్దేవ ప్రసాద సర్వధికారి తీర్మానమేకగ్రీవముగా స్టేటు కాంసిలు సభయందు ఆమోదింపబడెను.

పునస్సంధాన వయో నిర్ణయశాసనము

పిమ్మట సర్ బి. యస్. శర్మగారు ప్రభుత్వముతరపున వివాహితకన్యల వయస్సు 18 గను, అవివాహితల వయస్సు 14 గను పునస్సంధానమునకు నిర్ణయించు చట్టమును ప్రతిపాదించిరి. దీనిని చాలమంది యాక్షేపించువారును, మఱికొంద రీవయస్సుల నికను హెచ్చించుటకు గోరువారును కూడ గలరనిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు జాగ్రత్తగా నాలోచించి దీనిని నిర్ణయించిరి. ఇది మానవసేవాకార్యము, గాన విద్యావిధేకు లెల్ల నామోదింపవలె ననిరి.

హిందువులని మహమ్మదీయు లనియు పాక్షిబుద్ధి లేక భారతదేశమందలి వివేకవంతుల ప్రతినిధిగనే భర్తలకు రెండేండ్లు కఠినత నిర్ణయించు 276 వ యంశమును రద్దుచేయగోరిరి.

ప్రకృతిసిద్ధ మగు అన్యాయము నిట్టి భౌతికవికారములగు శాసనములవలన, సరికట్టుటను సర్ ఉమరు హయత్తునుగారాక్షేపించిరి.

కపర్డిగారు మానవసేవా కార్యముగా నూహించలేదు. ప్రస్తుత భర్తములను మార్చ నవసరములేదనిరి. సర్. గౌరుగారి ప్రతిపాదన చాల రాష్ట్రములచే నభ్యంతర పెట్టబడెను. సంఘ సంస్కార మిట్టి శాసనపద్ధతులచే నిర్ణయించుట తగని కార్యమనిరి.

లాలా రామశరణదాసుగారు కపర్డిగారి వచనముల ననువదించిరి.

ద్వారకనాథ మిత్రగారుగూడ శాసనము నాక్షేపించిరి. గౌరుగారి బిల్లుపై చాల యాక్షేపణలను నూచించు వాదములు బయటజేసినవనిరి. పట్టణములందు వివాహము వయస్సు 18 గనే యున్నది. పల్లెలందు మాత్రము 12గా నున్నది. దీనికి ప్రజలందు చర్చకు వదలుచో సాంఘికవిషయములందు చర్చింపరాదని చాల మంది యేవగించుకొందురనిరి.

మదరాసు యుద్వోగియగు టి. సి. దత్తుగారు చట్టము, ప్రస్తుతము భారతీయులందు సాంఘిక దురాచారమును మూలమట్టుమగ ద్రుంచితేయు మహాపకారకర మగు శాసనముని యామోదించిరి. ప్రజాభ్యుదయకరముగ సాంఘికాభ్యుదయము చేకూర్చునో యీ సభలు మతేమ చేయుననిరి. పదిమంది పండ్లెండుకు వివాహపు వయస్సును హెచ్చించినపుడు మతమునకు చాల భంగము వాటిల్లననిరి. కానియట్టియపాయమురా లేదు. కావున నిష్పాదుకూడ నట్టి యపాయము రాదనిరి.

పిమ్మట చాదర్ యిస్మాయిలుఖాను గారి శాసనమువలన గృహస్థుల కపరిమితపాదాయము కలుగుననియు నెట్టి వయస్సును నిర్ణయించక వదలిస్తామహమ్మదీయ మతసిద్ధాంతముల కిది వ్యతిరేకమనియు నుడివిరి.

సర్ మెనక్కి దాదాబాయిగారి శాసన మత్యవసరమనియు సాంఘికాభ్యుదయకర మనియు మానవసేవాకార్యమనియు నుడివిరి. మతసిద్ధాంతములకు వ్యతిరేకమగుచో నేను వ్యతిరేకపడెడివాడనే కాని యట్టిది నాకు దోచుటలేదు. గృహస్థులగుడ నెట్టి యపాయములు లేవు. ఎంతమంది భర్త లాచిక్కులందు పడి న్యాయాయములకు జేబడిరని యుడిగిరి.

కరండికరుగారి రిస్కలమార్పువలన నెట్టి యసర్థములు కనబడుటలేదు కాన బలపడిరి.

యూనిఖానుగారు బిల్లును బలపఱచుచు మహమ్మదీయ మతమునం దెట్టి యభ్యంతరము లేదనియు 12 వ సం॥ క వివాహితకన్యల కన్య 18 వ సం॥ ము లోపుగా భర్త పనికి రానివాడని లోచుచో వానిని విడనాడుటకు వీలున్నది కాన మహమ్మదీయకన్యల కిదియొక మహాపకార వసరి.

పిమ్మట సరసింహశర్మగారు కనాధానిమిచ్చుచు బిల్లే మతమునకు వ్యతిరేకముగ లేకుండనే తన గుకాబుడెననిగను, క్రిందిసభయం దొక్క వంగరాష్ట్ర మహమ్మదీయులకు గాక మిగత వారందఱు నామోదించిరనియు, “హాల్లీగు లైట్లుక్క”ను పత్రిక గూడ ప్రభుత్వము నీర్వయమున బ్రస్తుతించినదనియు, నేసంఘము వారి మతసిద్ధాంతములను గూడ మించకుండగనే శాసనమును ప్రభుత్వమువారు తయారుచేసిరనియు దెలిపిరి.

పిమ్మట బిల్లు చర్చించుట కంగీకరింపబడెను.

కపర్డిగారి సవరణ

కపర్డిగారు వివాహితకన్యల నివయమును వయస్సు 18 కు హెచ్చించక యిదివరకుండినట్లే 12 గా నుంచదగినదని సవరణ ప్రతిపాదించిరి. అల్పవయస్సునందు బలహీనులగు పిల్లలుపుట్టుదురను సిద్ధాంత మంగగర్భములను గ్రహించుచో సత్వర హితమని ద్రువపడినది. అన్ని రాష్ట్రములు నీశాసనము నాక్షేపించినవి. (లేదు. లేదు.) ఈ శాసన మున్నది యున్నటులు గ్రహించుచో గృహస్థులకు చిక్కులుకలుగుటయే గాక భార్యాభర్తల పాత్రను కపాయము తటస్థించుననిరి.

సవరణను రామదాసుగారు రాక్షేపించుచు విద్యార్థి సైనికులు చాలమంది తమకు పసివాండ్రగు భార్యలు కలుగుటయ నగమముచున్నారనిరి. దేశమునందు బలముగ జాతీయవైస్యముండవలసినచో తప్పక యీబిల్లుమోదింపబడవలయును. బుద్ధిమంతులందఱును దీని నామోదించుచున్నారనిరి. లాలా రామ శరణదాసు, కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, సర్ ఉమర్ హయత్తునుగార్లు సవరణను బలపఱచిరి. భర్తకు 18 సంవత్సరముల లోపున వైవాహికసంజంధములు కల్పించుకొనుచో భర్తకు రెండుసంవత్సరముల కరిన శిక్ష నిర్ణయించుట రంగస్వామి అయ్యంగారు రాక్షేపించిరి. కార్యచరణమునకు రానిశాసనము నంగీకరించుటవలన లాభమేమని సర్ ఉమర్ హయత్తునుగారు రడిగిరి. ఉద్వోగు లండలు సేకముగా శాసనమునకు సమ్మతినిచ్చుట నాక్షేపించిరి. ఆనధికారులు మాత్రమే సమ్మతుల నీయవలెననిరి.

సర్ బి. యస్. శర్మగారు సమాధానమిచ్చుచు విద్యార్థి కులందఱు వయస్సు 18 కు నిర్ణయించుట నామోదించుచున్నారనిరి. ఒక్క మొదటితరగతి న్యాయాధికారులు మాత్రమే యీసేరములను గమనింతురుగాన కావలసినంత రక్షణముగూడ నున్నదనిరి. అది జాతీయభిప్రాయ మగుటయే కాక ఛాందస పద్ధతులం దభిమానము గలస్త్రీయులకూడ తమపిల్లల వయస్సునందు వివాహము చేయుటవలన గలుగు ననర్థములను గ్రహించుచున్నారు.

సంయుక్తపరగణాల యుద్వోగి యగు శ్యామలదేవీ మిత్రగారు తాను ఛాందసబ్రాహ్మణుడైనను బిల్లు చాలక్షేమకరముగాన నామోదించుచున్నాననిరి.

ద్వారకనాథ మిత్రగారు, కలకత్తాలోని న్యాయవాది పుస్తక భాండాగార సభ్యులందరు సాంగదేశమునుండి వచ్చినవారైయునను విషయమును హెచ్చించుట నష్టదాయక మనిరనియు, పాట్నా ప్రధాన న్యాయస్థానవందలి న్యాయమూర్తి యంగ్లముండే యైనను, వయస్సును హెచ్చించుటవలన చాల కష్టములున్నవనియు, పోలీసువారి సహాయమున నైతికాభివృద్ధి కలిగింతుమను మాట నిరర్థకమేగాక యసర్థముకూడ ననిరి.

కపర్డిగారి సవరణ 25 ప్రతిపాలురు 7 అనుకూలురు నగుటచే నోడిపోయెను.

మఱియొక సవరణ

కరండికరుగారు క్రింది యనుబంధమును జేర్చగోరుచు ప్రతిపాదించిరి. “సంధానమును గూర్చిన నిర్ణయము శాసనము లోని రెండవయంశమందున్నను యీశాసనమునకు పూర్వమే వివాహముయి, ప్రధమసంధాన సమయమునకు 12 వత్సరముల వయస్సు వచ్చినట్టికన్యకు భర్త కలయుచో నది బలవత్సంధానముగా నేరదు.”

సర్ బి. యస్. శర్మగారు సవరణ నంగీకరించిరి. కాన పది యంగీకరింపబడెను.

రామదాసు తీర్మానము ప్రతిపాదించబడలేదు

స్త్రీలగుటచే శాసనసభలకు ప్రతినిధులుగా నియంబెనుటకుగాని, నియోజక పునాక్కు నుపయోగించుటకుగాని యభ్యంతరముండకూడదను రామదాసుగారి తీర్మానము ప్రతిపాదించబడలేదు. ఏలన నిన్నుదీనికి సంబంధించినదొక ప్రభుత్వతీర్మాన మంగీకరింపబడెను రామదాసుగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించు దలంచుచో నెలకుముందు తెలుపవలెను.

సభ రేపటికి జరుపబడును. సంస్కరణములపై చర్చచేయబడును.

స్టేటుకొన్నిలు సభ: సంస్కరణతీర్మానమును నిరాకరించుట

స్టేటుకొన్నిలు సభ మరెయొక మారు తన పెద్దరికమును సార్థకపరచుకొనినది. నిష్పంథశాసనములను రద్దుజేయవలయునని పట్టులుగారు దెచ్చిన చట్టమును నిరాకరించి, స్టేటుకొన్నిలు సభ తన స్వాతంత్ర్యవిముఖత నిటీవల ప్రపంచమునకు చాటి నది. రంగాచార్యులుగారు తుపాకుల ప్రేల్పు విషయమున తెచ్చిన చట్టమునుగూడ, స్టేటుకొన్నిలు సభ నిరాకరించినచో, నాశ్వర్యముండదు. స్టేటుకొన్నిలు సభను నిర్మించిన ప్రయోజనము ప్రభుత్వమువారికి నిన్నటి దినము బాగుగ చేకూరెను. మితవాదు లగు సర్ శివస్వామి అయ్యరుగారును, రా॥ బి॥ టి. రంగాచార్యులుగారును గూడ ఆమోదించిన సంస్కరణతీర్మానమును, స్టేటుకొన్నిలు సభ జీర్ణించుకొనలేక బోయెను. సెత్తాగారి సవరణతీర్మానము పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారి తీర్మానము బోలియున్నది. వీరి తీర్మానముతో బాటు, సర్వాధికారుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము గూడ నిరాకరింపబడెను. సర్వాధికారుగారు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వప్రకటనము నయినను కోరక, కన్వెనుషను సభ జరిగిన చాలు ననిరి. ఇంతటిబలహీనమగు సూచనగూడ స్టేటుకొన్నిలు సభకు రుచింపలేదు. సామ్రాజ్య శాసనసభవారు చేసిన తీర్మానములను నిరాకరించుటయే పనిగ బెట్టుకొనిన స్టేటుకొన్నిలు సభవారి నెంతని కొనియాడవచ్చును! ఈసభయందు, కాంగ్రెసు సభ్యులు ప్రవేశించిన గాని, వాతావరణము కొంతవర కయినను మారజాలదు.

ప్రభుత్వమున మాటలాడిన క్రేరారుగా రేమి, మడ్డిమెనుగా రేమి తమ మామూలు హేతువులను చాటిరి. కాని ఇవి విస్మరణమనియు, దురభిప్రాయ పూరితమనియు, చూచినంతనే చెప్పవచ్చును. సంస్కరణతీర్మానముఖ్యమని వీరు పట్టుదలజూపుట వింతగాదు. పార్లమెంటుసభయే హిందూదేశపు భావ్యభివృద్ధి నంతను నిర్మూలనవలయునని చెప్పటలో, స్వయం నిర్ణయాధికారమును నిరాకరించుటయే వీరి ప్రధానోద్దేశ్యము. కామువిషయమై తమకు పట్టుదల లేనని అధికారులు చెప్పినపుడు, సంస్కరణములపీరికయందలి ప్రతితిక్షరమును తూచా దప్పకుండ కొనసాగవలయుననుట అసభ్యము. ప్రజాభిప్రాయము స్పష్టముగ వెలువడినపుడుగూడ దానిని నిరాకరించుటకు ప్రభుత్వసభ్యులు వెనుకాటుటలేదు సంస్కరణతీర్మానము అంత్యసందేశమని నిరసించుటకు మడ్డిమెనుగారు స్టేటుకొన్నిలు సభలోగూడ ప్రయ

త్నించిరి. భారతీయుల యభిప్రాయములను వెలిబుచ్చుట నయితము అంత్యసందేశ మగుచో, అంత్యసందేశము కాని దేముండును? ప్రజల కోర్కెలు నెరవేరనిచో, దేశము మరల సత్యాగ్రహమును శాసనోల్లంఘనమును అవలంబించునని రామదాసుపంతులుగారు స్పష్టపరచిరి.

ప్రజలలో నింతటినిరాశను గలిగించుట పాడిగానేరదు. గౌరవప్రదమగు సహకారము సభిలపించెడి జాతీయవాదులను తృణీకరించుట, వివేకముగాని రాజనీతిగాని గాజాలదు. సంస్కరణములను కొనసాగింపుడని తెలుపుటదప్ప మడ్డిమెనుగారు వేరొక యనుకూలసూచన గావింపరయిరి. మడ్డిమెనుగారిని సయితము మించెడివారు స్టేటుకొన్నిలు సభలో గలరు. సర్. ఉమర్ హాయత్ ఖానుగా రట్టివారిలో నొకరనుటకు నందియములేదు. ఇదివర కిచ్చిన సంస్కరణములు సయితము విస్తారమనియే వారితలంపు. ఇంకను ఎక్కుడు సంస్కరణములు లభించుచో, దేశము విచ్ఛిన్నమగునని వీరు భయపడుచున్నారు. వీరి భయము బాపుటకో యన స్టేటుకొన్నిలు సభవారు సంస్కరణ తీర్మానమును నిరాకరించిరి. అసాధ్యమైనట్లు చెప్పు మా నే జరగు కే. సి. రాయిగారు, హాయత్ ఖానుగారి యంతటి ప్రతికూలురు గాకున్నను, పాపము సత్వరాభివృద్ధి యనిన మిగుల భయపడు చున్నారు. ఆకారణము చేతనే వీరు మెజారిటీ రిపోర్టుతో సంతృప్తిజెందిరి. రీడింగుప్రభువుగారి దూరదృష్టియు రాజనీతియు రాయిగారికి మిగుల అచ్చెరువు గలుగజేసెను. మరల నొకప్రభుత్వప్రకటనము కోరుట అనవసరమనివీరితలంపు. ఇందువలన ఉపద్రవము గూడ గలదట.

సంస్కరణతీర్మానము నామోదించినను దానిని సఫలపరచుటకు తగినబలము లేదని రాయిగారు భావించుచున్నారు? అట్టిబలము నేల సంపాదించగూడదు. దౌర్జన్యరహిత సహాయ నిరాకరణము అనుష్ఠానసాధ్యమనియు, ప్రజలలో నైకమత్యమును శిక్షణయులేక నది విఫలమయ్యెననియు రాయిగారు దెలుపుట సమంజసముగ నున్నది. ఆటులగుచో, ఈ యుద్యమమును మరల నేల కొనసాగింపగూడదు? రాయిగారిందు కేల తోడ్పడగూడదు? కేవల నిరాశను మాత్రము దెలుపుట రాయిగారిబోలు ప్రముఖులకు పాడిగానేరదు. సర్ మెనక్సీ దాదాభాయిగారి యభిప్రాయము తెలుసుండునో దెలుప నక్కరలేదు. ఇంగ్లండుకు బోయి అంగ్లేయాభిప్రాయము మన కోర్కెలకు విరుద్ధముగ నున్నదని, వీరు యిటీవలననేకనుగొని వచ్చిరి. అందుచే, తొందరపడగూడదని వీరు వాదించుచున్నారు. దాదాభాయిగారు దెలిపిన సంగతులు నిజమగుచో బ్రిటీషు సుహృద్భావముపై నాధారపడి లాభములేదని తెలియును. బ్రిటీషువారు విముఖులుగ నున్నారను కారణముచే, భారతీయులు స్వపరిపాలనా సంపాదన ప్రయత్నములను మానుకొనుట, అవమానకరముగాదా? కాంగ్రెసు ప్రముఖులలో నొకరగు సర్ దిన్నా వాచా గారు తమ వృద్ధాప్యమున, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి కడ్డుదగులుట విషాదకరము. స్టేటుకొన్నిలు సభవారు, నెహ్రూగారి సంస్కరణతీర్మానము బోలుతీర్మానము నామోదించెదరని, ఎవరును తలచియుండరు.

కాని దేశమున సందిగ్ధసమయ మరుదెంచినపుడు, స్టేటుకొన్నిలు సభ కొంచెము విశాలబుద్ధిని గనుబటచునేమోనని, కొందరు భ్రమజెందియుందురు. అట్టివారికి సభవారి విరుద్ధచర్య తీరని యావౌభంగము కలుగజేయకమానదు. ఈ తరుణమున భావికర్తవ్య మేమని విచారించుట ప్రాజ్ఞుల ప్రధానధర్మము.

నిస్సహాయము

హిందూదేశ మెంత నిస్సహాయు రాలై యున్నదో, స్టేటు కొన్నిలు సభలో సర్. ఫజులుల్ హుస్సేనుగారు దెలిపిన విషయములబట్టి గ్రహింప వచ్చును. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల గూర్చిన తీర్మానముపై ముచ్చటించుచు, ప్రభుత్వ సభ్యులగు హుస్సేనుగారు కేవలనిరాశను దెలిపిరి. నేటాలు ఆర్డినెన్సును నిర్మింపవలదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెంతదూరము దెలిపినను, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు వినకబోయిరట. స్వపరిపాలనము ననుభవించెడి అధినివేశరాజ్యములలో నుదయించెడి సమస్యలను పరిష్కరించు టెటులనో దెలియకున్నదని, హుస్సేనుగారు దెలిపిన వాక్యములను పరికింపవచ్చును. ప్రథమసాధనము, హిందూదేశమునకు గూడ సంపూర్ణస్వపరిపాలన మిచ్చుట. హిందూదేశము అధినివేశరాజ్యస్థానము నాక్రమించుచో, దక్షిణాఫ్రికాతో నెటుల మెలగవలయునో గ్రహింపగలదు. అట్టితరి, దక్షిణాఫ్రికా సయితము భారతీయుల నింత చులకనగ జూడజాలదు. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము లేని సమయమున, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రయినను దౌర్జన్యము వహించి తగిన ప్రతికారము సలిపి దక్షిణాఫ్రికాకు బుద్ధిజాతీయమును. అంతియగాని, మంత్రములకు చింతకాయలు రాల వనురీతిని, ప్రార్థనలవలనను విన్నపములవలనను పనులు నెరవేరునని తోచదు.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రేమి, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు రేమి దక్షిణాఫ్రికా విషయమున జూపెడి బలహీనత తీంతవ్యము గాదు. భారతీయులపై జూపెడి కౌతన్యమునకును, దక్షిణాఫ్రికా పట్ల జూపెడి భయమునకును వ్యత్యాసము స్పష్టముగ గనుపించును. ప్రభుత్వమువారు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులను రక్షించుటకు సర్వశక్తిని ధారపోయవలయును. లేనిచో భారతవర్షము తనతనయులను రక్షించుకొనుటకయినను అవకాశమియవలయును. ఏపనిజేయకుండుటచే, భారతీయులదస్థితి దుర్భరమగుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికా సమస్యగూర్చి యాశయే లేదని భారతీయులు తలంచుట వింతగాదని, హుస్సేనుగారు దెలుపుచున్నారు. కాని, అనుకొని నంతనిరాశ కవకాశము లేదట. ఇట్టి మాటలవలన ప్రయోజనమేమి? ప్రభుత్వమువారు తగిన ప్రతిక్రియల సవలంబించినపిమ్మటగాని, నిరాశ దొలగలదు. అందుకు మారుగ, భారతీయులు ఓరిమితో నుండవలయునని ఫజులుల్ హుస్సేనుగారు హితము దెలుపుట కడువిచిత్రము. ఎంతకాల మోరిమి జూపుట? అవమానములను మాటుమాటాడక భరించుట ఓరిమియగునా? ఇండియా ప్రభుత్వమువారింత నిస్సహాయము నిదివరకెన్నడును జూపియుండలేదు.

నూతన ఆసియాచట్టము భారతీయులహక్కులకు భంగ కరిమని ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించుచున్నను, వారు తగిన చలనము జూపకుండుట శోచనీయము. ఏదేశమున నయినను ఇట్టి అన్యాయము జరుగునెడల ఒక్కక్షణ మయినను సహించదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవాసు లగు నొక జాతివారిని వేరొక జాతివారు వేధించుట, ఎంత యుక్తమో దెలుపనక్కరలేదు. సామ్రాజ్యస్వరాజ్యముపైగూడ మక్కువ దొలగుట కిది తోడ్పడగలదు. హిందూదేశము దక్షిణాఫ్రికావలె అధినివేశరాజ్యము కాదు గావున, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారిని జోక్యము కలుగజేసికొనవలయునని అడుగుటకు ఏ లుండదని హుస్సేనుగారు దెలుపుట జూడ, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారుగాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగాని సహాయము జేసినదని తలచుట కవకాశము గనుపించదు. ఇక జరుగవలసినవని యేమి? దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి దయాధర్మముపై నాధారపడియుండుటయే గద. కాని, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు భారతీయులను మానవతుల్యులుగ పరిగణించనపుడు, వారెటుల దయ గనుబటతుకు? భారతీయులు సర్వత్ర నిస్సహాయులని వారికి దెలియును. భారతవర్షము స్వపరిపాలనము సంపాదించువరకు విముక్తి గలుగదు. అందునిమిత్తమై ప్రజలు తమ సర్వశక్తులను ధారాబోయుట ముఖ్యము.

ఛేబర్లేను గారు : బ్రిటీషు పద్ధతులు

నానారాష్ట్రసంఘసభయందు ఆస్తిను ఛేబర్లేనుగారు బ్రిటీషు పద్ధతులగుర్చి చేసినప్రసంగము బ్రిటీషు గౌరవమునకు కళంకము గలిగించును. పోరాటములను మాధ్యస్థమువలన, పరిష్కరించుకొనవలయునని సూచించిన జనీవా ఒడంబడికను బ్రిటీషువారు నిరాకరించినందుకు, ఛేబర్లేనుగారు సమాధానము జెప్ప బ్రయత్నించిరి. ఇట్టి సమాధానమును వీరు దెలుపకుండిన బాగుండెడిది. కాని, వీరిసమాధాన మొకవిధముగ మేలొనగూర్చవచ్చును. ఇంపీరియలిస్టు పద్ధతులవలన ప్రపంచశాంతి కెటుల భంగము కలుగుచున్నదో, వీరివాక్యముల గాంచిన స్పష్టమగును. బ్రిటీషుప్రజలంతవర కేకార్యమును నిర్వహించినను అవి తర్కమునకు విరుద్ధముగనే యున్నవట. ఇంగ్లాండు సిద్ధాంతములను పాటించక, పనిజేసి చూపించునట. జనీవా ఒడంబడికపట్లగూడ వీరిటులనే నడుచుకొనిరట. ఇందునుబట్టి ఏమని తెలియును? ఛేబర్లేనుగారికి స్వయంనిర్ణయసూత్రము, ప్రపంచశాంతి, మున్నగు విశాలవిషయములు గోచరింపవు. వారు చేసెడికార్యములుగూడ అందు కనుగుణముగ నుండవు. ఛేబర్లేనుగారివాదముజూచిన, భారతవర్షపు స్వరాజ్యాయముగూడ బ్రిటీషువారి కిటులనే దోచును గాబోలు. తర్కవిరుద్ధ మగు ద్వంద్వప్రభుత్వము, వారికి ముఖ్యమని దోచియుండును. ఇట్టి నిరర్థకవాదము, ఇంపీరియలిస్టుల మతమున కనుగుణముగ నున్నది. ఉన్నతాదర్శములు గలిగి మానవాభ్యుదయమునకై పనిజేయుట కుద్యమించెడి రాజకీయ పక్షమువారుగాని, బ్రిటీషు గౌరవమును రక్షింపజాలరు. ఆదర్శము లేకుండ, ఏకార్యము జరిగినను అది వక్రమార్గమునకు దిరుగును. హిందూ

దేశము, ఆదర్శములను ముందుబెట్టుకొని పనిజేయును. ఆదర్శమును దరిజేరనీయకుండుట, గొప్పతనమును సూచించదు. మనస్సు పరిపక్వమై, ఆయుధప్రయోగముపై కుతూహలము దొలగనిది లాభములేదనియు, ఆయుధములను తగ్గించినంత మాత్రమున నినుమతయు ప్రయోజన ముండదనియు, ఛేబర్లేనుగారు చాటుచున్నారు. భావపరివర్తనము ముఖ్యమని ఎల్లరును అంగీకరించెదరు. మనోనిగ్రహము గుదురనిచో, కార్యక్షేత్రమున కలహము లంతరింపవని యొప్పుకొనవచ్చును. కాని, మనస్సును చక్కబరచుమార్గమేమి? అందుల కెట్టిప్రయత్నము సలుపవలయును? యుద్ధములకును పోరాటములకును పురిగొల్పెడి ఆయుధములను ఎంత తగ్గించుకొనిన నంత మేలుగద. బాహ్యసాధనలవలన, అంతశ్శుద్ధిని చేకూర్చుకొనుటకు వీలగును. మనస్సు పరిపక్వము గాలేదనుమిషచే, బాహ్యసాధనలను అవలంబించకుండుట హాస్యాస్పదము. ఏదియో సాకుజెప్పి, ఆయుధములను పెంచుకొనుటచేతనే మరింత దురవస్థ చేకూరుచున్నది. కేవలస్వరక్షణనిమిత్తమే తాము రక్షణోపాయముల సవలంబించుచున్నామని, ఛేబర్లేనుగారు చెలిపిన ప్రయోజనములేదు. ప్రతిజాతియు స్వరక్షణార్థమే ఆయుధములను తాను ధరించుచున్నటుల దెలుపును. పెద్దజాతులు సయితము ప్రపంచశాంతిని కాపాడుటకు మనఃస్ఫూర్తిగ బనిచేయనపుడు, నానారాష్ట్ర సంఘమువారి యోచనలవలన నేమి ప్రయోజన ముండును? ఛేబర్లేనుగారి ప్రసంగము మిక్కిలి నిరుత్సాహము గలిగించక మానదు.

మోసాలు తగాదా

మోసాలు తగాదా తుద కెటుల పరిణమించునో దెలియదు గాని, కలనల్ ఎమెరీగారి ప్రసంగము మాత్రము బ్రిటీషు పత్రికల ఆగ్రహమునకు గురియయ్యెను. డెయిలీ మెయిలుపత్రిక తీవ్రముగ సభిక్షించుచున్నది. ఇరాకుల్ మరికొంతకాలము నిలుచుటకు గాని, మోసాలును స్వాధీనపరచుకొనుటకు బ్రిటీషువారి కెట్టిహక్కులేదని యాపత్రికతలంపు. కన్సర్వేటివు పత్రిక యిటుల దెలుపుట జూడ, మోసాలువిషయమున ఎమెరీగారితో విరుద్ధముగ ప్రవర్తించిరో స్పష్టమగును. 1928 సంవత్సరములో మెసపోటేమియా మాండేటు అంతరించును. అప్పటినుండియు ఆ దేశము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము బడయవలయును. లేనియెడల, సంధిపత్రము లన్నియు వట్టి బూటకమగును. మాండేటులు అన్యదేశాక్రమణకు మార్గము లగును. మెసపోటేమియా ప్రతిపంతునిమిత్తమును మోసాలు నూనెగనులకొరకును వాని నాక్రమింపవలె ననుట, హాస్యాస్పదము. మాండేటులవలన, ప్రజలలో నెక్కుడు అసంతృప్తి గలుగుచున్నదిగాని, శాంతి గలుగుటలేదు. ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొని తదనుగుణముగ నిర్ణయము గావింప వలెనని తుర్కీ ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. నానారాష్ట్రసంఘమువారిచే నియమింపబడిన విచారణసంఘము, మోసాలుప్రజలు తుర్కీవారి యధీనముక్రింద నుండుట కిచ్చగించెదరనియు ఇరాకు ఆరబ్బులకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మిచ్చుచోమాత్రము వారితో జేరెద

రనియు దెలిసిరి. బ్రిటీషుపరిపాలనముక్రింద నుండుటకుమాత్రము వారు ఇచ్చగించరనిగూడ, స్పష్టముగసూచించిరి. అట్టితరీ, మోసాలువిషయమై ఇంకను తగాదాబెంచుట, నష్టమునకు కారణమగును. మహమ్మదీయప్రపంచమునం దాగ్రహము ప్రబలునని, డెయిలీ మెయిలుపత్రిక మందలించుచున్నది. గార్వినుగారు అబర్బరుపత్రికకు వ్రాయుచు, ఎమెరీగారి సూచనలను నిరసించుచున్నారు. ఎమెరీగారు దూరదృష్టిజూపి తమకు న్యాయముగ జేందని మోసాలుపై ఆశను వదలుకొనుట మేలు.

కాంగ్రెసు పత్రిక

ఈపత్రిక యిదివరకు రాజమహేంద్రవరము నందు ఆంధ్ర యువజన స్వరాజ్యసభవారి యాజమాన్యమున ప్రకటించ బడుచుండెను. ఇపు డీసభ పారుదీనిని సీతానగరం గౌతమీ సత్యాగ్రహశ్రమమువారికి వశపఱచిరి. గత నెల 25 వ తేదీని రాజమహేంద్రవరమున జరిగిన యువజన సభాసమావేశమునం దీవిషయమున స్పష్టముగా తీర్మానములు చేయబడెను. యువజనసభగూడ గౌతమీ ఆశ్రమముతో లీనము చేయబడెను. శ్రీయుత కళావేంకటరావుగారి వద్దనున్న సభాద్రవ్యము 300 రూపాయలునుగూడ ఆశ్రమమున కిచ్చునటుల తీర్మానింపబడెను. ఆప్రకారము కాంగ్రెసు పత్రికా కార్యాలయము రాజమహేంద్రవరము నుండి సీతానగరమునకు మార్చబడెను గాని వెనుక సంపాదకులు గా నుండిన శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్య గారే యిపుడును సంపాదకులుగా నున్నారు. ఈనెల 8 వ తేదీని వెలువడిన సంచిక సీతానగరమునందే ప్రకటింపబడెను. దీనిని కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. పత్రికపైజాగూడ మారినది. దీనియందు స్వవిషయ మను శీర్షికగల ముఖవ్యాసము ముఖ్యముగా చదువదగినది. స్వరాజ్య సభవారి తీర్మానములుగూడ యీ సంచికయందు ప్రకటితములు. విఖ్యాతులగు శ్రీయుతులు బ్రహ్మజోశ్యుల సుబ్రహ్మణ్యం, మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగార్లు మున్నగు ఆశ్రమవాసుల లాలనమునం దీపత్రికా బాలిక దినదిన ప్రార్థమానయై చిరంజీవియై భక్తిపూర్వకముగ మాతృసేవను భగవత్సేవను గావించి తరించుగాక యని కోరెదము.

సాలు చందా మూడు రూపాయలు. సీతానగరం-కొవ్వూరు మార్గము. (గోదావరి తీరము) అని వ్రాయవలెను.

కీ. శే. గుండు అచ్చమాంబగారు

ఆంధ్రదేశమున గుండు అచ్చమాంబగారి నామము సర్వత్రవ్యాపించియున్నది. ఈమెను ప్రసిద్ధమగు కవయిత్రి. ఈమె రచించినపాటలను, ఆంధ్రగృహములలో శుభకార్యములందు సామాన్యముగ పాడుచుందురు. ఈమెకవిత్వము సరళమై, హృదుమధురమై యొప్పుచుండును. రామేశ్వర యాత్ర యను గ్రంథమునందు, అచ్చమాంబగారి కవిత్వానైపుణ్యము వెల్లడియయ్యెను. ఆమెకు గనుపించిన విశేషము లన్నియు కనుల గట్టినటుల వర్ణింప బడెను. అచ్చమాంబగారికి చక్కని ఆంధ్ర సంస్కృతభాషాపరిచయము గలదు. సనాతన హిందూగృహమున బుట్టి బెరిగి, వైద్యభారము వనుభవించుచు, అచ్చమాంబగారు తమకు

గల న్యాయావకాశములను జ్ఞానార్జనమున కుపయోగించిన విధము మిగుల ప్రశంసాపాత్రము. అచ్చమాంబగారు గుంటూరులో స్థిరనివాస మేర్పరచుకొనిన పిమ్మట, స్త్రీల నముద్ధరణకు మిగుల పాటుబడెను. స్త్రీవిద్యాభివృద్ధికై ఆమె నలిపినకృషి మిక్కుటము. గుంటూరు మ్యూనిసిపలు సంఘము నందు, ప్రభుత్వమువారి మేను సభ్యురాలుగ నియమించిరి. తమ ధర్మమును అచ్చమాంబగారు సమర్థతతో నిర్వహించి, స్త్రీస్వాతంత్ర్యమువలన గలిగెడి లాభములను నిదర్శనపూర్వకముగ జూపగలిగిరి. తమ విల్లులో ధర్మశాస్త్రములకు సామ్యము వినియోగింపవలయు నని అచ్చమాంబగారుకోరుట బట్టి, ఆమె ధార్మికశీలమును కనుగొనవచ్చును. అచ్చమాంబగారి బంధుగుల కందరికిని మాసానుభూతిని చెల్లుపుచు, ఆమె యాత్మకు పరమేశ్వరుడు శాంతి నొసగుగాత యని ప్రార్థించెదము.

వయోనిర్ణయచట్టము : స్టేటు కౌన్సిలు సభ
 స్టేటు కౌన్సిలు సభవారు వయోనిర్ణయచట్టమును కొలదిమార్పుతో సంగీకరించిరి. చట్టము శాసన మగుటకు పూర్వము, పండ్రెండుసంవత్సరములవయస్సు గలవారి నీచట్టము శాధింపదని మాత్రము నవరింపబడెను. ఈచట్టము నాక్షేపించినవారు స్టేటుకౌన్సిలుసభలో గూడ కలరు. కాని, పలువురు సుముఖతజూపిరి. అంగీకార యోగ్యులగు వయస్సును పదుమూడు సంవత్సరములని నిర్ణయించుట, తీవ్ర సంస్కరణముకిందకు రానేరదు. ఉభయశాసనసభలును యీచట్టము సంగీకరించుటచే, చట్టము శాసనమయినటులనే భావింపవలయును. న్యాయసంస్కరణములకు నయితము అడ్డుగలిగించుట, అభివృద్ధిసూచకము గానేరదు. ఇకనుండియు సంఘము మేల్కొని అవసరమగు సంస్కరణములను తనంతతానే కావించుకొనుచో, సత్వరాభివృద్ధి గలుగుట నిశ్చయము. సంఘము సజీవమై యొప్పును.

ఆరోగ్య సంరక్షణకార్యక్రమము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతి)
 జనీస, సెప్టె 11:—జాతీయమితి ఆరోగ్యసంరక్షక విధానమును చర్చించుచుండ బ్రిటిషు ప్రతినిధి క్యామ్యులుగారు ఈ సంఘమువారు పూనుకొన్న పనిని ఆక్షేపించుచు ఆర్థికప్రసాధన సంపవలకు దాటకుండ పనిజేయవలెననియు అనుకొన్నదానికంటె ఎక్కువ ఖర్చు చెట్టుకుండ పనిజేయవలెనని పోచ్చరించిరి. జాతీయమితివారు ప్రాచ్యదేశములో ఈవిషయమై జేయుచున్న పనినిగూర్చి హార్డియమచు ముఖ్యమంత్రి సంగీతములో నెలకొల్పిన ఆరోగ్యసహచార కార్యాలయమును నెలకొల్పుటెంతయు లాభకరమనుచు ప్రాచ్యదేశము ఈవిషయమై చాల సామ్యభిప్రాయముచే ప్రాచ్యదేశములో ఎక్కువ పనిజేయవలసియున్నదని ఏ. సి. చాటర్జీ గారు ప్రస్తావించిరి. ఆరోగ్యాధికారులను ఒకరి నొకరికి మార్పుపద్ధతిని పురస్కరించుకొని జాతీయమితిలో జేరిన దేశముల అధికారులు ఈమార్పులలో పాల్గొన్నచో లేక అట్టి దేశములు ఆరోగ్య సంఘమునుండి సహాయమును బొందిన ఆ సంఘానికి ఆదేశములు ముడుపుగట్టవలెననిరి. రాష్ట్రాలను నిధి గనుక తీసివేసినచో జాతీయమితి సంఘానికినుండి ముందుగ పెట్టుబడి పెట్టుట బడకుండజేయుటకు, రాష్ట్రాలను నిధినుండి ఇచ్చి జేయించిన పనిని, జాతీయమితి సంఘానికినుండి ఇచ్చి జేయించిన పనిని వేర్వేరుగ జూపవలెననిరి.
 జాతీయమితి ఆర్థిక ఫనిని గూర్చి రెండవసంఘమునకు చెల్లుటకు చాటర్జీగారిని ప్రస్తుతము అసంబ్ధిలో సభ్యునిగ నియమించిరి.

రిపులసంకులము

మరికొన్ని నేనలు దిగుట
 మ్యాడ్రీడ్, సెప్టెంబరు 11:—సిద్దిరీస్, క్యుయిలేలు ఆగ్రను మన్య ప్రెంచిదేశసహాయముతో మరికొన్ని నాకలు తిగినవి. ప్యారిసు యుద్ధనాక తిగినవి. కొన్ని నిమిషములలో రిపులు ఆయుధములను ప్రయోగించుకుండ హతమార్పులకు ప్రయత్నించునట. యుద్ధనాకలు ముట్టడి ప్రారంభించినవి. రెండు ఫిరంగులు హతమయి ధోయమన్నది.

రిపుల సంరక్షక ప్రయత్నములు

పెద్దపత్తులమీద జరుగుట
 మ్యాడ్రీడ్, సెప్టెంబరు 11:—అలికేరునుండి దక్షిణముఖముగ అబ్దులుకరీం గారికినియు ఆలహాబాద్ నుండి సమన్వరక్షణను తన పినతండ్రి అబ్దులుఫలాంగారి కప్పగించెననియు, తెలియుచున్నది. ఐరోపా మహాసంగ్రామములో జేసినటుల పెద్ద పత్తులను సంరక్షించుకొనుటకు రిపులు ప్రత్యేకనిపుణులను రప్పించి చేయుచున్నారని స్పెయినువార్తలు చెల్లుచున్నవి.

యునైటెడ్ స్టేట్సు

ప్రెంచివా రీయవలసినముణము
 అమెరికనుల యభిప్రాయము
 పాల్మరీక్ సిటీ, సెప్టెంబరు 11:—గేటుబ్రెటును ఆమె రికాకియవలసినముణమును దీర్చుటకు ఇచ్చిన సదుపాయము కంటె ఎక్కువ పరాసుల కీయబడదని అమెరికను ఋణ పరిష్కారసంఘాధ్యక్షుడు మ్యాట్టుగారు తెలియజేసిరి. చర్చిలు, కెయిలోగారు జేసికొన్న ఏర్పాటులను అమెరికను ప్రభుత్వము వారంగీకరించరనిరి.

ఈ జిప్స మంత్రులు

రాజీనామానిచ్చుట
 లిబరల్స్ మంత్రివర్గముతో సహకారము నల్పరు
 కెయికో, సెప్టెంబరు 11:—వ్యవసాయమంత్రి, పూర్వ క్షేత్రముల మంత్రియు తమ కార్యనిర్వాహక పదవులను త్యజించిరి.

అబ్దుల్ అజిజ్ ఫామిగారియందు తమకు విశ్వాసము గలదని అబ్దుల్, లిబరల్స్ వారు రెండరును ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. తక్కిన ఇద్దరు లిబరల్స్ మంత్రులను రాజీనామా నీయవలెననిరి. లిబరల్స్ మంత్రివర్గపు కార్యనిర్వాహకవర్గముతో ఇక వెంటమాత్రము సహకారము నల్పరాదని నిశ్చయించుకొనిరి.
 మరల సంరంభమును గూడ పురిగొల్పుటను ఖండించిరి. దీనివలన ఉపద్రవముగ ల్లనని మంత్రివర్గమునకు తెలియజేసి పోచ్చరించిరి.
 ఇతరులవలన తాముగూడ మతోద్ధరణకై నిలబడెదమని చెల్లుపుచు సిద్దిపాషాగారికి తెలియజేసిరి.

నావికుల సమ్మె పరిస్థితులు

ఆ విధేయులగు నావికులు చెటసాలకేగుట
 మెల్బోర్న్, సెప్టెంబరు 10:—వేర్వేరు నాకలయందు పనిజేయుచు సమ్మెగట్టిన 100 నావికులకు శాస్త్రయుక్తమగు ఉత్తరవులను ధిక్కరించిరిని ఒకపక్షమునుండి మూడువారములవరకు తీసిందిరి.
 వెల్లింగ్టన్, సెప్టెంబరు 11:—డకాడిక ఒక నావికులు 28 మందికి ఒక నెల తీక్షణు ధిందిరి ఒక్కొక్కరోజు 18 పనిలోనికి రానందున రిపబ్లింగులను గోల్పోవలసినదని నిశ్చయించిరి.
 దక్షిణ ఆఫ్రికాలో సమ్మెగట్టినవారి భార్య పుత్రులకు మరీకొంతకాలమువరకు ఏమియు ఇవ్వజాలనని యూనియను క్యాపిటు కంపెనీవారు తెలియజేసిరి.
 సిడ్నీ, సెప్టెంబరు 11:—ఇంకోక రిటర్ మందినీ అరస్టు జేర్చుటకు వారంటులు జారీచేయబడెను.

కనిపించని యునైటెడ్ స్టేట్సు

నాకావిమానము
 సిబ్బందిగతి
 హనులుగా, సెప్టెంబరు 10:—పి. హెచ్. 9 విమానము కొడుకు చెదకుచున్నాడు. నాకావరము ప్రయత్నించుచున్నది. నాకా విమానము క్యాపిటి 15 మైళ్ల దూరములో కనిపించెను. సిబ్బంది అంతయుసజీవులైయున్నారు. అందరిసంతోషము వర్ణించుటకు పిలువలేదు. ప్రత్యేకముగ పత్రికలను ప్రకటించిరి. యుద్ధవిరామపు సంతోషమువలన సంతోషమునకు మిరిలేకుండెను.

ఈజిప్టు రాకొమరుడు

బల్గేరియా పోలీసు కావలి
 లండన్, సెప్టెంబరు 7:—'సిపీడీ' రాకొమరుడు కాన్స్టాంటినుపోలీసు జేరనని ఇంకను సమ్మకము తొలగలేదు. సరిహద్దులను అతిజాగ్రత్తగ బల్గేరియా పోలీసువారు కనిబెట్టి జాంచుచున్నారు. రాకొమరుని లక్షణము లన్నిటిని ఆనవాలు నిమిత్తము బ్రిటిషురాయబారులు తెలియజేసిరి. రాకొమరుని స్నేహితు లాతనిని బల్గేరియానుండ తర్కిక గొంపోదలచిరనుచున్నారు. దేశములేటను వ్యాపించియున్న తురుష్క ప్రజలుండుటచే ఇది తేలికగ జరుగును. తా నెచటికి జోవునది ఎందులకు జోవునది సరిగా సమాధానము నీయజాలనివారిని తర్కి జోవువారిని పోలీసుగూఢచారులు కనిబెట్టి జాంచుచున్నారు.

కీ|| శే|| జి. ఇజాక్సు

గారు రిడింగు ప్రభుని సోదరుడు తనను లై నులో భూస్థాపితము జేయవలెనని గోరిరట. కాని మొదట ఆతని కోరిక ఎవరికి తెలియకపోవుటచే చెర్చిల్లో భూస్థాపితము జేసిరి. ఇప్పుడు ఆకోర్కె తెలిసినవంటనే చెర్చిల్నుండి లై నుకు మార్చిరి

జర్మనువర్తకము

ప్రాంసుతో రాయబారములు ప్రారంభమగుట
 లండన్, సెప్టెంబరు 9:—15 తేదీని ప్రాంభమును ప్రాంతో జర్మను వర్తకరాయబారములు కొన్ని నాల్గు పట్టు ననుచున్నారు. రాయబారము లాగినప్పటినుండి పరిస్థితులు చాల చిక్కులయందు పడినవి. అందుచే క్రొత్తగ తాత్కాలికపు టాడంబడికను జేసికొనుటవసరమనిరి. రషియా ఇటలీతో గూడ రాయబారములు ప్రారంభమగు ననుచున్నారు.
 సోవియటు ఒడంబడిక ఇంతవరకు నశివృద్ధి గాంచలేదు. అంతటితో ఎవరును జెప్పుకొనుటలేదు.

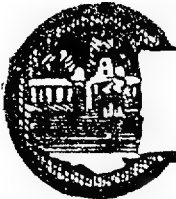
మాస్కో-ఇటలీ

ఒడంబడిక ప్రయత్నములు
 లండన్, సెప్టెం 9:—ప్ర్యాప్త సుగూర్చి జర్మనీ తటస్థముగ నుండవలెననిజేయ, సాగలేదు. సోవియటు ప్రభుత్వముగూడ ఇటలీ విషయమై అటులనే జేయుచున్నదట. ఇటలీ అధికారమును మధ్యధరాసముద్రము, బాల్కన్సులును కేంద్ర యూరపుకు చాలదగ్గరగాను బాగ్విటును ప్రాంతో బ్రిటిషువారికి నష్టమైనను ముప్పోలీగారుజేయు ప్రయత్నములను ప్రభుత్వ పత్రికలు చర్చించుచున్నవి. ప్రాంతో బ్రిటిషు ప్రభుత్వముల శాస్త్రతను సమర్థింపటకో యన్నటుల సోవియటు ఇటలీ వారు ఒడంబడికను జేయదలచుకొన్నారు. అందుచేతనే పోలి యటుకు ప్రతికూలముగ చర్చిలుగారు చేయు ఏర్పాటులకు ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు సమ్మతింపక దూరముగ నిలబడిరనుచున్నా

ఇరాకులో ప్రతిపండు

లండన్, సెప్టె 11:—పూర్వము వ్యవసాయ శాఖా కారిగనున్న రోజురథామనీగారిని మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగ నియమించిరిని చెల్లుపుచున్నారు. ఇప్పుడు బాసుకు గారు ఇరాకులో నున్నారు. ఎకరమునకు మంచిప్రతిని పండించుటకు ఏర్పాటులను, వసతులను గలుగజేయుచున్నారు. భామకుగారితో తక్షణము ఇరాకుబోండు వారితో ఆలోచించుటకు చల్లముఖద్వైప్రభుని అధ్యక్షత క్రింద ఒక సంఘము నేర్పాటుజేసెదరట. ఇదివరకే కావలసిన సామగ్రినంతయూనిరి. ఆగస్టు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరులలో చాల ప్రదేశములను సాగులో బెట్టవచ్చు ననుచున్నారు.

డమన్, సెప్టెం 11:-బయలు పనిచేసి చరపాలకు లిరి
వచ్చుటోహా 100 బందీలు పారిపోవుటకు ప్రయత్నించిరి.
అందుచే నైయ్యములు బందీలనై తుపాకులను గాల్చిరి. 7 గురు
చనిపోయిరి. 8 గురు క్షరగాల్తులైరి. 50 మంది పట్టువడిరి.
కొన్నిసవాకు పారిపోయిరి.

మదరాసు న్యాయ

స్వదేశమిత్రము - ఆరవదివ పత్రిక యను స్వదేశమిత్రము
త్రవహారి కార్యాలయము రాయపేటయందు వృధాస్థుల
జనుల వైఖిరుడు 3, 4 నెంబరు భవనమునకు రేపటిదినిము
మార్చబడును.

తిరువల్లిక్కేణి సంగీతసభ:- ఈసభవారి యజమాన్యమున తిరువల్లిక్కేణి 1 వెంటటూచలంకెట్టి వీధిలో ఈశాల 18 వ తేది ఆదివారం సాయంకాలము 4 గంటలకు బన్ని భాయి సలి వత్సలకల్వ్యామును మారికడగ చెప్పెదరు.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము. — 1925
సంవత్సరము ఆగష్టు నెలలో ఈ సవరణలు పగలున దినమునకు
180 మంది వీదలకు అన్నదాన మొనర్చిరి. ఆ నెలలో 200 మంది
వీదలకు వ్యస్తములు కూడ ఇవ్వబడెను.

మధురమీనాక్షీ విలాససభ:— ఈ సభవారు ఈ నెల 15 వ తేదీ రాత్రి 9 గంటలకు తిరువళిక్కేణి హైకోర్టునుందలి ఎం.ఎస్. థియేటరులో హరిశ్చంద్ర, సతారము నాటకములను ఆరవమున ప్రదర్శించెదను.

జగన్నాథ భక్తసభ, ఎళుంబూర్:- 1925 సె
ప్టెంబరు 18 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 గంటలకు
గాయన్ పట్టు శ్రీమతి సరస్వతిబాయి గారివలన బౌద్ధమత
సంరక్షణ మరియు భావాలక్షేపము ఎళుంబూర్ హైకోర్టు “నేద
విలాస్” గృహమున జరుపబడును.

సుగుణవిలాససభ:—సుగుణ విలాస సభవారు
 రేణుకాదేవి (అనామిక) 18 తేదీ సాయంకాలము 5-30
 గంటలకు చెన్నపురి విక్టోరియా పునరుద్ధరణ "విజయనగర
 సామ్రాజ్య విశాఖ"ను నాటకమును తెనుగుభాషలో
 ప్రదర్శించెదరు.

ఒక మోటారు సైకిలు దొంగతనము:- నిన్న రాత్రి ఒక ఆంధ్రేయుడు విశ్వేశ్వరియా పబ్లికహాలుసునందు డాన్సును వల్లియుండెను. తన మోటారు సైకిలును యం. సి. నెం. 8289 బయట యుంచెను. డాన్సు ముగియుగానే తిరిగి వెళ్లవచ్చి నప్పుడు మోటారు బైసికిలు లేకుండెను. అధికమున వట్టి బై సికిలు ఉంచబడెను. పోలీసువారి కీ విషయము తెలుపబడెను.

హిందూస్త్రీల లక్ష్మీమంస పథవారు తిరు
వల్లిక్కిణి:- ఈసభవారు అంగాధి అసాదాకమును అరవ
భావయందు 1925 సం॥ సెప్టెంబరునెల 18 తేదీ ఆదివారము
5 గంటలకు తిరుక్కిణి, హిందూ హైస్కూలులో ప్రదర్శిం
తురు. వానాటకమును ప్రదర్శించువారు స్త్రీలు. స్త్రీలే ఈ ప్రద
ర్శనమునకు రావలెను.

విధవావివాహసహజ్యోతిషము:- ఈసభి కార్తవ్య
దర్శి లాహూరునుండి ప్రచురించినదై కృత్రిమి వివరములను పం
పుచున్నాడు:- ఆగస్టు నెలలో భారతదేశమున ఈసభవారి
ప్రచారకుల మూలమున 889 విధవావివాహములు జరిగెను.
జననరీతియెడటి లేదీ నుండి ఆగస్టు నెలాఖరువరకు 1589 విధ
వా వివాహములు జరిగెను. పంజాబు సరిహద్దుల రాష్ట్రమునం
దు మార్తమీ 1197 వివాహములు జరిగెను.

[illegible]

ఇంపీరియలు పోలిసు సర్వీసు:- ఇంపీరియలు పోలిసు ఘాత్యునందు అభ్యర్థులగు చెయ్యకొనుటకై ఈ సరి నల్వ రము నవంబరు 17 వ తేదీన ఒకపోలివరీత్తు జరుగును.

జిల్లా మా జిప్సీటువారిచే నియమింపబడిన సెలెక్షను కమిటీవారు ప్రథమమున అభ్యర్థులను సెలెక్షు చేయుదురు. సెలెక్షు చేయబడిన అభ్యర్థులే ఈ పోటీపరీక్షలయందు పాటీ చేయవలసి అయ్యెదరు. చెన్నపురి రాజధానియందలి అభ్యర్థులకు నవంబరు 17 వ తేదిన చెన్నపురియందలి పోలీసు కమిషనరువారి కార్యాలయమున పరీక్ష జరుగును. దరఖాస్తులు సెప్టెంబరు నెల 20 వ తేదీలోగ్ ఆయాజిల్లాల మాజిప్సీటులకుగాని పోలీసు కమిషనరువారికిగాని పంపవలెను.

రాకపోకలు:- ఇంపీరియలు బాంకి గవర్నరు సర్
అలెక్సాండరు ముక్రగారు టారిఫుబోర్డు సభ్యులగు డాక్టరు మి
తరుగారు నిన్న రాత్రి కలకత్తానువెళ్ళిరి.

టి. యం. రాసుగారు, సి. ఎ. జోషువారు నిన్న
రాత్రి మెరుపాలెం వెళ్లెరి.

గౌ॥ న్యాయమూర్తి పిల్లిపుగారు నిన్నరాత్రి ఉదక
మండలం వెలిరి.

కెవిన్యూబోర్డు సభ్యులను చిల్ బిల్ టి. రాఘవయ్యగారు
జూరిసరు వరసయ్యగారు నిన్న రాత్రి కోయంబుత్తూరు వెళ్లిరి.

తమిళనాడు కౌగ్రెసుసంఘపు అధ్యక్షులగు డాక్టరు
పి. వరదరాజులు నాయుడుగారు నిష్ప రాత్రి నేలంవెళ్లిరి.

[illegible]

ఒకజైది తప్పించుకొని పోవుట

సాహసకృత్యము

కాట్యాయనడి వేలూరుకు పోలీసువారు గగ్గిలపడయ్య
అను ఖైదీని తీసికొనివచ్చుచుండ ఆతడు కాట్యాయన వేలూరును
దృష్టించిపోవుచుండగ నేరికి సంకల్ప వేసియున్నను బండినుండి
క్రిందికిదూమికి పరుగెత్తిపోయెను. ఆతడు మొన్న జరిగిన నెల్లూ
రు సెవనునందరు నేరముడుగ నిర్ణయించబడి శిక్షింపబడెను.

మీకు తెలియునా?

“ఎంపైరు ఆఫ్ ఇండియా” “క్రొత్త విప్లవ వీన్ హా
మెంటుస్మీ-ము” యొక్క వివరములు మీకు తెలియనా!
గారియన్ లేక విప్లవ పోయినప్పటికిని పైకె మివ్వబడును.

నేడే మాకు వ్రాయుడు. పూర్తి వివరములు తెలుప
బడును.

The Branch Secretaries, -
The Empire of India Life Assurance
Co. Ltd.,

POST BOX No. 237, MADRAS 15

ఉత్తరములచే మీవ్యాపారమును వృద్ధిజేసికొనుడు

దీనిని మీరు చేయగలరు. మీ రీదిగువ తెలుపబడిన పుస్తకములో ప్రకారము వ్రాసిన
తప్పక మీ ఉత్తరమువలన మీకు మంచిలాభము గలుగును

K. M. BANERJEE'S.

Mercantile and Mail Order Letters and Methods.

మీకు అన్ని విధముల వ్యాపారములందును మీ క్షేమము లభింపజేయును నని తెలుపును. వ్యాపారము, ప్రకటనలు, ప్రార్థించుట, ఉద్యోగము, వసూలుచేయుట మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు ఎట్లు వ్రాయవలసినది యందులోగలవు. మెయిల్ ఆర్డర్ బిసి నెస్ నందుగల రహస్యములన్నియు నిడులో గలవు. తొమ్మిది పూర్తిభాగములు! ప్రస్తుతకాలమందు వ్రాయు ఉత్తరములపద్ధతి, యేవద్దకుల ననుసరించి ఉత్తరములు వ్రాయవలసినది, సాధారణముగానుండు మాదిరిలు, విక్రయించుట, ప్రచురించుట మొదలగువాటికి సంబంధించిన ఉత్తరములు, వ్యాపారమును అభివృద్ధిజేయుటకుగల రహస్యములు, ఎట్టివ్యాపారమునైనను హెచ్చుకీయుట, అప్పులు వసూలుచేయుట, వర్తకసంబంధమైన గురుతులు, లెక్కలు మొదలగునవి విపులముగా నిందు తెలుపబడియున్నవి.

నూర్జు కొలది ఉదాహరణములు, ఉత్తరములమాదిరీలు ఇందులో గలవు. ప్రతి 1 కి ధర రూ. 3-0-0

వి. పి. చార్మి ప్రత్యేకము.

Industry Book Depo Shambazar, Calcutta.

అసలు బుట్టా జింకమార్కు గొడుగులు

గతి
ప
స.ర.కు

సరియైన వెల
నమక మెనది.

మారుపేరుగల గొడుగులను తీయవద్దు జాగ్రత్త!

[illegible]

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

గవర్నరు కాకినాడను దర్శించుట

కాకినాడ, పెప్టెంబరు 9:—నవంబరు మాసాంతమున హిజ్ ఎక్సలెన్సీ మద్రాస్ గవర్నర్ కాకినాడను దర్శించెద రని జిల్లాకలెక్టరు గోదావరి జిల్లా పంఠమునకు తెలియబరచు చు యిదివరలోనలె సంఘమువారు డిప్యూటీవ.నులు పంపువీర్పా టును గావించెదరా, అట్లు చేయునెడల ఏవిషయములను హిజ్ ఎక్సలెన్సీ ఎదుట పెట్టెదరో వారిని 10-10-1926 తేదీలోపు తెలియజేయవలసినదని సంఘమువారిని కలెక్టరు కోరెను.

* * * *

కాకినాడ మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలు

కాంగ్రెస్ ప్రచారము

కాకినాడ, పెప్టెంబరు 9:— ఈ 7 వ తేదీ సోమవార రాత్రి దంపుళ్ళ పేటయందు 4 వ వార్డు కాంగ్రెసు అభ్యర్థి యగు డాక్టరు వేదాంతం వెంకటకృష్ణయ్యగారికి వోటు యివ్వ లసినదని కాంగ్రెసు వారిసభ చేయబడెను. శ్రీ నేట్రకంటి శ్రీనివాస కోనేట్రావుగారు అభ్యర్థులుగ నుండిరి. దేశభాంధవి మస్కరీ శుభ్రమృగారు, లక్కరాజు శుభాచారావుగారు, మొసల ంటి తిరుమల్రావుగారు, బులుసు సాంబమూర్తిగారు హెచ్చు క ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి. వోట్లర్ల ఇష్టము పెద్ద పక్షంలో న్నారనియు నీతికి ధర్మమునకు కట్టుపడవలెననియు వోటును విడుచెదనెనను అమృతవరమునయు పాపభీతి దైవభీతి యాం యకొని వోటును పవిత్రముగా చూచుకొని ఎన్నికలకోజున గచ్చే భయోత్పాతపు జబ్బును లక్ష్యముచేయక ధర్మమును పురస్కరింపకొని తమ వోట్లను దేశక్షేమమును విచారించు స్వరాజ్య సును సంపాదించు కాంగ్రెసుచే నియోజితమైన వేదాంతం వెంక యకృష్ణయ్యగారికి వోటు నివ్వవలసినదని సాంబమూర్తిగారు హెచ్చరించిరి.

23 వ వార్డులోని సభ

8 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు 23 వ వార్డులో లంకాడి వారిపేట బీధిరి బహిరంగసభ గావించి శ్రీయుత బులుసుసాంబ మూర్తిగారు తీవ్రమైన గంభీరమైన ఉపన్యాసమును యిచ్చిరి. ఉపన్యాసమునకును పోటీ అభ్యర్థులుగ నున్న పులవర్తి భీమ రింగమూర్తి సారంగరెడ్డి పంతులుగారు వారి పరిజనముతోసభ కు వచ్చిరి. ముఖ్యముగ అభ్యర్థులకు తెలియగలందులకు తాము చెప్పినవిషయములను మరల స్తుప్తపరిచిరి. నీతికి, కాశ్యతమైన పరమునకు కట్టుబడి నిలవవలసినదని వోట్లర్లకు హెచ్చరించుచు ఈ బీధికి కుగ్రాయి పెట్టించెదమ గనుక తనకు వోట్లు యివ్వవల సిన దనియు, లేక అమృతవారికి కట్టించెదము గనుక వోటు తమకు యివ్వవలసినదనియు, కొన్ని వందలరూపాయలకు పోటా పోటీల దేరములు జరుగుచున్నట్లును విశేషమైన ఒక ప్రతీతి పుట్టినదనియు యిట్టి ఆ ప్రభావంతి ఆగారమునకును వోట్లర్ల లోనుగావల దనియు, వోటు సందర్భముగ, దేవాలయమునకును కుగ్రాయికిని డబ్బు పుచ్చుకొని అట్టివి కేయించుకొనిన విలువలేని వి శుభప్రదములు గావని అమాంగళ్యములని తెలిసికొనవలసిగదని యు సాంబమూర్తిగారు చెప్పిరి. చాడ్రేపు రామమూర్తిగారికి తమ వోటును ప్రతివోటరును యివ్వవలసినదని కోరిరి.

తరువాత దేశభాంధవి శుభ్రమృగారు 10 నిమిషములు హెచ్చరిక వాక్యములు చెప్పి రాత్రి 10-80 గంటలకు సభ ముగించిరి.

కాంగ్రెస్ ప్రచారము

రాష్ట్రకార్యదర్శి జోటి లేకుండజేయుడు

కాకినాడ, పెప్టెంబరు 10:—నిన్న రాత్రి 7-80 గంటలకు కాకినాడ మార్కెటువద్ద బహిరంగసభ జరుపబడి మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికల సందర్భమున కాంగ్రెసు ప్రచారము జరుపబడెను. శ్రీయుత చావలి రామసోమయాజులుగారు సభాధ్యక్షులుగ నుండిరి. శ్రీయుత కాంధంపాటి లక్ష్మీనరసింహ సోమయాజులు గారి రసవంతమైన బాలీయపద్యములు పాటలతో సభాకార్య ము ప్రారంభింపబడెను. అగ్గవడును, నేట్రకంటి శ్రీనివాస కోనేట్రావు, లక్కరాజు శుభాచారావు, దర్బా, వెంకట శివరా మదాస్, యల్లాజోన్యల కామేశ్వరరావుగారును (పలుకుబడి గల్గిన ప్రిడర్లను మ్యూనిసిపల్ సంఘసభ్యులును), దేశభాంధవి దువ్వూరి శుభ్రమృగారును, బులుసు సాంబమూర్తిగారును ఆ వార్డును కాంగ్రెస్ అభ్యర్థియగు మండపాక రంగయ్యనాయు డుగారిని ఎన్నుకొనవలసినదని వివిధసందర్భముల నుద్ఘోషించి ఉత్సాహించిరి. దేశసేవయందును త్యాగమునకును మూర్తివంతు

కాంగ్రెసు విజయము

ఏలూరు మ్యూనిసిపలు ఎన్నికలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

9-9-25 తేదీని జరిగిన ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారి క ఖండవిజయము చేపూరినది. ఒకటికాదు, పదిగాదు, పాతికకా దు, సరిగదా, నూర్లకాలది లేదాతో అత్యధిక సంఖ్యాకులచే శ్రీయుత దండు నారాయణరాజు బి. ఎ. బి. యల్ గారును, డాక్టరు కోకా నరసింహారావు నాయుడుగారును ఎన్నుకొన బడిరి.

శ్రీయుత నారాయణరాజుగారి నెరుంగనివా రెవ్వరును నీ గ్రామమున లేరు. సహాయనిరాకరణోద్యమ మారంభ మైనది. మొదలు పీరు దేశమానవీలుపును ఆమోదించి, న్యాయవాదవృత్తి ని విసర్జించి దేశారాధనమును చేయుచున్నారు. శిద్ధబోధనం దును, జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీయందును పీరు గావించిననేర అపా రము. కాంతమూర్తులను వీరవము వీరిపట్ల సార్థకముగ చున్నాది. ఇట్టివారు మన పురపాలకుద్ధ సంఘమున సేవజేయుటకు దొరకు టరున యదృష్టమునవచ్చును. కాని అనేకములగు కారణాంతర ములను బట్టి కాంగ్రెసుపార్టీలో ఒకచీరక సంభవించినది. మరియొక కాంగ్రెసుసభ్యుడును, దేశసేవయందు వెనుకడియని మహానీయుడును నగు శ్రీయుత మాజేటి రామచంద్రరావు శ్రీ స్థితిగరుగూడ నీసానమునకే నిలువబడుట సంభవించినది. ఉభ యుల మధ్యను రాజీచేసి కేంపులో చీలిక లేకుండ చేయవలయు వని గావించబడిన ప్రయత్నములు విఫలమై నవి. నారాయణ రాజుగారి యభ్యర్థిత్వమును కాంగ్రెసు యువసంఘమువారు రా మోదించిరి. జస్టిసుపార్టీ వారి పక్షమున శ్రీయుత జంగాపుట్ట య్యనాయుడుగారును, మహమ్మదీయుల పక్షమున "ఇస్మాయి ల్ నేటు" గారును గూడి యీసానమునకే అభ్యర్థులుగ నిలువబడి కాంగ్రెసు కమిటీవారు ఒకటవవార్డులో నారాయణరాజుగారి కిని, రెండవవార్డులో కోకా నరసింహారావు నాయుడుగారికిని బ్రహ్మాండముగ కృషిసల్పిరి. కాకినాడనుండి శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారును, బెజవాడనుండి శ్రీయుతలు ఆయ్యదేవర కాశేశ్వరరావుగారును యిచటికి విచ్చేసి, తమ యఖండ వాక్స్ టిమచేసుప్రబోధము గావించి ఓటరుల హృదయముల నాకర్షిం చిరి. రాకప్రభావితచారిత్రులగు శ్రీయుత మతం బాలసుబ్రహ్మ య్యగ ప్రగారిచ్చుటఎన్నికలు ముగియువరకు మకాముచేసి, కాంగ్రె సువారికి చాల తోడ్పడిరి.

శ్రీ మోలేజమోదారులును వారి యనుచరులగు మానే దన్తి సూర్యవారాయణ కందుల సత్యంగార్యులుగూడ తమ పలుకు బడివంతము కాంగ్రెసు కమిటీ యభ్యర్థుల పక్షముననే వినియో గించిరి. కడిపటి రెండుదినములను ఆవార్డులో ప్రజలు తీర్థమున కువలె ముగి, గాంధీమహాత్మునకు జేజేలు కొట్టుదు ఓటరుల హృదయములకు ఆనంద పరవశత్వమును గలిగించిరి. మోలే జమోదారుల గుట్టుపుబండను, మోటారులును స్వరాజ్య జెండా లతో నలంకరింపబడి వార్డులవెంట తిరుగునపుడు, జెండాల యుత్సవమును మించియుండెను. పగలు కాంగ్రెసు నాయకుల ప్రచారమును రాత్రుల భజనపాట్రిలును వేసకువేల ప్రజల నాక ర్షించినవి.

విజయవార్త వెలువడి నంతనే పురమంతయు దండోరా వేయబడినది. ప్రజలు గుంపులు గుంపులుగూడి ఆనందసంజనిత హృదయరవిందులై బహువిధ సంతోష సంభాషణములం గా వించిరి. రమారమి రెండువేల జనము నారాయణరాజుగారిని, నరసింహారావు నాయుడుగారిని స్వరాజ్య జెండాతో పట్టణ మంతయు నూరేగించిరి. మోలే పమోదారులును, కాంగ్రెసు నాయకులును, మహాత్మాగాంధీకి జెయి జెయిలు చెప్పమ పాదచారులై యుత్సవమువెంట నడచిరి. సాయంతాలము 6 గంటలకు పురమందిరమున మాతాలాకా బోర్డు అభ్యర్థులగు బండా వియ్యన్నపంతులుగారి అగ్గత క్రింద గొప్ప బహిరంగ సభ జరిగినది. అనేకమంది ప్రజలు టవునుహాలు ఆవరణమున క్రిక్కిరిసి కూర్చుండిరి.

దైన కాంగ్రెసు నాయకునికి రంగయ్యనాయుడుగారికి పోటీ అభ్యర్థులు లేకుండ జేయవలసినవాధ్యత వోట్లర్లదియు, విద్యా ధికులైన యీశ్వరరెడ్డియని అనిచెప్పి ప్రతివార్డులోను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు పోటీలేకుండజేయు గౌరవమును కాకినాడకు దక్కిం చవలసినదనియు కాకినాడ పార్టీ లిట్టివిషయమునం దేకీభవించి పనిజేసిన జరుగగలదనియు అట్లుచేసి కీర్తిని గడించవలసినదనియు సాంబమూర్తిగారు హెచ్చరించిరి.

కీ॥శే॥గంగాభాగీరథీ సమానురాలగు

గుండు అచ్చమాంబగారు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గుండు అచ్చమాంబగారు 11:— గంగా భాగీరథీ సమాను రానైన గుండు అచ్చమాంబగారు ఆస్థాన సామె లను వార్తను తెలుపుటకు మిగల చింతిస్తున్నాను. ఆమె కు 50 సంవత్సరముల వయస్సు. కృదితము జెప్పబయందు చేరు గాంచెను. కడచిన 15 నెలలనుండి మునిషిపలు కాన్సిలరుగ నుండెను. స్త్రీవిద్య నభివృద్ధి చేయుటకై ఈమె గాంచిన కృషి మిగల ప్రశంసనీయమైనది. ప్రస్తుతము బ్రాడిపేటయందున్న బాలికా పాఠశాల ఈమె కృషివల్లనే ఇంత నృద్ధి నచ్చినదని చెప్పవలసి యున్నది. ఆబలాజనపతనముండి రోద్యమమున ఆంధ్రదేశమున ఈమెయే ప్రారంభించెను. స్త్రీలకు అచ్చటచ్చట పునమందిరములు పుస్తక భాండాగారములను స్థాపించి దీనితో పాటు వివాహితులకు విద్యగలపు ఏర్పాటు చే యు ట యే ఈ ఉద్యమపు ఉద్దేశము. భారతమహిళా సంఘపు గుంటూరు బ్రాంచికి ఆమె అధ్యక్షురాలుగ నుండెను. తాను ప్రారంభించిన పనిని కొనసాగింపవలయునని ఆమెకోడలును ఆపెను కార్యదర్శినిగ నున్న శ్రీమతి గుండి బ్రహ్మేశ్వరమ్మ గారిని తన కడపటికోరికగ కోరెను. ఈ నెల 9 వ తేదీన ఆమె విల్లు వ్రాయుచు తన ఆస్తిని పుస్తకముల కాపిటలతో సహా గుండు సూర్య ఆనంత నరసింహారావుగారి కిచ్చెను. ఆతడు తనభార్య యగు బ్రహ్మేశ్వరమ్మకు ఆపె చెల్లెలకు తమ్ముడికి ప్రతిసంవత్స రము 25 రూప్యము లివ్వవలెనని వ్రాసెను. గుంటూరు అరం డలు పేటయందలి ఆబలాజన పతన మందిరమున కొకభవన మును నిర్మించుటకు వేయిరూప్యములు విరాళ మొనగెను. మునిషిపలు బాలికా పాఠశాలయందలి బాలికలకు ఏజేట బహుమతుల నిచ్చుటకు 500 రూప్యములు ప్రత్యేకలిధిగ నుం చెను. విచారనూచకముగ గుంటూరు మునిసిపలు పాఠశాలలు కార్యాలయము నేటిదినము మూసివేయబడెను. ఆమె అత్యుక్త పరమేశ్వరుడు కాంతిని కలుగజేయుగాక.

కాంగ్రెసు కమిటీ పక్షమున అత్యుక్తరీ గోవిందాచార్యులుగారు తమకు సహాయము చేసిన మహానీయు లందరకును వందనము లర్పించి, ఈ విజయము ప్రజల విజయమనియు, ఇంతటి అధిక సంఖ్యాకములగు ఓట్లతో నీయభ్యర్థులను మీ ప్రతి నిధులుగా నెన్నుకొనుట మీకు కాంగ్రెసు వైగల అభిమానమును చాటు చున్నదనియు, ఇట్లే వచ్చేపంపత్సరమునగూడ మీరందరు పట్టు దలతో కాంగ్రెసువారిచే ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనినచో మ్యూనిసిపాలిటీ కాంగ్రెసువారి యధీనము కాగలదనియు స్పష్ట పరచిరి. శ్రీయుత మతం బాలసుబ్రహ్మయ్య గుప్తగారుగూడ యీ విషయముల గురించియే ముచ్చటించిన పిదప, ప్రతినిధు లిరువురును ఒకరి వెనుక వోకరు యువసన్యసింపుచు మమ్ములను మీరు ఎన్నుకొనినందులకు మ్యూనిసిపలు కాన్సిలులో మేము శ్రమ పడిచేయి దగిన కృషిసంతము జేయుదుమనియు, మమ్ముల నెన్నుకొనుట తోడ నే మీ విధాన క కృత్యము తీరిన దనుకొనక మే మేమి చేయుచున్నదియు పరికింపుచు, చేయదగినదానిని నూచింపుచు మాకు తోడ్పడవలయుననియు, మేము ప్రజలకు సేవకులుగాన మాకు ఒకరిపై ద్వేషముగాని, ఇంకొకరిపై అధికముగ ప్రేమ గాని యుండవనియు, మాకు సభ్యులును సమానులేగనుక ప్రతి కూలముగ పనిచేసినవారిపై మాకు యెట్టి విరోధ భావమును లేదనియు, కావున ఎవరికి కానలసిన సేవను వారు మాచేయ భేచ్ఛగ చేయించుకొనవచ్చుననియును తెలిపి, తమ్ము ఎన్నుకొని నందులకు ఖిటరులకును, సహాయపడి పనిచేసినందుకు మిత్రబృం దమునకును వందనము లర్పించిరి. అభ్యర్థులు యేలూరు పార్కులు జస్టిసు పక్షము నంతమొందించుటకు చూపిన నేటియారంభ కూరక్యమునకు సంతసింపుచు, దీనినే ముమ్మందుగూడ అవకాశ ము కలిగినపుడెల్ల పోషణచేయుచు వృద్ధినిందించవలయునని సభ్యులను ప్రార్థించి సభను చాలించిరి. మహాత్మునకు జయ జయ ధ్యానములతో సభ ముగిసెను.

నేటిదినమున 11 వ వార్డు ఎన్నికలు జరుగుచున్నవి. ఇం దు కాంగ్రెసు కమిటీవారి యభ్యర్థి లేకపోయినను కాంగ్రెసు కమిటీవారందరును మోలేవారి నామినీయగు కలగర నాగభూ షణం చౌదరిగారికి సహాయము చేయుచున్నారు. విజయము కలగర నాగభూషణముగారికే చేకూరునని తలంపబడుచున్నది

భారత శాసనసభ

కాగితపు పరిశ్రమ రక్షణము

సిమా పె పెంబుగ 1911-12-వ సం. లో పరిశ్రమ, ఉత్పత్తి పరిశ్రమకు ముఖ్యమైనది. రైల్వే అక్కంటులనుండి తనిఖీని వివరించుట మొదలగు నవి చర్చకు రావలయును.

ఆర్. డి. తాతాగారు ప్రేక్షకస్థానములందుండిరి. దక్షిణాఫ్రికాయందు కళాశాల సమైక్య భేదించుటకు కూర్చు ప్రశ్నలకుగవినవి. సర్ చార్లెసు యిన్నీ సుగార్లు భారతీయుల సుపయోగించుట లేదనిరి. కొంతయు సభ్యులు దానివలన భారతీయులందు మతంతయివ్వము గలుగును గాన ప్రభుత్వము ప్రపంచము దక్కడను సమైక్య భేదించుటకు భారతీయ కళాశాల సుపయోగింపకుండ వాదనముకొరిరి. కాని సర్ చార్లెసు యిన్నీ సుగార్లు రట్టివాదనమియ లేననిరి. పిమ్మట లీసంఘము నూచుల రైల్వేయంద్యోగలకుగూడవర్తింపజేయు దురా యని, స్నేహుగా రక్షిరి. ఈసభయం దావియమై సమాధాన మియలేమయమున వచ్చే సభాసమయమున శేర్పాటులు సభ్యులయెదుట సుంచెదమనియు చెలిపిరి.

యిన్నీ సుగార్ ప్రతిపాదన

పిమ్మట సర్ చార్లెసు యిన్నీ సుగార్లు ప్రతిపాదించిరి. "అప్పుపని కుపయోగించు కాగితముపై రక్షణముకము 81 వ మార్చి 1982 వ సం. పానుకు 1 అణా చొప్పున పెదురుగుజ్జుతో దయారసేయు కాగితములు, గుజ్జాను దయారసేయు పరిశ్రమలను రక్షించుటకు రాజప్రతినిధి సీసభవారు కోరుచున్నారు." ప్రతిపాదనా సమయమున నిట్లువననీచిరి: "సభవారిని తొందరగా నిట్టి బిల్లు నామోదింప గోరుటలేదు. కాని యామోదింప వెంటనే యాచరణకు దే ప్రార్థించుచున్నాను. తక్కువఖరీదు గల యచ్చున కుపయోగించు కాగితములపై చాలరక్షణముక మేర్పాచి గాని వాటిదిగుమతి నాపుట కష్టము. గడ్డికాగితముల పరిశ్రమ మారాజపురమువందలిచక్క, యితరవన్నియు వాటిరక్షణ కవసరమును నిరూపించలేక పోయినవి. ఆకాగిత మచ్చున కంతభాగమునుపయోగింపదు. సీసముల కమిషనువారివరులను సంశ్చిప్తిపాతలేదు. కాని పెదురువలన తయారగు కాగితముల రక్షణయవసరములేక కాలక్రమమున గడపుకొనగలరని నిరూపించినది. అది చాలమందికి సరఫరాకూడ నగును. ఇప్పుడట్టియంత్రాలయ మొక్కటే గలదు. రాజమండ్రి లో నొకటి కట్టబోవుచున్నారు. టారిఫుబోర్డువారు పానుకొక యజారక్షణముకమును నూచించిరి. ప్రభుత్వము దానినంగీకరించెను. టారిఫుబోర్డువారు కొంతధన మాపరిశ్రమలకిచ్చి చవుక గా తయారగునట్లు చేయుటకుగూడ కొరిరి. కాని ప్రభుత్వము దాని నంగీకరింపలేదు. కారణమేమన నాపరిశ్రమ జాయింట్లు స్థాపకంపెనీ గాక, నలుగురు దుగురు ధనికుల దైయున్నది. అట్టిస్వతంత్రసంస్థాపనలకు సహాయమిచ్చుట ప్రభుత్వమునకు న్యాయముకాదు. అదిగాకయే కొద్దికంపెనీలతో యిప్పుచిచ్చి వాటిని బలంతుముగచేసి మిగతవాటికి పైచేయిగా సుండుటకు ప్రభుత్వముంగీకరించుట లేదు. అదిగాక మతికొందరితో ఒక క్రొత్తసంస్థ స్థాపించి ప్రభుత్వసహాయమును గోరుదురు. అప్పుడు చాలచిక్కలు కలుగును. రాజమండ్రి యంత్రముల కదేచిక్క. దానికి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేయవచ్చును. కేంద్ర ప్రభుత్వముట్లు చేయలేదు. కావుననే రక్షణముక ముయదేడ్డనుండి యేదేడ్డకు పాచ్చింపబడెను. దానివలన టారిఫుబోర్డు నూచనలతో సరియగు సహాయమే చేసినట్లును. కావున ప్రభుత్వము చేయునూచనల నంగీకరించి పరిశ్రమ సభివృద్ధినింపించి గోరుచున్నాను. ముగ్గుందు పరిశ్రమ యభివృద్ధినింపచూ మీయెదుటకువచ్చి కోరనే కోరను."

సర్ విలబీకార్ గారు

సర్ విలబీకార్ గారు తిత్తాపురు కంపెనీ తరపున మాట్లాడుచు 8 కాగితపు పరిశ్రమలున్నవనియు, నవియన్నియు మారకము, విదేశీయుల పోటీ కాగితక మూయబడినదనిరి. యుద్ధమునకు పూర్వము జర్మనీ, స్పాండ్నినేవియ కాగితముల పోటీయొక్కనుండెదనిరి. కాని యుద్ధముదానవ్వును కూడెను. కాని తగ్గుదలమారకము గూడ పరిశ్రమకు చాల అపకారమొనర్చెను. ఈబిల్లునకు టారిఫుబోర్డువారియెడ, ప్రభుత్వమునెడ కూడ చాల కృతజ్ఞుడను. పరిశ్రమ కోరినంత నీయలేదుకాని లేనివానకంటే గ్రుడ్డిబావయే మేలని యంగీకరించుచున్నాను.

సభవా రాలస్యముచేయక వెంటనే దీని నామోదింపగోరుచున్నాననిరి. బర్మాప్రభుత్వముచుట్ట యంత్రములను నిర్మించుటకు తగు సహాయము చేయుటలేదు. సోదాపదతిమారి యంత్రమునుందు ప్రయత్నము చేయుచున్నాను కాని చేయునపుడు లాభము లేదు. టారిఫుబోర్డు మారకమునుగూర్చి విచారించలేదనియు, ప్రభుత్వ మారుమాసముల కొకసారి మారకము ననుసరించి ముంక మందు మార్పులచేయుదురనియు నమ్ముచున్నా ననిరి.

దేవక్రి ప్రసాదసింహగారు ప్రతిపాదననామోదింపచు, రక్షణము భారతదేశమునకు క్రొత్తవిలక్షణమనియు, టారిఫుబోర్డు గొప్ప మాయయనియు, ధనికులు తాము బాగుపడుటకే యిట్లు చేయుచున్నారనియు, రక్షణములేక పరిశ్రమ యభివృద్ధి నంపని, తయారుచేయుటయందలి ఖరీదు తగ్గులేననిరి.

పిమ్మట లాల్ నారాయణదాసుగారు సేను సంపూర్ణము గ నామోదింప లేననియు, టారిఫుబోర్డునూచనలు పూర్తిగా నామోదింపనందుల కాక్షేపించిరి. పైమింగుగారు బర్మాయందు విదురు చాల పెరుగుననియు, పరిశ్రమ కవకాశములున్నవనియు చెలిపిరి కాని నివాసయోగ్యముకాదు గనుకను, బొగ్గు, మాల్పై నుండి చెప్పు చుండవలయుననియు, దానివలన పరిశ్రమకు భంగము గలుగుననిరి.

కేల్కారుగారి సవరణ

గడ్డివలన తయారగు కాగితములకు గూడ రక్షణ మియగోరుచు కేల్కారుగారు సవరణ ప్రతిపాదించుచు, గడ్డివలన తయారగు కాగితములు కూడ రక్షణ పొందవగ్గవే యనియు, పెదురు, గడ్డియిది చెండు పోటీపరిశ్రమలనియు, కాని టారిఫుబోర్డువా రొకపక్షమునే గ్రహించి పాక్షికము జూపిరనియు, బుద్ధిమంతుల యభిప్రాయము వారి నూచనకు భిన్నముగానే యున్నదనియు, సేవో కొన్ని యంత్రములను రక్షించుటకే యాప్రయత్నమనియు, నొక్కని సలహా దీనుకొని టారిఫుబోర్డువారు నిర్ణయించుట తప్పనియు, బోర్డువారి నూచనలలో మార్పుజేసిరిగాన, ఈమార్పుగూడ చేయవలయు ననియు చెలిపిరి.

పిమ్మట రామచంద్ర రావుగారు కేల్కారు గారి సవరణ కేవిధమున సభ్యంతర ముండగూడననిరి.

అల్లూర్ హేగారు మాట్లాడుచు పెదురు కాగితము రక్షణలేకుండ సభివృద్ధి పొందగలవనియు, గడ్డికాగితము లట్లు గాక తప్పక రక్షణగోరుచున్నదనియు, మారాజపురముయంత్రముల సహాయమునిచ్చుచో టారిఫు బోర్డు నూచించినట్లులు తక్కువ ఖరీదుగల కాగితములను దయారసేయు ననిరి.

యిన్నీ సుగార్ సమాధానమిచ్చుచు కొందరు ఐక్య దురభిప్రాయపడిరనియు, గడ్డికాగితములపరిశ్రమవారు రక్షణావసరమును నిరూపించుకొనలేకపోయిరని చెలిపిరి. అదిగాక రక్షణముకము వేయుటవల్ల గడ్డికాగితముల పరిశ్రమకు గూడ నాలాభము కలుగననిరి. కేల్కారుగారి సవరణకు 49 వ్యతిరేకులు 40 అనుకూలురు అగుటచే నోడిపోయెను.

రామ అయ్యంగారి సవరణ

పిమ్మట రామ అయ్యంగారు మాట్లాడుచు టారిఫుబోర్డు నూచనలన్నవి యున్నట్లులే యంగీకరింపగోరుచు సవరణ ప్రతిపాదించిరి. పరిశ్రమకు ధనమును సహాయముచేసి పరిశోధనలు గావించి సంపూర్ణముగ సభివృద్ధినింపట్లు చేయబడెను. కానియీ సహాయము చేయుటవలన, ముఖ నింకను రక్షణయేయవసరమగుచుండును. దానివలన కాగితముల సుపయోగించు వారి కెక్కువ నష్టము గలుగును. ఆ ధన సహాయము చేయునపుడు ప్రభుత్వము తమవరతుల శ్రేయములకు వీలున్నది. కావున దానికి సంకేపింప నవసరము లేదనిరి.

పిమ్మట యిన్నీ సుగార్ సమాధాన మిచ్చుచు ప్రభుత్వము యొక్క సందర్భము లిదివఱకే విశదీకరింపబడెననిరి. ఒకకంపెనీకి మతియొక కంపెనీకి ప్రభుత్వ భేదములు కల్పించ లేదనిరి. సభవారు రామ అయ్యంగారి సవరణ నంగీకరించుచో ప్రభుత్వము ముఖ విషయము నాలోచించి వచ్చే సమావేశమందు తెలియపఱచబడును.

రామ అయ్యంగారి సవరణ యోడిపోయెను. ఫలాహారము లకు లేచిరి. ఫలహారానంతరము దుమేషి యా గారు మాట్లాడుచు నూచనలకేలండరు కాగితములు చుట్టులా, తయారు చేయునది భారతదేశమందు లేదనియు, దానివలన టైమ్సు సచిత్ర వారపత్రికకు చాలకష్టము కలుగును గాన దానిని రక్షణ సుంకమునుండి తప్పింపవలయునని గోరిరి.

బి. దాసు, కుక్కుగార్ల సవరణను బలపఱచిరి. యిన్నీ సుగార్ సమాధాన మిచ్చుచు టారిఫు బోర్డువారు చేసిన నిర్ణయములను సరింపజేసినవనియు, నూచన సభవారి కిష్టముగూడ న కభ్యంతరము లేదనియు నుడివెను. అప్పుడు సభవారు దుమేషి యాగారి సలహా కంగీకరించిరి.

రంగస్వామిగారి సవరణ

రంగస్వామిగారిట్లు ప్రతిపాదన క్రింది సవరణ ననుబంధించ గోరిరి. "టారిఫు బోర్డువారు నూచించునట్లుల సభ్యుల పద్ధతినిగాని సోదా పద్ధతినిగాన పరిశోధనలు గావించువారికి ధన సహాయము చేయు నూత్రమును ప్రభుత్వ మంగీకరించుటకు, మ, అట్టి పరిశోధనలను వర్తకపద్ధతులపై ప్రయత్నము జేయుటకంగీకరించి సహాయము జేయదగిన పరిశ్రమ సంస్థలున్నయెడల విచారించుటకు సీసభవారు కోరుచున్నారు." సవరణపై మాట్లాడుచు ధనసహాయము చేయుటకు ప్రభుత్వ వ్యభిచారము నూచించెను. దీనివలన పారిశ్రామిక చట్టనిబంధనల ననుసరించుట మదరాసు మొదలగు రాష్ట్రములందు ప్రతిబంధకము గలుగును. బోర్డువారి యుద్దేశ్యమేమన గడ్డిపరిశ్రమను రక్షించుటగాక పెదురుపరిశ్రమ యభివృద్ధియే కావున వారు పరిశోధనాపకాశములు కూడ కొరిరి. రక్షణ, ధనసహాయమును విడదీయుటకు వీలులేదనిరి. ఏకాద్విపండి ధనికుల చేతియందో యీపరిశ్రమ పడిపోవుట కోరదగినదికాదు. కావుననే ప్రభుత్వమువారు తమనిర్ణయములను మార్చుకొందుని గోరుచున్నాననిరి.

జేక్కుటూగారు సమాధానమిచ్చుచు నిట్టి నూచనలనే గావించు రామ అయ్యంగారి సవరణ యోడిపోయెననియు, ప్రభుత్వము ధనసహాయము చేయు నూత్రము నాక్షేపించుటలేదనియు, ప్రస్తుతము టారిఫుబోర్డు నూచించినదానికే, వ్యతిరేకించినదియు కావున ద త్రకాఖలు చేయు సహాయమున కడ్డులేదనియు, కేంద్ర ప్రభుత్వమున కాభ్యాసలయంచుట చిక్కినియు, నిట్టి సవరణలు చేయుటవలన పరిశ్రమకు వెంటనే గావలసిన సహాయ మనవసరముగ నాలస్యమగుననియు చెలిపిరి.

జిన్నాగారు

ప్రభుత్వ మిసభయందు తగు ప్రాగుఖ్యమును గ్రహించుటలేదనియు, టారిఫుబోర్డువారి నూచనలపై సభ్యులకందఱకు నిశ్చితాభిప్రాయములు కలవనియు, కాని ప్రభుత్వోద్దేశ్య మింతవఱకు ముఖగుపఱచి యాలోచించుకొనుటకు వీలులేకుండ జేసి యిప్పుడు వెంటనే సభ్యులుబిల్లు నామోదించనియెడల పరిశ్రమకు గావలసిన సహాయము వెనుకబడుననియు చెలుపుదురా యని మందలించిరి. బొంబాయికి నుక్కురక్షణము విషయమున గూడ నిట్లే చేసిరి. టారిఫుబోర్డు నిర్ణయములకు ప్రభుత్వము మార్చిరి. అనిశేషములన్నియు దానిపై చర్చజరుగునప్పుడు మాత్రమే వాణిజ్యసభ్యుండు చెలుపును. అట్లులనూ సభ్యులెట్లు నిశ్చయమునకు వత్తురు? తొందరగా తమ నిశ్చయములను చేయగోరుదురా? కొండఱ సభ్యులయందు విశ్వాసముంచి ముందు చెలుపగూడదా యని యడిగిరి.

ప్రభుత్వము బాధిమంతుల సహాయమును గ్రహించి పెదురుకాగితము పరిశ్రమయందు పరిశోధనలు జరుపవగు ననిరి.

రంగస్వామి అయ్యంగారి సవరణవలన విదేశీయుల పైట్లు బడి యీ దేశ ముందు స్థాపించుట కవకాశమున్నది కాన దేశాభిమానరహితముగ నున్నదనియు గోరు గారు చెలిపిరి.

సర్ విలబీకార్ గారు, రంగస్వామి అయ్యంగారి సవరణ నంగీకరించుటవలన వనేక సంస్థలు బయలుదేలు ననిరి.

సర్ చార్లెసు యిన్నీ సుగార్ సమాధానమిచ్చుచు ప్రభుత్వము తమనిశ్చయములను వెలిబుచ్చుకుండు హక్కును విడవాడదు కాని నిర్ణయములకు వచ్చినసమయము స్థాయిసంఘములకు చెలియబరతుమనియు, తీర్మానములు, సకారణముగ సభయందు చర్చింపబడుటకు ముందు ప్రకటించుటకు బ్రయత్నింతుమనియు చెలిపిరి. రంగస్వామి అయ్యంగారి సవరణనుగూర్చి మాట్లాడుచు రాజమహేంద్రవరపు యంత్రములసహాయగమే యాసవరణను జేసినదియు, మదరాసు ప్రభుత్వము సహాయము చేయగోరుచో న్యాయముగా దానికడ్డులేదనియు నుడిపిరి. అప్పుడే బి. దాసు గారు తమ ఒరిస్సా యంత్రములకు సహాయము చేయగోరుచు నన్నడిగిరి. ఇంక నెంతనుందట్టి సహాయమును గోరునకో తెలియదు.

రంగస్వామి అయ్యంగారి సవరణకు 98 అనుకూలురు 22 ప్రతికూలురు నగుటచే నోడిపోయెను.

సభ సోమవారమునకు నాపు చేయబడెను. అప్పుడు మరల చర్చనాగును.

వైటుగారికి పటేలుగారి విందు

మాతనోద్యోగమున పటేలుగారి యనుభవములు

విందునందు మద్యపాననిషేధము

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 11:— కేంద్ర కాసనసభ ప్రాతయ ధ్యక్షుడగు సర్ ప్రెడరీకువైటుగారి గౌరవార్థము, ప్రస్తుతా ధ్యక్షుడగు కా॥ పి. జె. పటేలుగారు సెసిలు హోటలునందు విందుచేసిరి. కార్యనిర్వాహకసభ్యులు, రెండు సభల సభ్యులు విందునందు పాల్గొనిరి.

విశేష మేమనగా మద్యపానము లావిందునందు సంపూ ర్ణముగా నిషేధింపబడెను. అవ్యక్తు లిరువురును పరస్పరప్రశం సావాక్యములను మానుకొనుటకు నిర్ణయించుకొనిరి. కాని సభ్యు లు వారి వ్రతభంగ మొనర్చిరి.

ప్రథమమున బొంబాయి సభ్యుడగు గార్డనుగారు నాఁ టిసాయంకాలమునకు ప్రత్యేకముగ నూతనాధ్యక్షునిపై హాస్య ముగ వ్రాసిన పద్యము సభ్యుల కమందానందము నొసంగెను.

పిమ్మట పటేలుగారు తమి మాతనస్థానమలంకరించినప్పటి నుండియు గలిగిన యనుభవములను వివరించిరి. మొదటి దినములందు తా నాస్థానమలంకరించుట తనకేమి తగదోచెను. ఏలన చర్చలందు పాల్గొనుటకు పీలులేకపోయెను. ఒక్కొక్కప్పుడు హతాత్మగ చర్చయందు దుముకుటకుగూడ సిద్ధ పడునంత యుద్దేశము గలిగెను. కాని అధ్యక్షునిదుస్తులయందు కొంత లిశేషము కలదు. ఆయుబలాట మంతయు చాలవఱ కానిపోయినదనిరి. వైటుగారిని స్తుతించుకుండునటులు దీక్ష వహించిచినిగాన నొక్క మాటయొనను తైప్పననిరి.

పిమ్మట వైటుగారి గౌరవార్థము, వాది యాయారా యోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధిని పానీయము గైకొనిరి.

పిమ్మట వైటుగారు దానిని సగౌరవముగ గ్రహించుచు పటేలుగారు తమ ప్రథమావస్థలను గూర్చి సరిగా నొప్పుకొనిరిని.

దేశీయసభ్యుడు:— ఇదియే యాఖిరిసారి గావచ్చును. (నవ్వి)

పిమ్మట వైటుగారు తామప్పుడే పటేలుగారి సమర్థతను గ్రహింపఁగలిగిననిరి. పటేలుగారి యాలోచ్యైశ్వర్యాభివృద్ధిని గోరుచు పానీయమును దీసికొనిరి.

పిమ్మట దేశీయసభ్యుడు, ఆర్థికసభ్యుడు కూడ నతి భలచే బలవంతపెట్టబడి, హాస్యముగ మాటరాడిరి.

పిమ్మట జిన్నాగారిని మాటలాడవలయునని బలవంతపె ట్టిరి. తాను దేశీయసభ్యుడు, ఆర్థిక సభ్యుడవలె వచ్చినవా ఁని మోసపుచ్చుననిరి. (నవ్వు) ప్రభుత్వముపై మోసపుచ్చుననిరి. (నవ్వు). సభాధ్యక్షుత నతి సమర్థతతో నడపినందులకు వైటుగా రిని ప్రశంసించిరి. (అ. ప్రె.)

మడ్డిమన్ రిపోర్టుపై చర్చ

పత్రికాభిప్రాయములు

లీడరు

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 10:— భారత కాసన సభలో

నూతనముగా జరిగిన చర్చ చరిత్రాత్మక మనియు, ప్రతికూల విధానముతో కూడిన ప్రతిఘటనపదతులపై బుద్ధివంతతతో కూడిన జాతీయతను కలుగు విజయమున కాచర్చ నిదర్శనమును చున్నదనియు లీడరు పత్రిక చెప్పుచున్నది. గాంధీ మహా త్ముడు చేయుమాయనుండి స్వరాజ్యవాదులు విముక్తులైనట్లు ఆసవరణ ప్రకటించుచున్నది. ఆమాయలో బడియుండుటవల్లనే స్వరాజ్యవాదులు తమస్వరాజ్యపదమునకు నిర్వచనము చెప్పక లేకపోవుటయు నిర్భాగ కార్యక్రమమునకు ప్రయత్నింప లేక పోవుటయు సంభవించినది.

పయనీర్లు

మొన్న భారతకాసనసభలో మడ్డిమన్ రిపోర్టుపై జరిగిన చర్చ వాతావరణమును నిర్మాలిన్యముగా మార్చినది. స్వరాజ్యవాదుల నిస నిష్ఠములేని కాసనకర్తలు చాలామంది స్వరాజ్యవాదులను బల పరుపవలసినవచ్చినది. పిమ్మట కాంతముగా కూర్చుండి విచారించు నప్పుడు వారు తమ చర్చలను గూర్చి విచారింపవలసినవచ్చును. బ్రిటిషువారిపై వారు చేసిన ఖండనలన్నియు దేశములో పరువుగల చోట నిరసన బొందక తప్పదు. సభలో అప్పుడు నవ్వున నవ్వుదురుగాక. కాని బ్రిటిషు రాజ్యముక్రింద బాగుపడి తలెత్తి తిరుగ నేర్పినట్టివారు అటువంటి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునే మాసింప సాగింపరన్నచో నింగ్లాండులోని ప్రజ లేమని తెలుసుకో విచారించిరా? (అ. ప్రె.)

రైల్వేబండ్ల మార్పులు

ప్రయాణికుల యిబ్బందులు

సెప్టెంబరునెల 1 వ తేదీనుండి యం. యస్. యం.రైల్వే మద్రాసువార్తలకు సెక్షనునందు నడుచుబండ్లు మార్చబడినవి. ఈ మార్పులవల్ల మూడవతరగతి ప్రయాణికులకు గొప్ప ఇబ్బంది ఏర్పడును. 31 వ నెంబరు వార్తలపాస్సంజరుబండి సాయంకాలము 5-35 గంటలకు బెజవాడనుండి బయలుదేరి రాత్రి 2 గంటలకు బిటగుంటకువచ్చి నిలిచిపోవును.

రాత్రిపూట బెజవాడనుండి చెన్న పురికి సరాసరి నమ్మటకు పీలులేదు. బిటగుంటకు రాత్రి 3 గంటలకువచ్చు మెయిలుబండి లో ప్రయాణికు లెక్కవలెను. లేకన్న ఉదయం 5-15 గంటలకు బయలుదేలు ప్యాసంజరుబండి ఎక్కిన మధ్యాహ్నము 12-25 నిముషములకు చెన్న పురి చేరెదరు.

రాత్రిపూట బెజవాడకును అనంత ప్రయాణముచేయు మూడవతరగతి ప్రయాణికులనందఱుండి డబ్బులగుట కీపర్వాటు చేయబడినది. అనేకులు రాత్రిపూట ప్యాసంజరుబండిలో చెన్న పురికి వచ్చుచున్నారు. కొత్తమార్పులవల్ల మూడవతరగతి ప్రయాణికులకీ ఈ సౌకర్యముండదు. మూడవతరగతి ప్రయాణికులు మెయిలు బండ్లలోనే ప్రయాణము చేయవలసి యుండును. ప్రస్తుతము మెయిలుబండిలో కూర్చుండుటకు కూడ చోటు దొరకుట దుర్లభముగ నున్నది. బెజవాడనుండి చెన్న పురికి రాత్రియం దొకప్యాసంజరుబండి యుండుట ఆవసరము. దీనివల్ల రైల్వేఅధికారులు మూడవతరగతి ప్రయాణికుల కష్టముల నెట్లు నిర్లక్ష్యము చేయుచున్నారో స్పష్టముగ తెలిసికొనవచ్చును. కాసనసభలో ఇవ్వబడిన వాగ్దానము లన్నియు మూలకు ప్రోసి చేయబడినది. ఈ కొత్తమార్పు రద్దుఅగుటకును బెజవాడనుండి చెన్న పురికి రాత్రిపూట ప్యాసంజరుబండి నడుచుటకును ప్రజలు రైల్వే ప్రయాణికుల సంఘమువారు గొప్ప ఆందోళన మొనర్చవలెను.

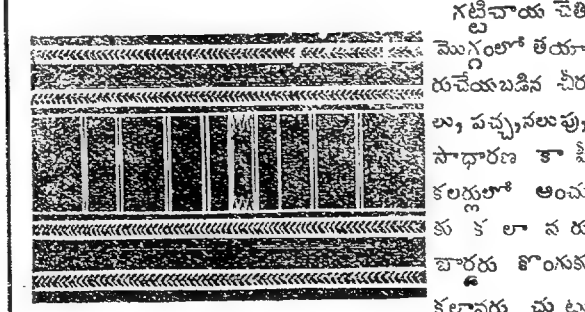
ఒక రైల్వే ప్రయాణికుడు

వర్షపాతము

సిమ్లా, సెప్టెంబరు:—వర్షపాతము సర్వత్ర మందముగ నున్నది. దక్షిణ బర్మా, అస్సాములందు వర్షము సర్వసామాన్యముగ గలదు. బెంగాలు, ఉత్తరము, బీహారు సంయుక్తరాష్ట్రములు, తూర్పు మధ్య పరగణాలు, కొంకణము, బొంబాయి దక్కనులందు అచ్చటచ్చట వర్షము గురినెను. ఉత్తరబర్మా దక్షిణ హైదరాబాదు, ఆగ్నేయ మద్రాస్ ఉత్తరమద్రాసు తీరములందు స్వల్పముగ వానకురినెను. టావాాయి, మోరేసు 1 దిబ్రుమారు 1½, ఛిరఫంజి 5, కలకత్తా 1, బరంపురం, హుక్ టాల 2, జగన్నాథం 1½, పూర్ణియా, డెహ్రాడూను, మన్సూరి, లక్నూపురం, బలాగోన్ 1½ వర్షపాతము 1 అంగుళము వానకురినెను.

నూచన:—అస్సామునందు అధికముగా వాన గురియ వచ్చును. (అ. ప్రె.)

మర్సిరైల్వే చీరలు

గట్టిచాయ చేతి మొగ్గులో తయారు చేయబడిన చీరలు, పచ్చునలుపు, సాధారణ కాపీ కలర్లులో అంచుకు కలావరు బారరు కొంగుకు కలావరు చుట్టు

కంబివేసినది వుపయోగించుటకు అందరికిని అనుకూలముగా నుండును. వెల తక్కువలో యిప్పటికాలము తరహాగా తయారుచేయబడినది. మీరు తెప్పించుకొని మీకు సమాధానం లేనిచో 3 రోజులలో వాపసుపంపిన మీసామ్ము తిరిగి పంపివేయబడును. పార్సలుతో మా క్యాటాలూగు సహితం పంపబడును.
14 రూ యేరంగులో కావలసినను 1 కి ధర
12 రూ కలావరు లేకుండా రంగుబార్డు 1 కి ధర
పొస్తుచార్జి వేరు వి. పి. గా పంపబడును—
వో. వెంకట సుబ్బ శెట్టి,
క్రీష్ణాహల్, బెంగళూరుసిటి.

శ్రీ సరస్వతీగానసభ, కాకినాడ.

1924 సం॥రము ప్రారంభము.

దేవీనవరాత్రోత్సవములు.

ఇరువదియొకటవ వార్షిక వివేచనములు.

ది 19 సెప్టెంబరు 1925 సెల్లరము మొదలు

పితాపురం మహారాజావారి కాలేజిలో కార్యక్రమము.

19-5-25 శనివారము సాయంత్రము గం 5 లకు రంగ దాసుగారు నేలం, మురళి, టి. వరదాచారిగారు చెన్నపట్నం, ఫిడేలు, శీతాంబరదేశాయిగారు చెన్నపట్నం, మృదంగం; 20 ఆదివారము గం 5 లకు ఎస్. రమణయ్య సెట్టిగారు చెన్నపట్నం, జలతరంగం, టి. వరదాచారిగారు చెన్నపట్నం, ఫిడేలు, ఎస్. గోపాలస్వామిగారు కాకినాడ, మృదంగం, శీతాంబరదేశాయి చెన్నపట్నం, కంజిర; 21 సోమవారము గం 5 లకు పారేపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు బెజవాడ, గాత్రం, చల్లపల్లి పంచనాథంగారు తెనాలి ఫిడేలు, అశ్వధాటి రామమూర్తిగారు బెజవాడ, మృదంగం, పి. వీరరాఘవయ్యగారు బండరు, కంజిర;

పితాపురం పరీక్షార్థము

22 మంగళవారము గం 5 లకు తుమరాడ సంగమేశ్వర కాశ్రిగారు పితాపురం, పీణ, వారణాసి ఘంటయ్యగారు బండరు, మృదంగం; 23 బుధవారము గం 5 లకు టి. గోవింద సామిశ్లేగారు తిరుచినాపల్లి, ఫిడేలు, అశ్వధాటి రామమూర్తిగారు బండరు, మృదంగం. 24 గురువారము గం 5 లకు చెంబై వైద్యనాథ భాగవతార్ గారు పాలఘాటు, గాత్రం, టి. గోవింద సామిశ్లేగారు తిరుచినాపల్లి, ఫిడేలు, పి. వీరరాఘవయ్యగారు బెజవాడ, మృదంగం, సుందరం అయ్యరుగారు కుంభకోణం, ఘటం; 25 శుక్రవారము గం 5 లకు ఆదిభట్ల నారాయణ దాసుగారు విజయనగరం, హరికథ, చిత్తజల్లు శ్యామన్నగారు కాకినాడ ఫిడేలు, గానుగంటి వీరేశలింగముగారు కాకినాడ, మృదంగం; 26 శనివారము గం 5 లకు బి. ఎస్. కృష్ణమూర్తి కాశ్రిగారు బూదలూరు, గోటు, అశ్వధాటి రామమూర్తిగారు బండరు, మృదంగం; 27 ఆదివారము గం 5 లకు ఆర్యకుడి రామానుజ అయ్యంగారు దేవకోట, గాత్రం, సి. బాలకృష్ణయ్యగారు చెన్నపట్నం, ఫిడేలు, కే. వెంకట్రాజుగారు కాకినాడ, మృదంగం, సుందరం అయ్యరుగారు కుంభకోణం, ఘటం.

బొంబాయి కొటను మార్కెటు

11 వ తేదీ మధ్యాహ్నము ధర

ఏప్రిలు-మే-జూన్-418-4-0, 418-12-0-418-4-0
డిశంబరు-జనవరి-ఏప్రిలు 400-8-0, 400-0-0
డిజో బెంగాలు 855-0-0

న్యాయాయుక్తుల తంతివార్త

“కొనవలెనను అభిప్రాయము పెరుగుచున్నది. ధరలు చాల పెరుగునని ఆశించుచున్నారు” అని 10 వ తేదీని న్యాయాయుక్తులనుండి నార్డునకం వెనీవారు తంతివార్తనంపిరి. (క్రీ ప్రెసు)

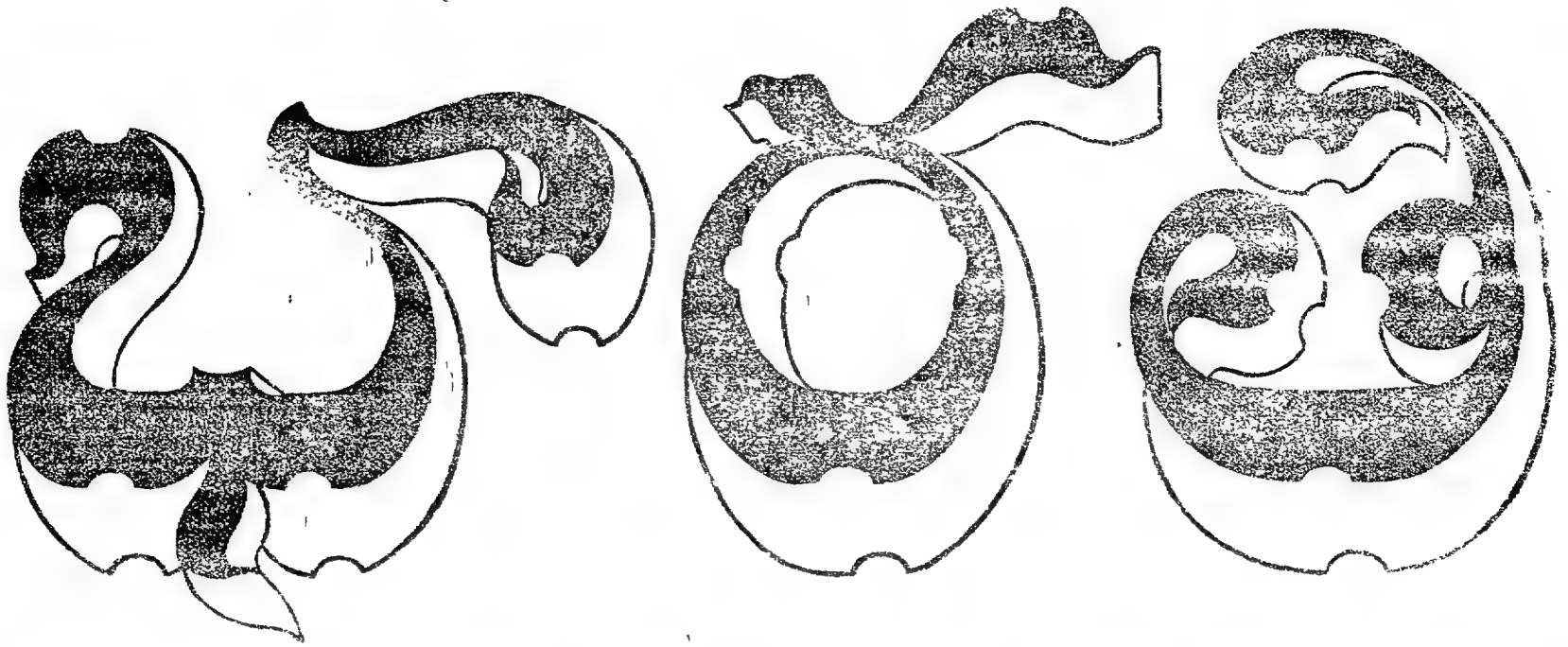
నీటి పారుదల సౌకర్యములు

బల్లారి కోయంబుత్తూరు జిల్లాలలో కొత్త

ప్రాజెక్టులు

రెండు గొప్ప ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులను ప్రభుత్వమువారు కాంక్షను జేసినట్లు అసోసియేటెడ్ ప్రెసువారు తెలుపుచున్నారు. బల్లారి పశ్చిమ కెనాల్ ప్రాజెక్టు ఒకటి. హరిహరపురమున తుంగభద్రనదికి అనకట్టుకట్టనలయుననీర్మానింపబడినది. దీనివల్ల బల్లారిజిల్లాయందలి వాడగల్లి హో స్పేటు తాలూకాలలో 79320 ఎకరములకు నీటిసౌకర్యము లేర్పడును. ఈ ప్రదేశము సారవంతమైనదైనను వర్షములు లేనందున ఇచ్చట ఇప్పుడుపంటలు పండుటలేదు. ఈప్రాజెక్టుముగిసిన ఒకపర్వతయము పరిపంటకును చేరుకుపంటకును నీరు దొరకును. ఈ ప్రాజెక్టును 899300 రూపాయలు వ్యయముగను, ఈప్రాజెక్టు ముగిసిన ఈ కెనాలు నీరువల్ల సాలకు 50 లక్షల పైరు పంట యసనని ఉజ్జాయిపు చేయబడినది.

కోయంబుత్తూరు జిల్లాలో ఆర్కనుకోట, తాడాపల్లి కాలువలనువృద్ధిచేసి 7000 ఎకరములకు మొదటిపంటకును 11500 ఎకరములకు రెండవ పంటకును నీటిసౌకర్యములను కలుగజేయ ఉద్దేశింపబడినది. 3½ లక్షల రూపాయలు వ్యయముగను.

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతిచంద్రమానాదిని ప్రచురింపఁబడును

ప్రతిచంద్రమాసమున మూడునాగురంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపఁబడును

చందా సం॥ 1-5 రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

భారతమాసపత్రిక - విషయానుక్రమణిక

తిక్కన—పెమ్మరాజు లక్ష్మీపతిగారు; కాళహస్తి మాహాత్యుని
విమర్శనము—మేజేపల్లి వేంకటరమణాచార్యులుగారు; కడుపుతిపు—
వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు; సూత్రసమన్వయము—అహోబిల
పండితయము—విద్వాన్ దువ్వూరి వేంకటరమణశాస్త్రిగారు; పశ్చా
త్తాపము—ఓలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు; హృదయేశ్వరి—నేను
చదివినది—పారసంది జగన్నాథస్వామిగారు; ప్రియావియోగము—
దువ్వూరి రామకృష్ణగారు; 'నేలనయ్య'కు ప్రత్యుత్తరము—కొండముది
నరసింహముగారు; శ్రీకృష్ణవేణుగానము—తుమ్మల సీతారామమూర్తి
చౌదరిగారు; కాళిదాస భవభూతులు—వి. వి. సుబ్బారావుగారు;
పాపాయి—నాళము కృష్ణరావుగారు; శాకుంతల నాయకుడు—
పి. వి. రత్నముగారు; ఆనేగము—శ్రీ శేషాద్రిరమణకవులు;
మహాత్ము—మొక్కపాటి నరసింహశాస్త్రిగారు; ప్రకృతి-ప్రణయిని—
(జ్యోతిష్కృతి); ప్రేమసుఖ—శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు;
లక్ష్మీపతి స్తవము—మోచర్ల రామకృష్ణయ్యగారు; ప్రేమపరిణామము—
నీరిపి ఆంజనేయులుగారు; వెన్నముద్దకృష్ణుడు—గుంగిపూడి వేంకట
శర్మగారు; నవీననాగరికశిఖామణి—వావిలాల అద్వైతప్రహ్లాదశాస్త్రి
గారు; నీవాడ—పువ్వాడ శేషగిరిరావు, చోడవరపు జానకిరామయ్య

గార్ల; భారతీయప్రజాప్రభుత్వము—యనమండ్ర నారాయణమూర్తి
గారు; మాహేశ్వరీ స్తవము—ముకుందరామమూర్తిగారు; నురుపూరు
కోట—కొ. నరసింహాచారిగారు; మూగినోము—అధికార్ల సూర్య
నారాయణరావుగారు; సర్ టి. ముత్తుసామిఅయ్యరుగారి జీవితచరి
త్రము—'మౌనాద్వైత'; క్రోధమూర్తి—పంద్యారం వెంకటసుబ్బయ్యగారు;
దొరకినయ్యపన్యాసము—పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు గారు;
వాసంతికవిసోదము—మిల్లింటి నరసింహమూర్తిగారు; వేంగీచాళు
క్యులు—మల్లంపల్లి సోమశేఖరశర్మగారు; కవి-శారిక—నాడెళ్ల
వెంకట్రావుగారు; ద్వాదశలింగములు, విశేషవిమర్శనము—బంగోలు
వెంకటరంగయ్యగారు; మేలుకొనుమోము పాధుండా మేలుకొనుము—
పానుగంటి విజయభాషువరావుగారు; శివపహార విచారణము—పార
సంది సర్వేశ్వరశాస్త్రిగారు; ఆంధ్రుడా—శతావధాని వేటూరి శివ
రామశాస్త్రిగారు; సుగంధద్రవ్యములు, పరిమళతైలములు—వి. యస్.
చిన్నస్వామిగారు; కాపుకన్న—దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రిగారు;
విమర్శనలు; జీవితాదర్శము—పంగనామముల రామచంద్రరావుగారు;
నాభిప్రాయవిశేషములు; నేడు—చుండ్రు వీరేశ్వరరావుగారు.

చిత్రపటములవివరము

త్రివర్ణచిత్రములు:—

అజంతాచిత్రము; గోపిక; దేవదాసి.

సాధారణ చిత్రములు—

౧-౨ తిబేతు, బర్మాదేశముల ప్రాచీనకాలపు ఆభరణములు; సర్ టి. ముత్తుసామి అయ్యరుగారు, శ్రీ పంతురి వెంకటరావుగారి
కుటుంబము, కర్నూలు; అజంతాచిత్రములు ౨; కీ. శే. సర్ సురేంద్రనాథ బెనర్జీ, అబ్దుల్ కరీమ్, రిఫ్ నాయకుడు; ఇతర చిత్రములును.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలవెట్టె నెంబరు, 212వద్రాసు.

గోరక్షణము

భారత గోరక్షణ సంఘ స్థాపనమునకు కారణ భూతులు, దానిని నేడు ప్రారంభించుచున్న చేసినవారునుగూడ ఆ విషయమున నేను అత్యధికముగా నుండలేదని నమ్మగోరెదను. దానిని గూర్చి నేను ఆలోచించుచున్న కొలదియును దానియందుగల కష్టము విదిరముగనున్నది. నేను నూచించిన రీతిని గోరక్షణ చేయుటలన భారత దేశమున గోరక్షణ బాగుగా జరుగుటయును భారత దేశమునకు మంచి ఖ్యాతి కలుగుటయును మాత్రమేగాక ఆర్థికముగగూడ దేశమునకు చాల లాభము కలుగగలదు. అందులకు గోరక్షణసంఘ సభలో ఆహ్వానింపబడిన పద్ధతులనే భారతీయులందరును ముఖ్యముగా పొందువులును అవలంబించుట యవసరము అను నమ్మకము నాకు మరింత దృఢమగుచున్నది. ఈ విషయమున నేను బాగుగా గమనించుటకు భారత రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల వ్యవహార కాలిబారును యిరువురునుగూడ గోవులకాలలు దుగ్ధ కాలలు, గోరక్షణ, చర్మముల పరిశ్రమ మున్నగువానికి సంబంధించిన వాస్తవ్యమును నంత ను దయతో నాకు పంపగోరెదను. సంఘ సభ రివేలీషన్ బొంబాయిలో జరుగును. ఆ సభలో కార్యదర్శికోశాధిపతుల పేర్లు తెలుపబడగలవు. సభ్యులను చేర్చుటకు పూనుకొనిన వారుగూడ తాము చేయగలిగిన పనిని తెలిపెదరు. నేను కోరిన వాస్తవ్యమును "ఆల్ ఇండియా కౌన్సిల్ గ్రూప్ అసోసియేషను, సత్యాగ్రహ ఆశ్రమం సభ్యుల" అను విలాసమునకు పంపగోరెదను. (మో. క. గాంధీ - ఎంగుండియా - 3-9-25)

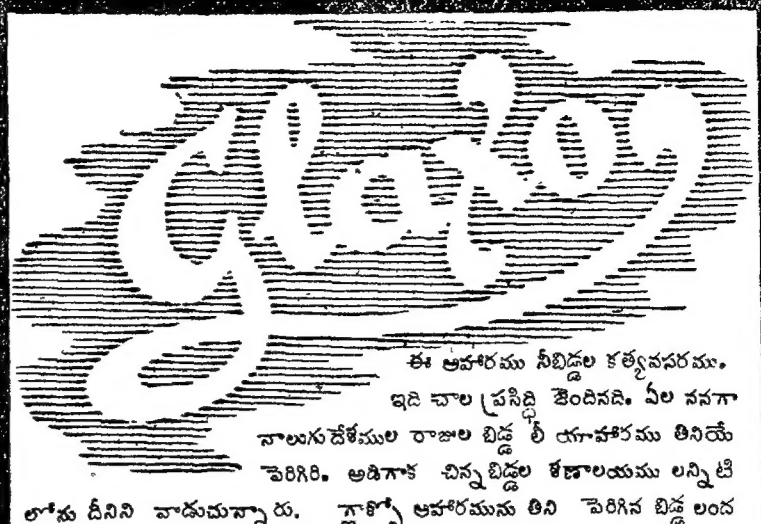
* * * * *

బీహారులో ఖద్దరు

ఖద్దరు గి రాకీ

"మీరిప్పుడు పురీలియాకు రానున్నార గాన యిచట నున్న వారిలో చాలమంది మీరు వచ్చినపుడు కట్టుకొను నిమిత్తము ఖద్దరును కొనుచున్నారు. వెనుక వాగ్దానములను చేసిన వారికిప్పుడు జ్ఞాపకము కలిగినది. తదితరులు లోకనిందకు చెరచి కొనుచున్నారు. ఒకడు ఎల్లప్పుడును విదేశీబట్టలనే కట్టుచు యిట్టి సమయములందు మాత్రము ఖద్దరు కట్టినచో ఆతడు వంచకుడే అగును. మీరాకవలన నిట్టి వంచకుల సంఖ్య పెంచుకొనో ఏమి లాభమున్నది? వంచకులు దేశమునందు స్వరాజ్యమునకు ఎన్నడును సహాయముచేయరు. వివాహసమయములలో ఖద్దరు బట్టలనే కట్టుచున్నట్లు ౬ నియ్యవలెనని వెనుక నేను అధికముగా కోరుచుంటిని" గాని క లేని ఖద్దరే దొరకకుండ నున్నది. ఖద్దరని అమ్ముబడు బట్ట చాల భాగము జపాను మరల లోను మనదేశపు మరలలో నేయబడినవే గాని నిజమైనవి కావు స్వరాజ్య ఆశ్రమము నేను కొనిన బట్టలలోగూడ పడుకు మిల్లునూలే నేయబడెను." అని పురూలియానుండి ఒక మిత్రుడు వ్రాసెను.

ఆయా అవసరములందు సక్యతుగ మాత్రమే ఖద్దరు కట్టుట వలన లాభమున్నదా? అను ప్రశ్నకు లేనిబావకంటె గుడ్డిబావ మేలను పద్ధతిని ఆదియును కొంతమేలే అని నేను తలచెదను. మనదేశమున వడుకు నూలుతో చేతిమగ్గుములపైని నేయబడిన బట్టలు విస్తారముగా విక్రయము కావలెనను నదియే మన ఆశయము గాన అప్పుడప్పుడు కొనుట గూడ ఆరీతిగా లాభకరమే. వారిలో కొందరైన ఎల్లప్పుడును కొనగలుగుదురు. ఖద్దరు కట్టుకుండనున్నవాడు వంచకుడుకాదు. కట్టుకుండనుండియు కట్టుచున్నట్లు నటింపవాడే వంచకుడు. చాటుగా కల్లుత్రాగుచు పైకి మద్యనిరసకునివలె నటించువాడు వంచకుడు. కల్లుత్రాగుచున్నానని యొప్పుకొనుచు మర్యాదకొరకు పదిమందిలో త్రాగకుండు వాడు వంచకుడుకాదు. కొంతవరకు ఉత్తముడే అగును. ఎత్తుటికైనను దానిని చక్కపరచుటకు అవకాశమున్నది. అయితే ఇప్పుడు ఖద్దరు కొనువారిలో తామెల్లప్పుడును ఖద్దరు కట్టుకుండి యుకట్టుచున్నట్లు నటించెడువారందరును వంచకులే యగుదురు. కాని అట్టి దురుదేశముతోనే వారు కొనుచున్నారని నేను తలంపను. దేశీయులలో చాలమంది మిల్లు బట్టలనే (స్వధేశీబేడి) కట్టుచున్నారని నేను నెరుగుదును. అట్టివారు గూడ అప్పుడప్పుడు ఖద్దరుకట్టుచుందురు. కాంగ్రెసు సభలకు ఖద్దరులాంఛనమగుటచే ఆసభలకు వెళ్లగోరువారు ఖద్దరునుకట్టియే వెళ్లుచుందురు. ఇప్పుడు ఖద్దరునుకొనువారందరును దానినే ఎల్లప్పుడునుగూడ కట్టువలెనని నేను కోరుచున్నాను గాని అప్పుడప్పుడుమాత్రమే కట్టుట దోషమనిమాత్రము నేను తలంపను. దీనివలనగూడ కొంతలాభమున్నది. నిలువసరుకు విక్రయింపబడును. క్రొత్తగా మరల నేయించుటకు వీలుకలుగును.

ఈ ఆహారము నీబిడ్డల కత్యవసరము. ఇది చాల ప్రసిద్ధి జెందినది. ఎల నవగా నాలుగు దేశముల రాజుల బిడ్డ లీ ఆహారము తినియే పెరిగిరి. అదిగాక చిన్న బిడ్డల శరీరాలయము లన్నిటిలోను దీనిని వాడుచున్నారు. గ్లాక్సో ఆహారమును తిని పెరిగిన బిడ్డలందరును చాల ఆరోగ్యముగాను ఖులాసాగాను ఉందురు. ఏమి కారణము? బిడ్డకు బలమును పుష్టిని యిచ్చుటక కావలసినవస్తువు లన్నియు నీఆహారములో నున్నవి. ఇది సరిశుభ్రమైనది. ఎట్టి అపాయమును గలిగింపదు. దీనిని తినిన బిడ్డలకు ప్రేగుల సంబంధమైన వ్యాధులు, తీయ మున్నగువ్యాధులు రావు. మామూలు పాలవలన నట్టివ్యాధులకు బిడ్డలు పాలుగుచున్నారు. డాక్టరుల నడుగుడు.

ఇటలీ రాజుగారి ఆదరణను బడసినది.

"THE VITAMIN MILK FOOD"

శ్రేష్ఠమైన పాల ఆహారము చిక్కిన బిడ్డలకు బలమునిచ్చును.

(2)

స్వీయను రాజుగారి ఆదరణను బడసినది.

గ్లాక్సోచే నాలుగురాజకుటుంబముల బిడ్డలు మిక్కిలి జయప్రదముగా పెంచబడిరి. టోటగా సురభరాచేయువారు ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో., లిమిటెడ్. (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినవి.) తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు 1888

కలితీలేని ఖద్దరు నేయించుట కొనెడివారి ప్రయత్నము నందేయున్నది. కాంగ్రెసు ఖద్దరు సంఘములు చాలవరకు కలితీని మాన్యింపజేయుకలరు. కాంగ్రెసువారే ఖద్దరు దుకాణములను పెట్టించవలెనని యివిలేఖరి వ్రాసెను. అట్టి ప్రయత్నముకొంత జరిగినదిగాని దానికి ఆర్థికబలమును అంగబలమునుగూడ నుండవలెను. ఇందులకే భారతఖద్దరుసంఘము నేర్పరుపదలచుచున్నాము. మంచిఖద్దరుదొరుకుటలేదనుకారణమున నెవరును ఖద్దరు మానగూడదు. అందులకే అందరును నూలు వడుకవలెను. దానివలన నే స్వరాజ్యమువచ్చుననిగూడ నేనుతలంపుచుందును.

కలితీ ఖద్దరు.

సగము వడుకునూలును సగము మిల్లునూలునుపెట్టి కాంగ్రెసు సంఘములవారుగూడా బట్టలునేయించుచున్నారని యివిలేఖరి వ్రాసెను. ఇదిచాల అక్రమమే. కాంగ్రెసు సంఘమువారిట్టి ఆకార్యమునెంతమాత్రమును చేయగూడదు. దీనివలన ఖద్దరు అభివృద్ధికి చాలనష్టము కలుగును. చాలా సంఘములవారు మిల్లునూలును పూర్తిగా నిదివరకే బహిష్కరించిరి. వడుకునూలు యిప్పుడు విస్తారముగా దొరకగలదు కావున కాంగ్రెసు సంఘములు మిల్లునూలుతో బట్టలు నేయించగూడదు. (మో. క. గాంధీ, ఎంగుండియా. 3-9-25.)

"లాండ్మెట్టు" గుర్రపుబండి

ఒక క్రొత్తబొంబాయి "లాండ్మెట్టు" గుర్రపుబండి, చాలా అందమైనది. అమృతమునకు నుగా వున్నది. కొద్ది కోజులు క్రిందటనే పని పూర్తి అయిన డ్రెస్సు వచ్చి చూచుకొనవచ్చును. ధరల వగైరాలకు యాదిగను అడ్రెసుకు వ్రాయవలెను.

వి. ఆర్. మూర్తి,

2265 12, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ప్రసంగమందు అంతటను మంచిస్వాగతము "కామకాస్త్రమునకు" గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వర్యము. ఆభివృద్ధి మొదలగు వాటినిగరించి సలహా యిచ్చు గ్రంథము. 160 పుటలు గలది. విశద లేఖనము ఒకటిని తెప్పించుకొనుడు. ఇది ఉచితముగా తపాల్ ఖర్చులేక పంపబడును. కావలసిన వారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఆలంకర్నిగ్రహ బేషధళాల, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

దేశబంధు స్థారక చిహ్నము

నేను వంగరాష్ట్రమును వదిలవలసినవచ్చినందులకు చాల విచారము కలుగకపోలేదు. నేనీమధ్యనచటనే స్థిరపడిపోతిని. పోదరివసంతీదేవి గారి సందర్శనమును నిత్యమునుకానిచుకొనుటకు నాకిక నవకాశముండదు. నిధికి ధనమొసంగుటకు వివిధమండలములనుండి వచ్చుప్రముఖుల సందర్శనమును నాకిక దొరకదు. ఇంకను పదిలక్షలు పూర్తి కాకపోవుటకు ముఖ్యకారణము పనిచేయువారి ప్రయత్నలోపమేగాని రాష్ట్రవాసుల లోపమెంత మాత్రమునుగాదు. రాష్ట్రమువారికి దేశబంధు దాసుగారిపట్ల భక్తిలోపముగూడ నేమియునులేదు. ప్రతి గ్రామమునను నని చేయగలిగినచో ఎన్నడో పది లక్షలును పూర్తియైయుండును. ఇప్పటికి 7,74,165 రూపాయలు చేరినవి. ఇదియైన శక్తిని మొత్తముకాదు. రాష్ట్రమునందలి మార్వాడీలవలన 140 వేలును గుజరాతీలవలన 60,000 ను తక్కిన మొత్తము వంగుల వలనను నమూనైన దని నే నూహించెదను. ఇక బ్రష్టిలు దీనితో దాసుగారి సంకల్పములను నెరవేర్చవలసి యున్నది.

దేశీయనిధికి చురుకుగా వసూలుపని యొంకను ప్రారంభము కాలేదు. ఆగస్టునెల 28 వ తేదీవరకు 2002 రూపాయలు చేరినవి. పండ్ల తిండి త జవహరలాలు గారు ప్రకటించిరి. భగవానులారు రంవోర్లాసు (కరాచీ) గారు 101 రూపాయలను, టి. పుధిరాజుసంగ (బెరీ) శ్రీమతీదేవి (జోర్హా) గార్లు చెరిరు 50లును, లాల్బీదోంగసే (బొంబాయి) ఉపేంద్రనాథ బానూ (కాశీ) గార్లు చెరి 25 రూపాయలును, హనోవరు పట్టణమువారు 92 ను, ఒకరు 80 రూపాయలును యిచ్చిరి. మరి పెక్కుమంది 1 మొదలు 20 రూపాయలవరకును యిచ్చియున్నారు. ఒకరు 20, ఇద్దరు చెరి 15 ను, ఇద్దరు చెరి 12 ను, ఇద్దరు చెరి 11 ను, ఇద్దరు చెరి 10 యును, పసుగురు చెరి 5 ను, యిచ్చిరి. ఆంధ్రులలో జి. వేంకటస్వామిగారు (చెన్నపురి) 5 ను, జంపాల సాంబయ్యగారు (గుంటూరు) ఒకరూపాయ యును, కోడవరం స్వామిగారు (విశాఖపట్టణం) 5రూపాయలు యిచ్చిరి. (మో. క. గాంధీ ఎంగుండియా 3-9-25)

ఫోర్టు సెంటు జార్జిగ జెటు

సెప్టెంబరు 8 మంగళవారము

పబ్లికు డిపార్టుమెంటు

స్వేచ్ఛలు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరు వి. జి. వోల్టన్ వద్దగారు మొదటి ఫార్మ్ సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగ మార్చబడిరి. ఇ. థెన్నెటుగారు రెండవ ఫార్మ్ సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

యంపై టెడ్ స్ట్రెట్స్ ఆఫ్ ఆమెరికా వైసుకాన్సులు ఎస్. గ్యూయన్. పార్క్-రూగారినియామకమును గవర్నరు జేనరలుగారు ఆమోదించు చున్నారు.

ఆర్థిక శాఖ

పండిత హిరానంద శాస్త్రిగారు ఎపిగ్రాఫు నూపరింపెం డెంటుగ నియమింపబడిరి. కె. వి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ఎపిగ్రాఫు అసిస్టెంటునూపరింపెం డెంటుగ నియమింపబడిరి. సి. ఆర్. కృష్ణమూచారీగారు సీనియరు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

మాజి స్ట్రీటు అధికారములు

యె.కె. సయ్యరు అహమదు సాహేబు బహదరుగారు కడప రెండిమాజి స్ట్రీటుగ నియమింపబడిరి.

అల్లాడి మార్కెనారాయణయ్యగారు తిరుపతిలో మొదటి తరగతి మాజి స్ట్రీటుగ నియమింపబడిరి.

ఆంటని చార్లస్ లారీగారు కాకినాడలో రెండవ తరగతి మాజి స్ట్రీటుగ నియమింపబడిరి.

తెల్లూరి సబ్బిబిజనలు మాజి స్ట్రీటు కె. గుం. రం ఆయ్యంగారు తెల్లూరి కంట్ స్ట్రెటు బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు

వి. పి. పొన్నసామిప్పిగారు రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు టెంపరరీ అసిస్టెంటు సెక్రటరీగ నియమింపబడిరి.

డిప్టీ కలెక్టరు పి. ఎ. రామచంద్రయ్యగారు తంజావూరు నుండి సెల్లూరుకు మార్చబడిరి.

ఇతర ప్రకటనలు

కోఆపరేటివ్ సంఘముల డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు రావు సాహేబు కె. దైవభానుజీ మొదలిగారు చెన్నపురికి మార్చబడిరి.

ఆదాయపు పన్ను సర్వేయరు టి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు తూర్పు గోదావరి నుండి చెన్నపురికి మార్చబడిరి.

రావు సాహేబు టి. మాధనరావుగారు గుంటూరు జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుకు అసిస్టెంటుగ మార్చబడిరి.

వి. శంకరరావుగారి సర్వీసు చికాగోలో మునిసిపలు ఆధ్వర్యమున మొనర్చబడినది.

విద్యా శాఖ

డబ్ల్యు. వి. బ్రయర్లి గారు గిరిజా విద్యాధికారిగ నియమింపబడిరి.

వి. సీతా సుచంద్రరాజుగారు, కె. నారాయణసింగు గారు కృష్ణా జిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

సానిక స్వపరిపాలన శాఖ

కల్లికోట జమీందారుగారు గంజాముజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

చెంగల్పట్టుజిల్లా హెల్తు ఆఫీసరు పి. సోమసుందర మొదలిగారు పబ్లికు హెల్తు డిప్యూటీ కమిషనరుగ నియమింపబడిరి. హెల్తు ఆఫీసరుగ పనిచేయ నియమింపబడిరి.

కాప్తను ఫిలిపివరను వి. యం. యస్. గారు జేనరలు అసిస్టెంటువందు ఆప్టింగు ప్రెసిడెంటు మెడికలు ఆఫీసరుగ నుండెదరు.

కాప్తను ఎస్. ఎం. మెహతర్ వి.ఎం.ఎస్. గారు గుంటూరు జిల్లా హెల్తు ఆఫీసరుగ మార్చబడిరి.

ఎ. మనసామిసాయకరుగారు, సి. డి. కులసీరామ మొదలిగారు చిత్తూరు మునిసిపలు సంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

సయ్యరు ముర్తజాసా హెబుబహదరుగారు, గుట్ట రామయ్యగారు, ఖాకా సాహేబు మున్సి మహమ్మద్ అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహేబుగారు, నున్న గంగరాజుగారు ఏలూరు మునిసిపలు సంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

మోరడక వెంకటకృష్ణయ్య పంతులుగారు, గుంటూరు అక్కిశైవరరావుగారు జనాబు ముతన్లీ మహమ్మదుహాసేను సాహేబుబహదరుగారు గుంటూరు మునిసిపలు సంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

మాదికెట్టి రామస్వామిగారు, మాదికెట్టి ఆంజయ్యగారు నరసారావుపేట మునిసిపలు సంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

యం. నరసింహాచార్య మంగమూరు వెంకటగుమ్మరావు, పేరూరు వరదయ్యకెట్టి, ఆంధ్రశాల శేషయ్యారాయడుగారు సెల్లూరు మునిసిపలు సంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

కె. వి. అల్లులుపతార సాహేబుబహదరు, ఇ. సి. బజ్జయ్యకెట్టి, తలుతూరు శేషచలయ్య ఆముదాల కుప్పస్వామి నాయుడుగారు తిరుపతి మునిసిపలు సంఘ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

స్థంభ నవటి

కుక్క స్కైలింగును, స్వప్న స్థలిరమును 3 దినములలో బోగ్గొట్టి దేహమునకు బలమును, నరములకు దృఢ శక్తియు, ధాతువులకు పుష్టియు గలుగజేయుటయేగాక జీర్ణకృత్తిని వృద్ధిజేయును వెల 25 మాత్రలు రూ. 2/.

శ్వాశకుతార లేహ్యము

(ASTHMA SPECIFIC)

25 దినములకు శ్వాసుతో సహా రూ. 8-0-0
10 " " " " " 6-0-0

శ్వాసము, కాశము, తుయము, రక్తకాశము, మొదలగు వ్యాధులకు వరప్రసాదమువంటిది. వారమురోజులు నేనించిన దీని మహిమ మీకే బోధపడును. వ్యాధిగ్రస్తులు వారి గుణ గణములను టిప్పెలుద్వారా తెలిపిన అన్ని బోధపములను పంపబడును.

ఆద్రుడు—వైద్యవతి కోటా జయరామనాయుడు
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, లిమిటెడ్,
109, బ్రాడ్వే, మదరాసు

ఓరియంటల్

గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

జీవ భీమా కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

1922-1924 గత మూడు సంవత్సరములుగ కంపెనీ వ్యవహరించినందులకు ఫలములు:

లాభములు రూ 51,00,000

జీవ భీమాలపై రూ

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 22½ చొప్పునను

యెండోమెంటు భీమాలపై రూ

1000-టికి సంవత్సర మొకటింటికి

రూ 18 చొప్పునను

అధికమైన బోనసులు.

అభ్యుదయాభిముఖమునం దుండు ప్రజాభిమానమును కంపెనీ బడసినందులకు నిరూపణము.

నూతన భీమాలు { 1923 - రూ 1,74,00,000
1924 - రూ 2,37,00,000

ఈ సంఖ్య లింక నధిక మగుచున్నది.

ఆదాయకరముగ జీవ భీమాలయందు

ధన ముంచుట కిదియేతరుణము.

వివరముల కీక్రింది విలాసములకు వ్రాయుడు:-

బ్రాంచి సెక్రటరీ

ఓరియంటల్ భీమా కట్టడములు

తపాల వెట్టె 8, మదరాసు.

బెంగుళూరు బ్రాంచి:

నెం 3, సాత్ వెరేడు, బెంగుళూరు

ట్రీవండ్రం బ్రాంచి: ట్రీవండ్రం.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్తపుష్టియు నరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్తపుష్టి మంచి ఆరోగ్యమునకు మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగతరీర వ్యాయామమువలనను జీవేంద్రియత్వమువలనను గలుగును.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

రామమోహనఫార్మసీ, బెజవాడ.

2198

సమస్త ఆయుర్వేదాషధములు సరసమైనధరలకు విక్రయింపబడును కొరుగారికి కౌటలాగు ఉచితము.

హనుమాన్ కాపింగ్ పెడము

1727

ఎస్. రంగనాథం శెట్టి & బ్రదర్, 12, బందరువీధి, మదరాసు

పవుల్ పెన్. ఎకర్
పైజా స్టూడెంట్సు, (డా
యింగ్, గ్రాస్ బుక్సులు,
ఫూలిష్ క్యాట్ ఫేవర్,
రెటర్ ఫేవర్ మిక్సిల్ మేల్ నెస్

వాణిముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బైండుపనులు, రబ్బరు స్టాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్రాకులు చేయుట, స్టేషనరీ సామానులు.

(609)

ఎంగ్లీవింగు

చెన్నపురి బజారుధరాలు

1925-వ సం॥ సెప్టెంబరు 12-వ తేది శనివారము

వస్తువులు

దనియాలు బా 1-కి రు 80 0 0, మొదలు 42 0 0 వరకు

వియ్యముబస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0	15 0 0
సెల్లూరివి ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,,	16 0 0	17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
సావ్యలు ,,	20 0 0	24 0 0

2. భావ్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	12 8 0	13 0 0
సెనగలు ,, డిటా ,,	11 12 0	12 8 0
పెసలు ,, డిటా ,,	18 8 0	14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,,	15 4 0	16 8 0
ఉలపలు ,, ర 164	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

సువ్యలనూనె బా 1-కి	154 0 0	155 0 0
సెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరుసెనగపప్పుబా1కి	61 0 0	63 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	56 0 0	59 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 185 ముష్కనూనె	180 0 0	
అముదము బా 1-కి	118 0 0	119 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	100 0 0	
కూరపసుపు ,,	45 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి	100 0 0	110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు	45,55	
కాశహ స్తిపాయకట్టు		50,50
బెల్లము బా 1-కి	40 0 0	55 8 0
చింతపండు బా 1-కి	50 0 0	77 0 8

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	28 0 0	33 0 0
చదరం ,,	28 0 0	36 0 0
రవుండు ,,	32 0 0	50 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 తులంకు	71 0 0	75 8 0
బంగారము, తులము 1-కి	21 4 0	21 8 0
పవరము 1-కి		18 7 0
ఇత్తడి బా 1-కి	264 0 0	275 0 0
రాగి డిటా ,,	282 0 0	285 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పౌ1 గలవి	34 4 0	34 8 0

7. దూది

బోండావెన్నబారవ 1-కి	రు 800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	215 0 0	

8. నూలు

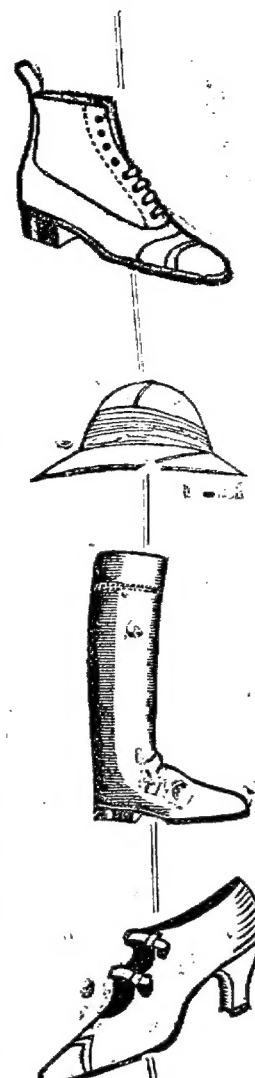
కోయిల్ పట్టి నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	7 0 0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	4 12 0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	7 4 0	
నూళియేనుగ నెం 20	9 8 0	
వడ్డాక్ నెం 24 1/2	9 12 0	
14 1/2 క్విల్ పక్షి	7 8 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె	9 4 0	
నెం 22 ,,	9 12 0	
నెం 12 1/2 బెన్ని పర్క. ను	8 0 0	
నెం 14 1/2 ,,	8 4 0	
నెం 12 1/2 అలెస్సు	7 2 0	
నెం 12 1/2 కొయిలుపట్టి	7 8 0	
నెం 22 1/2 రంగవిలాప	9 4 0	
నెం 14 1/2 రాధాకృష్ణుడు	7 2 0	

వస్తుగుణ దీపిక

అయిదవకూర్పు- సూతనాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి ఈ గ్రంథముయొక్క యువయోగము నిల్లరకును దెలిసియే నుం గుది ఇందు సమస్తవస్తువులు, మూలికలు, ఆహారపదార్థములు ఫలములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణధర్మములను జక్కగ వివరింపబడినవి 1100 పేజీలగ్రంథము వెల 5-0-0. పోస్టభియ్యలు ప్రత్యేకము

2179 యర్రా జగ్గారావు బ్రదర్స్, రాజమండ్రి.

వీటి కన్ని టికిని మేలయిన రంగులు గలవు

Goodyear

మృదువైన చర్మమైనను, రంగుపూసిన చర్మమైనను, తెల్లటి తోలు అయినను, టోపీలైనను, వెల్లింగ్ టాక్ బూటులయినను, తోలుతో చేసిన యితర సామానైనను వీటికన్ని టికిని “కోబ్రా” రంగు చాలా ప్రసిద్ధమయినది.

“కోబ్రా” పేరు జ్ఞాపకముంచుకొని మీరూపు యజమానుని మేలయిన రంగులు యివ్వమని అడుగుము. అతడు “కోబ్రా” రంగు లనే యిచ్చును.

తయారు చేయువారు
బెత్ అండ్ ప్లాట్, లిమిటెడ్.
 వాట్ పోర్డ్,
ఇంగ్లాండు.
 ఎల్ల-చోటులందు దొరకగలదు. (2)

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథ నిలయము పిఠాపురము

—: క్రొత్తగ వెలువడిన నవలలు :— బ్రాంచి 279 లింగి శెట్టివీధి, మద్రాసు.

విశ్వప్రయత్నము రు 1-8-0, భారతీ భాస్కరము రు 1-8-0.

ఈ రెండునవలలు పోస్టేజీగాక చందాదారులకు రు 2 మాత్రమే. ఇంకను అనేకములగు చారిత్రక, సాంఘిక, అపరాధ పరిశోధక నవలలకలవు. వలయువారికి క్యాటలాగు పంపుదుము.

గోరా 1926 ఇంటర్ మీడియేట్ టెక్ స్ట్రబుక్ రు 1-8-0 [యవలెను.

N. B. ఈ గ్రంథనిలయము కాకినాడనుండి స్థిరముగా పిఠాపురము మార్చినామగనుక జూబులు పిఠాపురమునకే వ్రా

రుక్మిణియే మీ యింటియందు

2128 వంట చేయనిండు

మానుప్రసిద్ధమైన రుక్మిణి కుక్కరును ఉపయోగించి మీరు, మీస్త్రీలు వంటచేయ కష్టమునుండి విముక్తులు గందు అన్ని కుక్కరులకంటె ఇది శ్రేష్ఠకర మయిన. గొప్పవారిచే యోగ్యపత్రిక లివ్వబడియున్నవి.

దశమైన ఇత్తడిరేకులచే తయారుచేయబడి బాగుగా కళాయి చేయబడినది.

నైజులు ధరలు				
ఒకరికి	ఇద్దరికి	4 గరికి	6 గరికి	8 గరికి
రు 18	రు 18	రు 22	27	రు 33

వివరములు గల పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును.

Rukmani Cooker & Co.,
 19 West Mada Church St, Royapuram Madras.

డి.యల్.రాయి నాటకరత్నములు

దుర్గాదాసు— సినిమాలో ప్రదర్శించఁ బడి ఆంధ్రులహృదయము కొల్ల గొనిన నాటకరాజ మిదియే. తెలుగులో నిట్టి నాటకరాజము వే రొకటిలేదు. రు 1-4-0

మేవాడు పతనము— ఇది యు నట్టిదియే రు 1-4-0

కాళిదాస భవభూతులు— నాటక ములగుర్చిన చక్కనివిమర్శనమురు 1-0-0

ఆంధ్ర గ్రంథ రత్నాకరము,
 గుడివాడ, కృష్ణా

మలేరియాకు (Malaria)

ఇసనోఫేలి (Esanofele)

అను అమోఘమైన ఔషధమును ఉపయోగించి మీ దేశోగ్యమును కాపాడుకొనుదు.

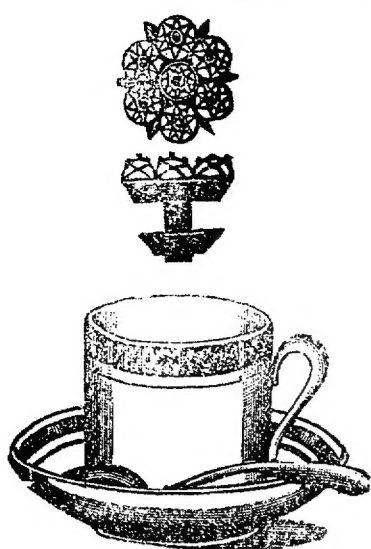
అది రక్తమునందున్న మలేరియా పురుగులను చంపుటమాత్రమే గాక మలేరియా రానీయక ఆటంక పరచును.

మలేరియా రానీయక ఆటంకపరచుటకై ప్రతిదినము ఉదయము సాయంకాలములందు ఒక మాత్రము బిడ్డలకు ద్రవరూపముగనున్న ఇసనాఫేలినాను వాడవలెను.

ఏకెమిస్టున కైనను లేక ఈ దిగువ విలీనమునకువ్రాయుదు.

ఇదే మాదిరియే యుండు ఇతర ఔషధములను చూచి మోసపోకుదు. 5

Messrs. Gorio Ltd., P. B. No. 159, Bombay.

ఇదివరకు మా ప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసి

మానమృతము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత నవనాగరికతకు తగినట్టి పట్టణ డైమండు, సెకిల్, సావిత్రి, శకుంతల, వంకి, పార్వి, బొంబాయి, క్లావరు, మిరియాలు మొదలగు రకముల బంగారుగాజులు, చేతిగొలుసులు, గట్టివి, బోలువి, లోలాకులు, పువ్వురాగముల బోడులు, బేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుడుకులు, అంటిపోగులు, వెండి తిరుగుచెంబులు, టీ పెట్టు, టెన్నిసు కప్పులు, బహుమానపత్రములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి అర్జిచ్చిన అతిత్వరలో తయారుచేసియిచ్చెదము.

ముఖ్యగమనింపు:- నీమ వెండికి, సవరం బంగారుకు, మేలురకంపువ్యరాగములకు గారంటి యిచ్చెదము. తృప్తికరముగాలేనిచో వైకమువాప నిచ్చెదము.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుసామ్మిశెట్టి,

నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మద్రాసు వెన్సన్

ప్రతి రకము డ్రాయింగు వెన్సన్లుయొక్క శ్రేష్ఠత్వమునకు, పోడిమికి పూచీ యివ్వబడును.

మద్రాసు వెన్సల్ ఫ్యాక్టరీవారిచే మాత్రమే తయారు చేయబడుచున్నవి.

వీటిని ఉపయోగించి స్వదేశోద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మొనగుడు. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

1964

వి. పెరుమాళ్ శెట్టి అండ్ సన్సు, మద్రాసు

గుణములలో శ్రేష్ఠము! బజారునందలి రకములన్నిటికంటె మేలైనది!! వెలలో సరసము!!!

రాజేశ్వరి

చర్మవ్యాధులకు

బోర కృసబ్బు

వజ్రాయుధము

మైనపువట్టులు, అన్నిరకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

తోకామయహార కస్తూంచాత్రాలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం॥ల నుండి నేను లోకసేవ చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం॥రము లక్షలకొరిది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీక్, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరూ నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకామయహార కస్తూరిచాత్రాలు)చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వా., ముసలివారు, వారు పీఠనసేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్త స్త్రీతలును, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రక్కలయిడ్చు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించిన భేదలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (క్వాసకాసము, పల్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్షుప్తాయెంజా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపాసపత్రికలో నున్న ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుఱించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేసకువేలు గలవు. ఒకదఫా నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్డ వెల పోస్టుఖర్చుతో రూ. 1-8-0. 12 బుడ్డు రూ. 2-18-0. 25 బుడ్డు రూ. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాధువ వైద్యశాల, మైసూరు.

శ్రీ కృష్ణావతార తత్త్వము

సకలపురాణరత్నములనుండియు, మహాభారత హరివంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథలను సంగ్రహించి వరుసగా సులభమున వచనరూపమున నిందువ్రాయబడును. సకల సంశయములు తొలగునట్లు అందందు కాస్త్రీయసమాధాన ములు వ్రాయబడును. విశేషాంశములు గలతావుల సంస్కృతశ్లోకము లుదాహరింపబడును. పారాయణమున కను కూర్చించు స్త్రీతములను గ్రందపడక పొందుపఱుపబడును. శ్రీ కృష్ణచరిత్రమును సమగ్రముగా వ్రాయటకే యీ ప్రయత్నము. భక్తికర్మయోగజ్ఞానమార్గముల దెలుపుట కిది కల్పవృక్షము. మతభేదము లేవర్చితమును జదివిన సమా లము నశించునని గట్టిగా జెప్పగలను. ఇతర దేవతాదామణము లిందుండవు. ఇట్టి యుక్తమగ్రంథము చక్కగా ముద్రించి 820 పుటలకు దక్కువగాకయిండ బైండుచేయించి మూడువెలలకొకసారి 1-8-0 లకు వి. పి. గా పంపబడును. 12-0-0 లు దయచేయించువారిపేరులు పోషకుని ప్రకటింపబడును, 8 సంపుటములకు దక్కువగాదు. 1-0-0 అడ్వాన్సుతో జందాదారులు తమ సమృద్ధిని దెలుపవలెను. ఈసత్కార్యము నాంధ్రదేశీయులగు సజ్జనులు నాచేతనేయించి కృతకృత్యులు గావలయునని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆంధ్రశ్రీమద్రామాయణము ముద్రితమై సిద్ధముగనున్నది. 3 సంపుటములు ధర రూ 12-0-0. 2203 వి. పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, ఆంధ్రప్రధానపండితుడు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

నచ్చునిచో! సామ్యువాపను చేయబడును!!

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది నుమారు 280 పుటలుగల యద్భుతగ్రంథము. లగ్న స్థుటము, భావస్థుటము, గ్రహ స్థుటము, అష్టకవర్గ, హాడకం వర్గ, ద్వాదశభావఫలితములు, దశాంతర్దశాఫలితములు, మున్నగు పెక్కుపాంశములతో శ్లోకతాత్పర్యరూపమున ఈగ్రంథము వ్రాయబడియున్నది. పెక్కుజాతకము లుదాహరణగా కలిగి ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇమడ్చబడినవి. ఇది యింటికొక్కటిప్పుడు. వెల 2 0 0. మొదటిభాగము రూ 1-0-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

గ్రేట్ యిండియాక్స్ జ్యోతిషాలయము, 2181 కళింగోట, వికాఖపట్నంల్లా.

మొదటి తరగతికి చేరిన అమోఘమైన బౌద్ధములు

నారకురుపు, రింగువరం (తామర) తేలుకాటు, ఎలంక కాటు, మక్కకాటు, మొదలగునవి తప్పక కుదురును. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-0-0. రక్తమాలము, లోమాలము, పాముకాటు మొదలగువాటికి వైకి లోనికి ఉపయోగించు బౌద్ధముల పెట్టు 1 కి రూ 5-0-0. తెల్లకుప్పము, అజీర్తము, అతిమూత్రము, ఉబ్బసము, కొరుగు మొదలగువాటికి బుడ్డి 1 కి రూ 10. నిద్ర లేమి, సరముల బలహీనత, త్వయం, అండవాతము, ఏనుగుకాలు మొదలగువాటికి బుడ్డి 1 కి ధర రూ 15.

ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాసిన బౌద్ధములు పంప బడును. ప్యాకింగు తపాలాఖర్చులు వేరు. ఒకదఫా తెప్పించి చూచిన మీకు తప్పక సమృద్ధిముగలుగును.

K. S. G. Chari, Santa Cruz, Bombay

ధర స ర స ము జర్జనీ ఎల్క్విక్ దీపములు

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include Balm, Soap, etc. Prices are listed in Rupees and Annas.